
Naishkarmyasidhi

நைஷ்கர்ம்யஸித்³தி:⁴

Document Information

Text title : naiShkarmyasiddhiH

File name : naishk.itx

Category : major_works

Location : doc_z_misc_major_works

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Latest update : December 24, 2013

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org

Naishkarmyasidhi

நைஷ்கர்ம்யஸித்³தி⁴

அத² ப்ரத²மோ⁵த⁴யாய: |

ஆப்³ரஹ்மஸ்தம்³ப்³யந்தை: ஸர்வப்ராணிபி:⁴ ஸர்வப்ரகாரஸ்யாபி
து:³க²ஸ்ய ஸ்வரஸத ஏவ ஜிஹாஸிதத்வாத்நநிவ்ரு²த்தயர்தா²
ப்ரவ்ரு²த்திரஸ்தி ஸ்வரஸத ஏவ |

து:³க²ஸ்ய ச தே³ஹோபாதா³நைகஹேதுத்வாத்³தே³ஹஸ்ய ச
பூர்வோபசிதத⁴ர்மாத⁴ர்மமூலத்வாத்³நுச்சி²த்தி: |

தயோஸ்சவிஹிதப்ரதிஷித்⁴கர்மமூலத்வாத்³நிவ்ரு²த்தி: |

கர்மணஸ்ச ராக³த்³வேஷாஸ்பத³த்வாத்³ராக³த்³வேஷயோஸ்ச

ஸோப⁴நாஸோப⁴நாத⁴யாஸநிப³ந்த⁴நத்வாத்³யாஸஸ்ய

சாவிசாரிதஸித்³த⁴த்³வைதவஸ்துநிமித்தத்வாத்³த்³வைதஸ்ய

ச ஸூக்திகாரஜதாதி³வத்ஸர்வஸ்யாபி

ஸ்வதஸ்ஸித்³தா⁴த்³விதீயாத்மாநவபோ³த⁴மாத்ரோபாதா³நத்வாத்³வ்யாவ்ரு²த்தி: |

அத: ஸர்வாநர்த²ஹேதுராத்மாநவபோ³த⁴ ஏவ | ஸுக²ஸ்ய

சாநாக³மாபாயினோ⁵பரதந்ரஸ்யாத்மஸ்வபா⁴வத்வாத்³ஸ்யாநவபோ³த⁴:

பிதா⁴நம் | அதஸ்தஸ்யாத்யந்தோச்சி²த்தாவஸேஷபுருஷார்த²பரி-

ஸமாப்தி: | அஜ்ஞாநநிவ்ரு²த்தேஸ்ச ஸம்யக்³ஜ்ஞாநஸ்வரூபலாப⁴-

மாத்ரஹேதுத்வாத்³பாதா³நம் | அஸேஷாநர்த²ஹேத்வாத்மாநவபோ³த⁴-

விஷயஸ்ய சாநாக³மிகப்ரத்யக்ஷாதி³ஸௌகிகப்ரமாணவிஷயத்வா-

த்³வேதா³ந்தாக³மவாக்யாதே³வ ஸம்யக்³ஜ்ஞாநம் |

அதோ⁵ஸேஷவேதா³ந்தஸாரஸங்க்³ரஹப்ரகரணமித்³மாரப⁴யதே |

தத்ராபி⁴லஷிதார்த²ப்ரஸயாய ப்ரகரணர்த²ஸம்ஸூத்ரணய

சாயமாத்³ய: ஸ்லோக: |

கா²நிலாக்³ந்யப்³த⁴ரிதர்யந்தம் ஸ்ரக்ப²ணீவோத்³க³தம் யத: |

த்⁴வாநத்³சு²தே³ நமஸ்தஸ்தை ஹரயே பு³த்³தி⁴ஸாக்ஷிணே || 1 ||

ஸ்வஸம்ப்ரதா³யஸ்ய சோதி³தப்ரமாணபூர்வகத்வஜ்ஞாபநாய

விஸிஷ்டகு³ணஸம்ப்³ந்த⁴ஸங்கீர்தநபூர்விகா கு³ரோர்நமஸ்காரக்ரியா |

அலப்த்வாதிஸயம் யஸ்மாத்வ்யாவுருத்தாஸ்தமபாத்ய: |
கரீயஸே நமஸ்தஸ்மா அவித்யாக்ரந்திபேதிநே || 2 ||

நமஸ்காரநிமித்தஸ்வாஸயாவிஷ்கரணர்த: |
வேதாத்நதோதரஸங்கூடம் ஸம்ஸாரோத்ஸாரி வஸ்துகம் |
ஜ்ஞாநம் வ்யாக்ருத்மப்யந்யைர்வக்ஷயே குர்வநுஸிக்ஷயா || 3 ||

கிம்விஸயம் ப்ரகரணமிதி சேத்ததுபந்யாஸ: |
யத்ஸித்தாத்விதம்: ஸித்திர்யதஸித்தௌ ந கிஞ்சந |
ப்ரத்யக்தாந்மைகநிஷ்டஸ்ய யாதாத்மயம் வக்ஷயதே ஸ்புடம் || 4 ||

விவக்ஷிதப்ரகரணர்த்ப்ரரோசநாயாநுக்ததுருக்தாப்ராமாண்யகாரண-
ஸங்காவ்யுதாஸேநஸ்வகுரோ: ப்ராமாண்யோபவர்ணநம் |
குருக்தோ வேதராத்தாத்நதஸ்தத்ர நோ வச்மயஸக்திதி: |
ஸஹஸ்ரகிரணவ்யாப்தே க்த்யோத: கிம் ப்ரகாஸயேத் || 5 ||

குருணைவ வேதார்தஸ்ய பரிஸமாபிதத்வாத்ப்ரகரணௌக்தௌ
க்யாத்யாத்யப்ராமாண்ய-
காரணஸங்கேதி சேத்தத்வ்யுதாஸார்த்மாஹ |
ந க்யாதிலாபபூஜார்தம் க்ரந்தோஸ்மாபிருதீர்யதே |
ஸ்வபோத்பரிஸுத்தாயர்தம் ப்ரஹ்மவிந்நிகஷாஸம்ஸு || 6 ||

அநர்தாத்நர்த்ஹேதுபுருஷார்தத்தேதுப்ரகரணர்த்ஸங்க்ரஹஜ்ஞாப
-
நாயோபந்யாஸ: | ஐகாத்மயாப்ரதிபத்திர்யா ஸ்வாத்மாநிபவஸம்ஸ்யா |
ஸாஸவித்யா ஸம்ஸுருதேர்பீஜம் தந்நாஸோ முக்திராத்மந: || 7 ||

புருஷார்த்ஹேதோரவஸிஷ்டத்வாத்மதத்பிவ்யாஹார: |
வேதாவஸாநவாக்யோத்தஸம்யக்த்ஜ்ஞாநாஸுஸுக்ஷணி: |
தந்நதஹீத்யாத்மநோ மோஹம் ந கர்மாப்ரதிகூலத: || 8 ||

ப்ரதிஜ்ஞாதார்தஸம்ஸுத்தாயர்தம் பூர்வபக்ஷாக்தி: |
தத்ர ஜ்ஞாநமப்யுபகம்ய தாவதுபந்யாஸ: |
முக்தே: க்ரியாபி: ஸித்தாத்வாஜ்ஜ்ஞாநம் தத்ர கரோதி கிம் |
கதம் சேச்ச்ருணு தத்ஸர்வம் ப்ரணிதாய மநோ யதா || 9 ||

அகுர்வத: க்ரியா: காம்யா நிஷித்தாத்ஸத்யஜதஸ்ததா |

நித்யநைமித்திகம் கர்ம விதி⁴வச்சாநுதிஷ்ட²த: || 10 ||

கிமதோ ப⁴வதி |

காம்யகர்மப²லம் தஸ்மாத்த³தே³வாத்³மம் ந டௌ⁴கதே |

நிஷித்³த⁴ஸ்ய நிரஸ்தத்த்வாந்நாரகீம் நைத்யதோ⁴ஜநிம் || 11 ||

தே³ஹாரம்ப⁴கயோஸ்ச த⁴ர்மாத⁴ர்மயோர்ஜ்ஞாநிநா ஸஹ கர்மிண:
ஸமாநௌ சோத்யபரிஹாரௌ |

வர்தமாநமித³ம் யாப்யாம் ஸரீரம் ஸுக²து: ³க²த³ம் |

ஆரப்த³த⁴ம் புண்யபாபாப்யாம் போ⁴காதே³வ தயோ: க்ஷய: || 12 ||

காம்யப்ரதிஷித்³த⁴கர்மப²லத்வாத்ஸம்ஸாரஸ்ய

தந்நிராஸைநைவாஸேஷாநர்த²நிராஸஸ்ய ஸித்³த⁴த்வாத்கிம்

நித்யாநுஷ்டா²நேநேதி சேத்தந்ந | தத³கரணாத³ப்யநர்த²ப்ரஸக்தே: |

நித்யாநுஷ்டா²நதஸ்சைநம் ப்ரத்யவாயோ ந ஸம்ஸ்ப்ரு²ஸேத் |

அநாத³ரு²த்யாத்மவிஜ்ஞாநமத: கர்மாணி ஸம்ஸ்ரயேத் || 13 ||

அப்யுபேத்யைவமுச்யதே ந து யதா²வஸ்தி²தாத்மவஸ்துவிஷயம்
ஜ்ஞாநமஸ்தி | தத்ப்ரதிபாத³கப்ரமாணாபா⁴வாத் |

யாவந்த்யஸ்சேஹ வித்³யந்தே ஸ்ருதயஸ்ஸம்ரு²திபி⁴ஸ்ஸஹ |

வித்³த⁴த்யுருயத்நேந கர்மாதோ பூ⁴ரிஸாத⁴நம் || 14 ||

ஸ்யாத்ப்ரமாணஸம்ப⁴வோ ப⁴வத³ப்ராதா⁴தி³தி சேத்தந்ந | யத: |

யத்நதோ வீக்ஷமாணே⁵பி விதி⁴ம் ஜ்ஞாநஸ்ய ந க்வசித் |

ஸ்ருதௌ ஸம்ரு²தௌ வா பஸ்யாமி விஸ்வாலோ நான்யதோ⁵ஸ்தி ந: || 15 ||

ஸ்யாத்ப்ரவ்ரு²த்திரந்தரேணாபி விதி⁴ம் லோகவதி³தி சேத்தந்ந | யத: |

அந்தரேண விதி⁴ம் மோஹாத்³ய: குர்யாத்ஸாம்பராயிகம் |

ந ததஸ்யாதூ³பகாராய ப⁴ஸ்மநீவ ஹுதம் ஹவி: || 16 ||

அப்யுபக³த்ப்ராமாண்யவேதா³ர்த²விஜ்ஜைமிந்யநுஸாஸநாச்ச |

ஆம்நாயஸ்ய க்ரியார்த²த்வாதா³நர்த²க்யம் இதோ⁵ந்யதா² |

இதி ஸாடோபமாஹோச்சைர்வேத³விஜ்ஜைமிநி: ஸ்வயம் || 17 ||

மந்த்ரவரணாச்ச |

குர்வந்நேவேஹ கர்மாணி ஜிஜீவிஷேச்ச²தம் ஸமா: |

இதி மந்த்ரோ⁵பி நிஸ்சேஷம் கர்மண்யாயுரவாஸ்ரு²ஜத் || 18 ||

ஜ்ஞாநிநிர்ஸ வஸ்துநி வாக்யப்ராமாண்யாப்யுபக³மாத்³வாக்யஸ்ய ச
க்ரியாபத³ப்ரதா⁴நத்வாதத்ததஸ்சாபி⁴ப்ரேதஜ்ஞாநாபா⁴வ: |

விரஹ்யய க்ரியாம் நைவ ஸம்ஹந்யந்தே பதா³ந்யபி |

ந ஸமஸ்த்யபத³ம் வாக்யம் யத்ஸ்யாஜ்ஜ்ஞாநவிதா⁴யகம் || 19 ||

ஜ்ஞாநாப்யுபக³மே³பி ந தோ³ஷ: | யத: |

கர்மனோ³ங்கா³ங்கி³பா⁴வேந ஸ்வப்ரதா⁴நதயா³த²வா |

ஸம்ப³ந்த⁴ஸ்யேஹ ஸம்ஸித்³தோ⁴ர்ஜ்ஞாநே ஸத்யப்யதோ³ஷத: || 20 ||

யஸ்மாஜ்ஜ்ஞாநாப்யுபக³மாநப்யுபக³மே³பி ந ஜ்ஞாநாந்முக்தி: |

அத: ஸர்வாஸ்ரமாணம் ஹி வாங்மந:காயகர்மபி:⁴ |

ஸ்வநுஷ்டி²தைர்யதா²ஸக்தி முக்தி: ஸ்யாந்நாந்யஸாத⁴நாத் || 21 ||

அஸுத³ர்த²ப்ரலாபோ³யமிதி தூ³ஷணஸம்பா⁴வநாயாஹ |

இதி ஹ்ரு³ஷ்டதி⁴யாம் வாச: ஸ்வப்ரஜ்ஞா³த⁴மாதசேதஸாம் |

கு⁴ஷ்யந்தே யஜ்ஞஸாலாஸு தூ⁴மாநத்³த⁴தி⁴யாம் கில || 22 ||

தூ³ஷணோபக்ரமாவதி⁴ஜ்ஞாபநாயாஹ |

அத்ராபி⁴த³த⁴மஹே தோ³ஷாந் க்ரமஸோ ந்யாயப்³ரு³ம்ஹிதை: |

வசோபி:⁴ பூர்வபக்ஷாக்திகா⁴திபி⁴ர்நாதிஸம்ப⁴ரமாத் || 23 ||

சதுர்வித⁴ஸ்யாபி கர்மகார்யஸ்ய முக்தாவஸம்ப⁴வாந்ந முக்தே:

கர்மகார்யத்வம் |

அஜ்ஞாநஹாநமாத்ரத்வாந்முக்தே: கர்ம ந ஸாத⁴நம் |

கர்மாபமார்ஷ்டி நாஜ்ஞாநம் தமஸீவோத்தி²தம் தம: || 24 ||

கர்மகார்யத்வாப்யுபக³மே³பி தோ³ஷ ஏவ |

ஏகநே வா ப⁴வேந்முக்திர்யதி³ வா ஸர்வகர்மபி:⁴ |

ப்ரத்யேகம் சேத்³வ்ரு³தா²ந்யாநி ஸர்வேப்யோ³ப்யேககர்மதா || 25 ||

ஸர்வப்ரகாரஸ்யாபி கர்மண உத்பத்தித ஏவ விஸரிஷ்டஸாத⁴யாபி⁴-

ஸம்ப³ந்தா⁴ந்ந பரிஸேஷ்யந்யாயஸித்³தி:⁴ |

தூ³ரிதக்ஷபணர்த²த்வாந்ந நித்யம் ஸ்யாத்³விமுக்தயே |

ஸ்வர்கா³தி³ப²லஸம்ப³ந்தா⁴த்காம்யம் கர்ம ததை²வ ந || 26 ||

ப்ரமாணஸம்ப⁴வாச்ச |

ஸாத⁴யஸாத⁴நபா⁴வோ³யம் வசநாத்பாரலௌகிக: |

நாஸ்ரௌஷம் மோக்ஷத³ம் கர்ம ஸ்ருதேர்வக்த்ராத்தகத²ஞ்சந || 27 ||

அப்யுபக³தாப்யுபக³மாச்ச ஸ்வஸ்ருநிர்³ச்சோ²க்திவத்³ப⁴வதோ
நிஷ்ப்ரயோஜந: ப்ரலாப: |

நிஷித்³த⁴காம்யயோஸ்த்யாக³ஸ்த்வயாபீஷ்டோ யதா² மயா |
நித்யஸ்யாப²லவத்த்வாச்ச ந மோக்ஷ: கர்மஸாத⁴ந: || 28 ||

||
ஏவம் தாவத் முக்தே: க்ரியாபி:⁴ ஸித்³த⁴வாத் || இதி
நிரஸ்தோ⁵யம்

பக்ஷ: | அதா²து⁴நா ஸர்வகர்மப்ரவ்ரு'த்திஹேதுநிரூபணேந
யதா²வஸ்தி²தாத்மவஸ்துவிஷ்யகேவலஜ்ஞாநமாத்ராதே³வ
ஸகலஸம்ஸாராநர்த²நிவ்ரு'த்திரிதீமம் பக்ஷம் த்³ரட⁴யிதுகாம
ஆஹ |

இஹ சேத³ம் பரீக்ஷயதே | கிம் யதா² ப்ரதிஷித்³தே⁴ஷு
யாத்³ரு'ச்சி²கேஷு ச கர்மஸு

ஸ்வாபா⁴விகஸ்வாஸ்யோத்த²நிமித்தவஸாதே³வேத³ம்

ஹிதமித³மஹிதமிதி விஸேஷாந் பரிகல்ப்ய

ம்ரு'க³த்ரு'ஷ்ணிகோத³கபிபாஸுரிவ

லௌகிகப்ரமாணப்ரஸித்³தா⁴ந்யேவ ஸாத⁴நாந்யுபாதா³ய

ஹிதப்ராப்தயே⁵ஹிதநிராஸாய ச ஸ்வயமேவ ப்ரவர்ததே நிவர்ததே ச

ததை²வாத்³ரு'ஷ்டார்²தே²ஷு காம்யேஷு நித்யேஷு ச கர்மஸு கிம்

வாந்யதே³வ தத்ர ப்ரவ்ரு'த்திநிவ்ரு'த்திநிமித்தமிதி | கிஞ்சாத: |

யத்³யேவம் ஸ்ருணு | யதி³ தாவத்³யதா²வஸ்தி²தவஸ்துஸம்யக்³ஜ்ஞாநம்

ப்ரமாணயு⁴தம் லௌகிகமாக³மிகம் வா ப்ரவ்ரு'த்திநிமித்தமிதி

நிஸ்சீயதே நிவ்ரு'த்திஸாஸ்த்ரம் ச நாப்யுபக³ம்யதே ததா³

ஹதா: கர்மத்யாகி³நோ ப்⁴ராந்திவிஜ்ஞாநமாத்ராவஷ்டம்பா⁴த³லௌகிக-

ப்ரமாணோபாத்தகர்மாநுஷ்டா²நத்யாகி³த்வாச்ச | அத²

ம்ரு'க³த்ரு'ஷ்ணிகோத³கபிபாஸுப்ரவ்ரு'த்திநிமித்தவத்³யதா²வஸ்துப்⁴ராந்தி-

விஜ்ஞாநமேவ ஸர்வப்ரவ்ரு'த்திநிமித்தம் ததா³ வர்த்³தா⁴மஹே வயம்

ஹதா: ஸ்த² யூயமிதி |

ஹிதம் ஸம்ப்ரேப்ஸதாம் மோஹாத³ஹிதம் ச ஜிஹாஸதாம் |

உபாயாந்ப்ராப்திஹநார்தா²ந் ஸாஸ்த்ரம் பா⁴ஸ்யதே⁵ஸ்கவத் || 29 ||

ஏவம் தாவத்ப்ரத்யக்ஷாநுமாநாக³ம்ப்ரமாணவஷ்டம்பா⁴தா³த்மநோ

நிரதிஸ்யஸுக²ஹிதாவ்யதிரேகஸித்த³தே⁴ரஹிதஸ்ய ச
ஷஷ்ட²கோ³சரவத்ஸ்வத ஏவாநபி⁴ஸம்ப³ந்தா⁴தே³வம்ஸ்வாபா⁴வ்யா-
த்மாநவபோ³த⁴மாத்திராதே³வ ஹிதம் மே ஸ்யாத³ஹிதம் மே மா பூ⁴தி³தி
மித்²யாஜ்ஞாநம் தூஷரஸூக்திகாநவபோ³தோ⁴த்த²மித்²யாஜ்ஞாநவத்-
ப்ரவ்ரு²த்திநிமித்தமிதி நிந்தா⁴நிதம் | ஸாஸ்த்ரம் ச ந
பதா³ந²ஸக்த்யாதா⁴நக்ரு²தி³தி | அதை²தஸ்யைவோத்தரத்ர ப்ரபஞ்ச
ஆரப்⁴யதே |

ந பரீபஸாம் ஜிஹாஸாம் வா பும்ஸ: ஸாஸ்த்ரம் கரோதி ஹி |
நிஜே ஏவ து தே யஸ்மாத்பஸ்வாதா³வபி த³ர்ஸநாத || 30 ||

உக்தம் தாவத³நவபு³த்த⁴வஸ்துயாதா²த்மய ஏவ
விதி⁴ப்ரதிஷேஸஸாஸ்த்ரேஷ்வதி⁴க்ரியத இதி |
லிபஸதே⁵ஜ்ஞாநதோ⁵லப்³த⁴ம் கண்டே² சாமீகரம் யதா² |
வர்ஜிதம் ச ஸ்வதோ ப⁴ராந்த்யா சா²யாயாமாத்மநோ யதா² || 31 ||

ப⁴யாந்மோஹாவநத்³தா⁴த்மா ரக்ஷ: பரிஜிஹீர்ஷதி |
பச்சாபரிஹ்ரு²த்ம வஸ்து ததா²லப்³த⁴ம் ச லிபஸதே || 32 ||

தத்ரைதேஷு சதுர்ஷு விஷயேஷு ப்ராப்தயே பரீஹாராய
ச விப⁴ஜ்ய ந்யாய: ப்ரத³ர்ஸ்யதே |
ப்ராப்தவ்யபரிஹார்யேஷு ஜ்ஞாத்வோபாயாஞ்ச²ரு²தே: ப்ரு²த²க் |
க்ரு²த்வாத²ப்ராப்த்யாத்ப்ராப்யம் ததா²நிஷ்டம் ஜஹாத்யபி || 33 ||

அதா²வஸிஷ்டயோ: ஸ்வபா⁴வத ஏவ |
பரிஹ்ரு²தாவாப்தயோர்போ³தா⁴த்த³தா⁴நப்ராப்தீ ந கர்மணா |
மோஹமாத்ராந்தராயத்வாத்க்ரியயா தே ந ஸித்⁴யத: || 34 ||

கஸ்மாத்புநராத்மவஸ்துயாதா²த்மயாவபோ³த⁴மாத்திராதே³வாபி⁴லக்ஷித-
நிரதிஸ்யஸுகா²வாப்திநிஸ்ஸேஷது: ³க²நிவ்ரு²த்தீ ப⁴வதோ ந து
கர்மணேதி | உச்சயதே |
கர்மாஜ்ஞாநஸமுத்த²த்வாந்நாலம் மோஹாபநுத்தயே |
ஸம்யக்³ஜ்ஞாநம் விரோத⁴யஸ்ய தாமிஸ்ரஸ்யாம்ஸுமாநிவ || 35 ||

நந்வாத்மஜ்ஞாநமப்யவித்³யோபாதா³நம் | ந ஹி
ஸாஸ்த்ரஸிஷ்யாசார்யாத்³யநுபாதா³யாத்மஜ்ஞாநமாத்மாநம்
லப⁴த: இதி | நைஷ தோ³ஷ: | யத ஆத்மஜ்ஞாநம் ஹி

ஸ்வதஸ்ஸித்த³பரமார்தா²த்மவஸ்துஸ்வரூபமாத்ராஸ்யாதே³வாவித்த³யாதது³த்
பந்ந

காரகக்³ராமப்ரத⁴வம்ஸி ஸ்வாத்மோபதாவேவ ஸாஸ்த்ரா³பேக்ஷயதே
நோத்பந்நமவித்த³யாநிவ்ரு³த்தௌ | கர்ம புந: ஸ்வாத்மோத்பத்தாவுத்தபந்நம்
ச | ந ஹிக்ரியா காரகநிஸ்ஸப்ரு³ஹா கல்பகோடிவ்யவஹிதப³லதா³நாய
ஸ்வாத்மாநம் பி³ப⁴ர்தி ஸாத⁴யமாநமாத்ரரூபத்தவாத்ஸ்யா: | ந ச
க்ரியாத்மஜ்ஞாநவத்ஸ்வாத்மப்ரதிலம்ப⁴கால ஏவ ஸ்வர்கா³தி³ப²லேந
கர்தாரம் ஸம்ப³த⁴நாதி | ஆத்மஜ்ஞாநம் புந: புருஷார்த²ஸித்த³தௌ⁴
நோத்பத்த³யமாநஸ்வரூபவ்யதிரேகேணாயத்த³ரூபாந்தரம் ஸாத⁴நாந்தரம்
வாபேக்ஷதே | குத ஏதத் | யத: |

ப³லவத³தி⁴ ப்ரமாணோத்த²ம் ஸம்யக்³ஜ்ஞாநம் ந பா³த⁴யதே |
ஆகாங்க்ஷதே ந சாப்யாந்யத்³பா³த⁴நம் ப்ரதி ஸாத⁴நம் || 36 ||

ஸ்வபக்ஷஸ்ய ஹேத்வவஷ்டம்பே⁴ந ஸமர்தி²தத்வாநிராஸங்க-
முபஸம்ஹ்ரியதே |

தஸ்மாத்த³து:³கோ²த³தே⁴ர்ஹேதோரஜ்ஞாநஸ்யாபநுத்தயே |
ஸம்யக்³ஜ்ஞாநம் ஸுபர்யாப்தம் க்ரியா சேந்நோக்தஹேதுத: || 37 ||

நநு ப³லவத³பி ஸம்யக்³ஜ்ஞாநம் ஸத³ப்ரமாணோத்தே²ந
பா³த⁴யமாநமுபலபா⁴மஹே யத உத்தபந்நபரமார்த²போ³த⁴ஸ்யாபி
கர்த்ரு³த்வபோ⁴க்த்ரு³த்வரா³க³த்³வேஷாத்³யநவபோ³தோ⁴த்த²ப்ரத்யயா
ஆவிர்ப⁴வந்தி | ந ஹ்யபா³தி⁴தே ஸம்யக்³ஜ்ஞாநே தத்³விருத்த³தா⁴நாம்
ப்ரத்யயாநாம் ஸம்ப⁴வோ⁵ஸ்தி | நைததே³வம் | குத: |

பா³தி⁴தத்வாத்³வித்த³யாயா வித்த³யாம் ஸா நைவ பா³த⁴தே |
தத்³வாஸநா நிமித்தத்வம் யாந்தி வித்த³யாஸ்ம்ரு³தேர்த⁴ருவந் || 38 ||

கர்மாஜ்ஞாநஸமுத்த²த்வாத் இ²த்யுக்³தோ ஹேதுஸ்தஸ்ய ச
ஸமர்த²நம் பூர்வமேவாபி⁴ஹிதம் ஹிதம் ஸம்ப³ரேப்ஸதாம்
இத்யாதி³நா | தத³ப⁴யுச்சயார்த²மவித்த³யாந்வயேந ச
ஸம்ஸாராந்வயித்வம் ப்ரத³ர்ஸயிஷ்யாமீத்யத ஆஹ |
ப்³ராஹ்மண்யாத்³யாத்மகே தே³ஹே லாத்வா நாத்மேதி பா⁴வநாம் |
ஸ்ருதே: கிங்கரதாமேதி வாங்மந:காயகர்மஸு || 39 ||

யஸ்மாத்த்³கர்மாஜ்ஞாநஸமுத்த²மேவ தஸ்மாத்தத்³வ்யாவ்ரு³த்தௌ நிவர்தத
இத்யுச்சயதே |

த³க³தா⁴கி²லாதி⁴காரஸ்சேத்³ப்³ரஹ்மஜ்ஞாநாக்³நிநா முநி: |
வர்தமாந: ஸ்ருதேர்மூர்த்⁴நி நைவ ஸ்யாத்³வேத்³கிங்கர: || 40 ||

அதே²தரோ க⁴நதராவித்³யா படலஸம்வீதாந்த:கரணே⁵ங்க்³க்ரு²-
கர்த்ரு²த்வாத்³யஸேஷகர்மாதி⁴காரகாரணே
விதி⁴ப்ரதிஷேத⁴சோத³நாஸந்த³ம்ஸோபத்³ஷ்ட:
கர்மஸு ப்ரவர்தமாந: |

ஸுபை:4 ப்ராப்நோதி தே³வத்வம் நிஷித்³தை⁴ர்நாரகீம் க³திம் |
உபா⁴ப்⁴யாம் புண்யபாபாப்⁴யாம் மாநுஷ்யம் லப⁴தே⁵ஸவஸ: || 41 ||

ஆப்³ரஹ்மஸ்தம்ப்³பர்யந்தே கோ⁴ரே து:3கோ²த்³தௌ⁴
க⁴டயந்த்ரவதா³ரோஹாவரோஹந்யாயேநாத⁴மமத்⁴யமோத்தமஸுக²து:3க²-
மோஹவித்³புச்சபலஸம்பாததா³யிநீர்விசித்ரயோநீஸ்சண்டோ³த்பிஞ்ஜல-
கஸ்வஸநவகோ³பி⁴ஹதாம்போ⁴தி⁴மத்⁴யவர்திஸுஷ்காலாபு³வச்ச²பா⁴-
ஸுப⁴வ்யாமிஸ்ரகர்மவாயுஸமீரித: |

ஏவம் சங்க்ரம்யமாணே⁵யமவித்³யாகாமகர்மபி:4 |
பாஸரிதோ ஜாயதே காமீ ம்ரியதே சாஸுகா²வ்ரு²: || 42 ||

யதோ²க்தே⁵ர்²த்² ஆத்³ரவிதா⁴நாய ப்ரமாணோபந்யாஸ: |
ஸ்ருதிஸ்சேமம் ஜகா³தா³ர்²த்²ம் காமஸ்ய விநிவ்ரு²த்தயே |
தந்மூலா ஸம்ஸ்ரு²திர்யஸ்மாத்தந்நாஸோ⁵ஜ்ஞாநஹாநத: || 43 ||

கா த்வஸௌ ஸ்ருதிரிதி சேத் |
" யதா³ ஸர்வே ப்ரமுச்ச்யந்த இதி நு இதி ச
வாஜிந: |

காமப்³ந்த⁴ந்மேவேத்³ம் வ்யாஸோ⁵ப்யாஹ பதே³பதே³ || 44 ||

ஏஷ ஸம்ஸாரபந்தா² வ்யாக்²யாத: | அதே²தா³நீம் தத்³வ்யாவ்ரு²த்தயே
கர்மான்யாராது³பகாரகத்வேந யதா² மோக்ஷஹேதுதாம் ப்ரதிபத்³யந்தே
ததா²பி⁴தீ⁴யதே |

தஸ்யைவம் து:3க²தப்தஸ்ய கத²ஞ்சித்புண்யஸீலநாத் |
நித்யேஹாக்ஷாலிததி⁴யோ வைராக்³யம் ஜாயதே ஹ்ரு²தி³ || 45 ||

கீத்³ரு²க்³வைராக்³யமுத்பத்³யத இதி | உச்ச்யதே |
நரகாத்³பீ⁴ர்யதா²ஸ்யாபு⁴த்ததா² காம்யப²லாத³பி |
யதா²ர்²த்³ர்³ஸநாத்தஸமாந்நித்யம் கர்ம சிகீர்ஷதி || 46 ||

ஏவம் நித்யநைமித்திககர்மாநுஷ்டா²நேந |

ஸூத்⁴யமாநம் து தச்சித்தமீஸ்வரார்பிதகர்மபி:4 |

வைராக்³யம் ப்³ரஹ்மலோகாதௌ³ வ்யநக்த்யத² ஸூநிர்மலம் || 47 ||

யஸ்மாத்³ரஜஸ்தமோமலோபஸம்ஸு²ஷ்டமேவ சித்தம்

காமப³டி³ஸேநாக்ரு²ஷ்ய விஷயது³ரந்தஸூநாஸ்தா²நேஷ நிக்ஷிப்யதே

தஸ்மாந்நித்யநைமித்திககர்மாநுஷ்டா²நபரிமார்ஜநேநாபவித்³த⁴-

ரஜஸ்தமோமலம் ப்ரஸந்நமநாக்ரு²லம் ஸம்மார்ஜிதஸ்ப²டிகஸிலாகல்பம்

பா³ஹ்யவிஷயஹேதுகேந ச ராக³த்³வேஷாத்மகேநாதிக்³ரஹப³டி³ஸேநா-

நாக்ரு²ஷ்யமாணம் விதுர⁴தாஸேஷகல்மஷம் ப்ரத்யங்மாத்ரப்ரவணம்

சித்தத³ர்பணமவதிஷ்டதே | அது இத³மபி⁴தீ⁴யதே |

வ்யுத்தி²தாஸேஷகாமேப்⁴யோ யதா³ தீ⁴ரவதிஷ்ட²தே |

ததை³வ ப்ரத்யகா³த்மாநம் ஸ்வயமேவாவிவிக்ஷதி || 48 ||

அத:பரமவஸிதாதி⁴காராணி கர்மாணி ப்ரத்யக்ப்ரவணவத்வஸூநெந

க்ரு²தஸம்ப்ரத்திகாநி சரிதார்தா²நி ஸந்தி |

ப்ரத்யக்ப்ரவணதாம் பு³த்³தே:4 கர்மாண்யுத்தபா³ய ஸூத்³தி⁴த: |

க்ரு²தார்தா²ந்யஸ்தமாயாந்தி ப்ராவ்ரு²ட³ந்தே க⁴நா இவ || 49 ||

யதோ நித்யகர்மாநுஷ்டா²நஸ்யைஷ மஹிமா |

தஸ்மாந்முமுக்ஷாபி:4 கார்யமாத்மஜ்ஞாநாபி⁴லாஷிபி:4 |

நித்யம் நைமித்திகம் கர்ம ஸதை³வாத்மவிஸூத்³யே || 50 ||

யதோ²க்தே²ஸ்ரீ² ஸர்வஜ்ஞுவசநம் ப்ரமாணம் |

|| ஆருருக்ஷாரமுநேர்யோக³ம் கர்ம காரணமுச்சயதே |

யோகா³ரு⁴ஸ்ய தஸ்யைவ ஸம ஏவேதி ச ஸம்ரு²தி: || 51 ||

நித்யகர்மாநுஷ்டா²நாத்³த⁴ர்மோத்பத்திர்⁴த⁴ர்மோத்பத்தே:

பாபஹாநிஸ்ததஸ்சித்தஸூத்³தி⁴ஸ்தத:

ஸம்ஸாரயாதா²த்யாவபோ³த⁴ஸ்ததோ வைராக்³யம் ததோ முமுக்ஷாத்வம்

ததஸ்தது³பாயபர்யேஷணம்

தத: ஸர்வகர்மதத்ஸாத⁴நஸம்ந்யாஸஸ்ததோ

யோகா³ப்⁴யாஸஸ்ததஸ்சித்தஸ்ய ப்ரத்யக்ப்ரவணதா

ததஸ்தத்த்வமஸ்யாதி³வாக்யார்த²பரிஜ்ஞாநம்

ததோ²வித்³யோச்சே²த³ஸ்ததஸ்³ ஸ்வாத்மந்யே-

வாவஸ்தா²நம் ப்³ரஹ்மைவ ஸந் ப்³ரஹ்மாப்யேதி
 விமுக்ஞ்ச விமுச்ச்யதே இதி ।

பாரம்பர்யேண கர்மைவம் ஸ்யாத்³வித்³யாநிவ்ரு²த்தயே ।
 ஜ்ஞாநவந்நாவிரோதி⁴த்வாத்கர்மாவித்³யாம் நிரஸ்யதி ॥ 52 ॥

ந ச கர்மண: கார்மண்வபி முக்தௌ ஸம்பா⁴வ்யதே நாபி முக்தௌ
 யத்ஸம்ப⁴வதி தத்கர்மாபேக்ஷதே । தது³ச்ச்யதே ।
 உத்பாத்³யமாப்யம் ஸம்ஸ்கார்யம் விகார்யம் ச க்ரியாப²லம் ।
 நைவம் முக்திர்யதஸ்தஸ்தமாத்த்கர்ம தஸ்யா ந ஸாத⁴நம் ॥ 53 ॥

ஏவம் தாவத்கேவலம் கர்ம ஸாக்ஷாத்³வித்³யாபநுத்தயே ந
 பர்யாப்தமிதி ப்ரபஞ்சிதம் । முக்தௌ ச முமுகூஜ்ஞாநத-
 த்³விஷயஸ்வாபா⁴வ்யாநுரோதே⁴ந ஸர்வப்ரகாரஸ்யாபி கர்மணோ⁵ஸம்ப⁴வ
 உக்தோ ஹிதம் ஸம்ப்ரேப்ததாம் இத்த்யாதி³நா ।
 யாத்³ரு³ஸம்ஸாராது³பகாரகத்வேந ஜ்ஞாநோத்தப்தௌ கர்மணாம்
 ஸமுச்சய: ஸம்ப⁴வதி ததா² ப்ரதிபாதி³தம் । அவித்³யோச்சி²த்தௌ து
 லப்த⁴தம்ஸ்வபா⁴வஸ்யாத்மஜ்ஞாநஸ்யைவாஸாதா⁴ரணம்
 ஸாத⁴கதமத்வம்

நாந்யஸ்ய ப்ரதா⁴நபூ⁴தஸ்ய கு³ணபூ⁴தஸ்ய சேத்யேதத³து⁴நோச்ச்யதே ।
 தத்ர ஜ்ஞாநம் கு³ணபூ⁴தம் தாவத³ஹேதுரித்த்யேததா³ஹ ।
 ஸம்நிபத்ய ந ச ஜ்ஞாநம் கர்மாஜ்ஞாநம் நிரஸ்யதி ।
 ஸாத்⁴யஸாத⁴நபா⁴வத்வாதே³ககாலாநவஸ்தி²தே: ॥ 54 ॥

ஸம்ப்ரதா⁴நயோரப்யஸம்ப⁴வ ஏவ ।
 பா³த்யபா³த⁴கபா⁴வாச்ச பஞ்சாஸ்யோரணயோரிவ ।
 ஏகதே³ஸாநவஸ்தா²நாந்ந ஸமுச்சயதா தயோ: ॥ 55 ॥

குதோ பா³த்யபா³த⁴கபா⁴வ: । யஸ்மாத் ।
 அயதா²வஸ்த்வவித்³யா ஸ்யாத்³வித்³யா தஸ்யா விரோதி⁴நீ ।
 ஸமுச்சயஸ்தயோரேவம் ரவிஸார்வரயோரிவ ॥ 56 ॥

தஸ்மாத்³காரகப்³ரஹ்மாத்த்மநி பரிஸமாப்தாவபோ³த⁴ஸ்யாஸேக்ஷகர்ம-
 சோத்³நாநாமசோத்³யஸ்வாபா⁴வ்யாத்குண்ட²தா । கத²ம் தத் ।
 அபி⁴தீ⁴யதே ।
 ப்³ரு³ஹஸ்பதிஸவே யத்³வத்க்ஷத்ரியோ ந ப்ரவர்ததே ।

ப்ராஹ்மணத்வாத்³யஹம்மாநீ விப்ரீ வா க்ஷத்ரகர்மணி || 57 ||

யதா²யம் த்³ருஷ்டாந்த ஏவம் தா³ர்ஷ்டாந்திகோ⁵பீத்யேததா³ஹ |
விதே³ஹோ வீதஸந்தே³ஹோ நேதிநேத்யவஸேஷித: |

தே³ஹாத்³யநாத்மத்³ரு³க்தத்³வத்க்ரியாம் வீக்ஷதே⁵பி ந || 58 ||

தஸ்யார்த²ஸ்யாவிஷ்கரணர்த²முதா³ஹரணம் |

ம்ரு³த்ஸநேப⁴கே யதே²ப⁴த்வம் ஸிஸூரத்⁴யஸ்ய வல்க³தி |

அத்⁴யஸ்யாத்மாநி தே³ஹாத்³ந்முட⁴ஸ்தத்³வத்விசேஷ்டதே || 59 ||

ந ச வயம் ஜ்ஞாநகர்மணை: ஸர்வத்ரைவ ப்ரத்யாசக்ஷமஹே | யத்ர

ப்ரயோஜ்யப்ரயோஜகபா⁴வோ ஜ்ஞாநகர்மணைஸ்தத்ர நாஸ்மத்தித்ராபி ஸக்யதே

நிவாரயிதும் | தத்ர விபா⁴க³ப்ரத³ர்ஸநாயோதா³ஹரணம் ப்ரத³ர்ஸ்யதே |

ஸ்தா²ணும் சோரதி⁴யாலாய பீ⁴தோ யத்³வத்³பலாயதே |

பு³த்³த⁴யாதி³பி⁴ஸ்ததா²த்மாநம் ப்ராந்தோ⁵த்⁴யா³ப்ய சேஷ்டதே || 60 ||

ஏவம் யத்ரயத்ர ஜ்ஞாநகர்மணை: ப்ரயோஜ்யப்ரயோஜகபா⁴வஸ்தத்ர

ஸர்வத்ராயம் ந்யாய: | யத்ர து ந ஸமகாலம் நாபி

க்ரமேணோபபத்³யதே

ஸமுச்சய: ஸவிஷய உச்சயதே |

ஸ்தா²ணை: ஸதத்தவவிஜ்ஞாநம் யதா² நாங்க³ம் பலாயதே |

ஆத்மநஸ்தத்தவவிஜ்ஞாநம் தத்³வந்நாங்க³ம் க்ரியாவிதௌ⁴ || 61 ||

யஸ்மாத்³கு³ணஸ்யைதத்ஸ்வாபா⁴வ்யம் |

யத்³தி⁴ யஸ்யாநுரோதே⁴ந ஸ்வபா⁴வமநுவர்ததே |

தத்தஸ்ய கு³ணபூ⁴தம் ஸ்யாந்ந ப்ரதா⁴நாத்³கு³ணே யத: || 62 ||

யஸ்மாத் |

கர்மப்ரகரணாகாங்க்ஷிஜ்ஞாநம் கர்மகு³ணே ப⁴வேத் |

யத்³தி⁴ ப்ரகரணே யஸ்ய தத்தத்³ங்க³ம் ப்ரசக்ஷதே || 63 ||

ஸ்வரூபலாப⁴மாத்ரேண யத்தவவித்³யாம் நிறுந்தி ந: |

ந தத்³ங்க³ம் ப்ரதா⁴நம் வா ஜ்ஞாநம் ஸ்யாத்கர்மண: க்வசித் || 64 ||

ஸமுச்சயபக்ஷவாதி³நாப்யவஸ்யமேதத்³ப⁴யுபக³ந்தவ்யம் |

யஸ்மாத் |

அஜ்ஞாநமநிராகூர்வஜ்ஞாநமேவ ந ஸித்⁴யதி |

விபந்நகாரகக்³ராமம் ஜ்ஞாநம் கர்ம ந டௌ⁴கதே || 65 ||

இத³ம் சாபரம் காரணம் ஜ்ஞாநகர்மணை: ஸமுச்சயநிப³ர்ஹி |

ஹேதுஸ்வருபகார்யாணி ப்ரகாஸதமஸோரிவ |

விரோதீ⁴நி ததோ நாஸ்தி ஸாங்க³த்யம் ஜ்ஞாநகர்மணை: || 66 ||

ஏவமுபஸம்ஹ்ரு³தே கேசித்ஸ்வஸம்ப்ரதா³யப³லாவஷ்டம்பா⁴தா³ஹூர்யதே³-
தத்³வேதா³ந்தவாக்யாத³ஹம் ப்³ர்ஹ்மேதி விஜ்ஞாநம் ஸமுத்பத்³யதே தந்நைவ
ஸ்வோத்பத்திமாத்ரேணஜ்ஞாநம் நிரஸ்யதி | கிம் தர்ஹி | அஹந்யஹநி
த்³ரா³கீ⁴யஸா காலேநோபாஸீநஸ்ய ஸதோ பா⁴வநோபசயாந்நிஸ்ப்ஸேஷம்
அஜ்ஞாநமப³ச்ச²தி தே³வோ பூ⁴த்வா தே³வாநப்யேதி இதி
ஸ்ருதே: | அபரே து ப்³ருவதே வேதா³ந்தவாக்யஜநிதமஹம் ப்³ர்ஹ்மேதி
விஜ்ஞாநம் ஸம்ஸர்கா³த்மகத்வாதா³த்மவஸ்துயாதா²த்மயாவகா³ஹ்யேவ ந
ப⁴வதி | கிம் தர்ஹி |

ஏததே³வ க³ங்க³ா³ஸ்ரோதோவத்ஸததமப⁴யஸ்யதோ⁵ந்யதே³வாவாக்யார்தா²த்மகம்
விஜ்ஞாநாந்தரமுத்பத்³யதே | அஸ்ய பக்ஷத்³வ்யஸ்ய நிவ்ரு³த்தய
இத³மபி⁴தீ⁴யதே |

ஸக்ரு³த்ப்ரவ்ரு³த்த்யா ம்ரு³த்³நாதி க்ரியாகாரகருப⁴ரு³த் |

அஜ்ஞாநமாக³ம்ஜ்ஞாநம் ஸாங்க³த்யம் நாஸ்த்யதோ⁵நயோ: || 67 ||

ஏவம் தாவத³நாநாத்வே ப்³ர்ஹ்மணி ஜ்ஞாநகர்மணை: ஸமுச்சயோ
நிராக்ரு³: | அதா²து⁴நா பக்ஷாந்தராப்யுபக³மேநாபி
ப்ரத்யவஸ்தா²நே பூர்வவத³நாஸ்வாஸோ யதா² ததா²பி⁴தீ⁴யதே |
அநுத்ஸாரிதநாநாத்வம் ப்³ர்ஹ்ம யஸ்யாபி வாதி³ந: |
தந்மதேநாபி து³ஸ்ஸாத⁴யோ ஜ்ஞாநகர்மஸமுச்சய: || 68 ||

தஸ்ய விபா⁴கோ³க்தி³ர்தூ³ஷ்ணவிபா⁴க³ப்ரஜ்ஞுப்தயே |
ப்³ர்ஹ்மாத்மா வா ப⁴வேத்தஸ்ய யதி³ வாநாத்மருபகம் |
ஆத்மாநாப்தி³ர்ப⁴வேநமோஹாதி³தரஸ்யாப்யநாத்மந: || 69 ||

தத்ர யதி³ தாவத்³வாஸ்தவேநைவ வ்ரு³த்தேந ப்³ர்ஹ்ம
ப்ராப்தமாத்மஸ்வாபா⁴வ்யாத்வேலமாஸூரமோஹாபிதா⁴நமாத்ர-
மேவாநாப்திநிமித்தம் தஸ்மிந்பக்ஷே |
மோஹாபிதா⁴நப⁴ங்கா³ய நைவ கர்மாணி காரணம் |
ஜ்ஞாநேநைவ ப²லாவாதேஸ்தத்ர கர்ம நிரர்த²கம் || 70 ||

அநாத்மரூபகே து ப்ரஹ்மணி ந கர்ம ஸாத்நபாவம் ப்ரதிபத்³யதே
நாபி ஜ்ஞாநம் கர்மஸமுச்சிதமஸமுச்சிதம் வா யஸ்மா³ந்யஸ்ய
ஸ்வத ஏவ ஸாத்⁴கஸ்ய ப்ரஹ்மணோ⁵ப்யந்யத்வம் ஸ்வத ஏவ ஸித்³த⁴ம் |
தத்தரவம் |

அந்யஸ்யாந்யாத்மதாப்ராப்தௌ ந க்வசித்³தே⁴துஸம்ப⁴வ: |
தஸ்மிந் ஸத்யபி நோ நஷ்ட: பராத்மாநம் ப்ரபத்³யதே || 71 ||

அபரஸ்மிம்ஸ்து பக்ஷே விதி:4 |

பரமாத்மாநுகூலேந ஜ்ஞாநாப்யாஸேந து:3கி²ந: |
த்³வைதிநோ⁵பி ப்ரமுச்சேரந்ந பராத்மவிரோதி⁴நா || 72 ||

இதரஸ்மிம்ஸ்து பக்ஷே விதே⁴ரேவாநவகாஸத்வம் | கத²ம் |
ஸமஸ்தவ்யஸ்தபூ⁴தஸ்ய ப்ரஹ்மண்யேவாவதிஷ்ட²த: |
ப்³ரூத கர்மணி கோ ஹேது: ஸர்வாநந்யத்வத்³ர்ஸிந: || 73 ||

ஸர்வகர்மநிமித்தஸம்ப⁴வாஸம்ப⁴வாப்யாம் ஸர்வகர்மஸங்கரஸ்ச
ப்ராப்நோதி | யஸ்மா³த் |

ஸர்வஜாத்யாதி³மத்தவே⁵ஸ்ய நிதராம் ஹேதஸம்ப⁴வ: |
விஸேஷம் ஹ்யநுபாதா³ய கர்ம நைவ ப்ரவர்த்ததே || 74 ||

ஸ்யாத்³விதி⁴ரத்⁴யாத்மபி⁴மாநாதி³தி சேந்நைவம் | யஸ்மா³த் |
ந சாத்யாத்மாபி⁴மாநோ⁵பி விது³ஷோ⁵ஸ்த்யாஸுரத்தவ: |
விது³ஷோ⁵ப்யாஸுரஸ்சேதஸ்யாந்நிஷ்ப²லம் ப்³ரஹ்மத்³ர்ஸநம் || 75 ||

அஜ்ஞாநகார்யத்வாந்ந ஸமகாலம் நாபி க்ரமேண
ஜ்ஞாநகர்மணோ⁵ர்வஸ்த்வவஸ்து-
தந்த்ரத்வாத்ஸங்க³திரஸ்தீ²த்யேவம் நிராக்ரு³தோ⁵பி காஸம் குஸம்
வாவலம்ப்யாஹ ||

அதா²த்யாத்மம் புநர்யாயாதா³ர்ஸிதோ மூட⁴தாம் ப⁴வேத் |
ஸ கரோத்யேவ கர்மாணி கோ ஹ்யஜ்ஞம் விநிவாரயேத் || 76 ||

ஸித்³த⁴த்வாச்ச ந ஸாத்யம் | யத: |
ஸாமாந்யேதரூபாப்யாம் கர்மாத்மைவாஸ்ய யோகி³ந: |
நிஸ்ஸ்வாஸோச்ச²வாஸவத்தஸமாந்ந நியோக³ம்பேக்ஷதே | || 77 ||

அஸ்து தர்ஹி பி⁴ந்நாபி⁴ந்நாத்மகம் ப்³ரஹ்ம | ததா² ச ஸதி

ஜ்ஞாநகர்மணோ ஸம்பவதோ பேதாத்³பேத³விஷயத்வாத்யோ: | தத்ர
தாவத³யம் பக்ஷ ஏவ ந ஸம்பவதி | கிம் காரணம் | ந ஹி
பி⁴ந்நோ⁵யமித்யபேத³பு³த்தி⁴மநிராக்ரு³த்ய பேத³பு³த்தி:4
பதா³ர்த²மாவிங்க³தே | ஏவம் ஹ்யநப்யுபக³மே பி⁴ந்நாபி⁴ந்ந-
பதா³ர்த²யோரலௌகிகத்வம் ப்ரஸஜ்யேத | அத² நிஷ்ப்ரமாணகம-
ப்யாபூ³யதே தத³ப்யுபயபக்ஷாப்யுபக³மாத³பேத³பக்ஷே து:3²கி²
ப்³ரஹ்ம ஸ்யாத³த ஆஹ |

பி⁴ந்நாபி⁴ந்நம் விஸேஷைஸ்சேத்³து:3²கி² ஸ்யாத³ப்³ரஹ்ம தே த்³ருவம் |
அஸேஷது:3²கி²தா ச ஸ்யாத³ஹோ ப்ரஜ்ஞாத்மவாதி³நாம் || 78 ||

தஸ்மாத்ஸம்யகே³வாபி⁴ஹிதம் ந ஜ்ஞாநகர்மணோ: ஸமுச்சய
இத்யுபஸம்ஹ்ரியதே |

தமோ⁵ந்க³த்வம் யதா² பா⁴நோரக்³நேஸ்சீ³தாங்க³தா யதா² |
வாரிணஸ்சோஷணதா யத்³வஜ்ஜ்ஞாநஸ்யைவம் க்ரியாங்க³தா || 79 ||

யதோ²க்தோபபத்திப³லேநைவ பூர்வபக்ஷஸ்யோத்ஸாரிதத்வாத்³வக்தவ்யம்
நாவஸேஷிதமித்யத: ப்ரதிபத்திகர்மவத்பூர்வபக்ஷபரிஹாராய
யத்கிஞ்சித்³வக்தவ்யமித்யத இத³மபி⁴தீ⁴யதே |
" முக்தே: க்ரியாபி:4 ஸித்³த⁴த்வாத் இத்யாத்³யநுசிதம் ப³ஹு |
யத³பா⁴ணி தத³ந்யாய்யம் யதா² தத³து⁴நோச்யதே || 80 ||

யோ⁵யம் காம்யாநாம் ப்ரதிஷித்³தா⁴நாம் ச த்யாக:3³ ப்ரதிஜ்ஞாயதே
ஸா ப்ரதிஜ்ஞா தாவந்ந ஸக்யதே⁵நுஷ்டா²தும் | கிம் காரணம் |
கர்மணோ ஹி நிர்வ்ரு³த்தாத்மநோ த்³வாப்யாம் ப்ரகாராப்யாம் நிவ்ரு³த்தி:
ஸம்பவத்யாரப்த⁴ப²லஸ்யோபபோ⁴கே³நாநாரப்த⁴ப²லஸ்யாஸு⁴ஸ்ய
ப்ராயஸ்சித்தைரிதி | த்ரு³தீயோ⁵பி த்யாக³ப்ரகாரோ⁵கர்த்ரா-
த்மாவபோ³தா⁴த் ஸ த்வாத்மஜ்ஞாநாநப்யுபக³மாத்³ப⁴வதா
நாப்யுபக³ம்யதே | தத்ர யாந்யநுபபு³க்தப²லாந்யநாரப்த⁴ப²லாநி
தாநீஸ்வரேணபி கேநசித்³பி ந ஸக்யந்தே பரித்யக்தும் |
அதா²ரப்த⁴ப²லாநி த்யஜ்யந்தே தாந்யபி ந ஸக்யந்தே த்யக்தும் |
கிம் காரணம் | அநிவ்ரு³த்தே: | அநிர்வ்ரு³த்தம் ஹி சிஃஷிதம்
கர்ம ஸக்யதே த்யக்தும் ப்ரவ்ரு³த்திநிவ்ரு³த்தீ ப்ரதி க்ரு:
ஸ்வாதந்ந்யாத் | நிர்வ்ரு³த்தே து கர்மணி தத³ஸம்பவாத்³து³ரநுஷ்டே²ய:
ப்ரதிஜ்ஞாநார்த:2 | அஸக்யப்ரதிஜ்ஞாநாச்ச |

ந ச ஸக்யதே ப்ரதிஜ்ஞாதும் யாவஜ்ஜீவம் காம்யாநி
 ப்ரதிஷித்³தா⁴நி ச கர்மாணி ந கரிஷ்யாமீதி ஸுநிபுணாநாமபி
 ஸுக்ஷமாபராத⁴த³ர்ஸநாத் | ப்ரமாணாபா⁴வாச்ச |
 ந ச ப்ரமாணமஸ்தி மோக்ஷகாமோ நித்யநைமித்திகே கர்மணீ
 குர்யாத்காமயப்ரதிஷித்³தே⁴ ச வர்ஜயேதா³ரப்³த⁴ப²லே சோபபோ⁴கே³ந
 க்ஷபயேதி³தி | ஆநந்த்யாச்ச | ந சோபசிதாநாம்
 கர்மணாமியத்தாஸ்தி ஸம்ஸாரஸ்யாநாதி³த்வாத் | ந ச காம்யை:
 ப்ரதிஷிதை⁴ர்வா தேஷாம் நிவ்ரு³த்திரஸ்தி ஸூத்³யஸூத்³தி⁴ஸாம்யே
 ஸத்யவிரோதா⁴தி³த்யாஹ |

ந க்ரு³த்ஸநகாமயஸந்த்யாகோ³நந்தத்வாத்கர்துமிஷ்யதே |
 நிஷித்³த⁴கர்மணஸ்சேத்து வ்யதீதாநந்தஜந்மஸு || 81 ||

ஸ்யாந்மதம் வ்யதீதாநந்தஜந்மோபாத்தாநாம் கர்மணாம் |
 க்ஷயோ நித்யேந தேஷாம் சேத்ப்ராயஸ்சித்தைர்யதை²நஸ: |
 நிஷ்ப²லத்வாந்ந நித்யேந காம்யாதே³ர்விநிவாரணம் || 82 ||

ப்ரமாணாபா⁴வாச்ச | கத²ம் |
 பாபாபநுத்தயே வாக்யாத்ப்ராயஸ்சித்தம் யதா² ததா² |
 க³ப்யதே காம்யஹாநார்த²ம் நித்யம் கர்ம ந வாக்யத: || 83 ||

அதா²பி ஸ்யாத்காம்யரேவ காம்யாநாம் பூர்வஜந்மோபசிதாநாம் க்ஷயோ
 ப⁴விஷ்யதீதி | தந்ந | யத: |

பாப்மநாம் பாப்மபி⁴ர்நாஸ்தி யதை²வேஹு நிராக்ரியா |
 காம்யைரபி ததை²வாஸ்து காம்யாநாமவிரோத⁴த: || 84 ||

ஏவம் தாவத் முக்தே: க்ரியாபி:⁴ ஸித்³த⁴த்வாத் " இதி
 நிராக்ரு³தம் ||

அதா²த்மஜ்ஞாநஸ்ய ஸத்³பா⁴வே ப்ரமாணஸம்ப⁴வ
 உக்தஸ்தத்பரிஹாராயாஹ |
 ஸ்ருதயஸஸ்ம்ரு³திபி⁴ஸ்ஸாமாநந்த்யாத்காமிநாமிஹ |
 வித்³த⁴த்யுருயத்நேந கர்மாதோ ப³ஹுகாமத³ம் || 85 ||

ந ச பா³ஹுல்யம் ப்ராமாண்யே காரணபா⁴வம் ப்ரதிபத்³யதே | அத ஆஹ |
 ப்ராமாண்யாய ந பா³ஹுல்யம் ந ஹ்யேகத்ர ப்ரமாணதாம் |
 வஸ்துந்யடந்தி மாநாநி த்வேகத்ரைகஸ்ய மாநதா || 86 ||

யத்தூக்தம் யத்நதோ வீக்ஷமாணோ⁵பி இதி - தத்ராபி
 ப⁴வத ஏவாபராத:4 | கஸ்மாத் | யத: |
 பரீக்ஷய லோகாந் இத்யாத்³யா ஆத்மஜ்ஞாநவிதா⁴யிநீ: |
 நைஷ்கர்ம்யப்ரவணாஸ்ஸாத்⁴வீ: ஸ்ருதீ: கிம் ந ஸ்ரு³ணோஷி தா: ||

87 ||

நநு ஆத்மேத்யேவோபாஸீத ஆத்மா வா அரே
 த்³ரஷ்டவ்ய: இத்யபூர்வவிதி⁴ஸ்ருதே:
 புருஷஸ்யாத்மத³ர்ஸநக்ரியாயாம் நியோகோ³வஸீயத இதி | நைவம் |
 அபுருஷதந்த்ரத்வாத்³வஸ்துயாதா²த்ம்யஜ்ஞாநஸ்ய
 ஸகலாநந்த²பீ³ஜாத்மாநவபோ³தோ⁴த்ஸாரிணோ முக்திஹேதோரிதி |
 வித்ய³ப்யுபக³மே⁵பி நாயூர்வவிதி⁴ரயம் | அத ஆஹ |
 நியம: பரிஸங்க்²யா வா வித்ய⁴யர்தோ²பி ப⁴வேத்³யத: |
 அநாத்மாத்³ர்ஸநேநைவ பராத்மாநமுபாஸ்மஹே || 88 ||

யச்சோக்தம் விஸ்வாலோ நாந்யதோ⁵ஸ்தி ந: இதி - தத³பி
 நித்³ராதூரசேதஸா த்வயா ஸ்வப்நாயமாநேந ப்ரலபிதம் | கிம்
 காரணம் | ந ஹி வயம் ப்ரமாணப³லேநைகாத்ம்யம் ப்ரதிபத்³யாமஹ
 ஜகாத்ம்யஸ்ய ஸ்வத ஏவாநுப⁴வமாத்ராத்மகத்வாத் | அத ஏவ
 ஸர்வப்ரமாணாவதாராஸம்ப⁴வம் வக்ஷயதி |
 ப்ரமாணவ்யவஸ்தா²யாஸ்சநுப⁴வமாத்ராஸ்ரயத்வாத் |
 அத ஆஹ |
 வாக்யைக³ம்யம் யத்³வஸ்து நாந்யஸ்மாத்தத்ர விஸ்வஸேத் |
 நா⁵ப்ரமேயே ஸ்வதஸஸித்³தே⁴வீஸ்வாஸ: கத²மாத்மநி || 89 ||

யத³ப்யுக்³த்ம் அந்தரேண விதி⁴ம் இதி-
 தத³ப்யபு³த்³தி⁴பூர்வகமிவ ந: ப்ரதிபா⁴தி |
 யஸ்மாத்தகாலாந்தரப²லதா³யிஷு கர்ம்ஸ்வேதத்³க⁴டதே |
 ஆத்மலாப⁴கால ஏவ ப²லதா³யிநி த்வாத்மஜ்ஞாநே
 நைதத்ஸமஞ்ஜஸமித்யாஹ |
 ஜ்ஞாநாத்²ப²லே ஹ்யவாப்தே⁵ஸ்மிந்ப்ரத்யக்ஷே ப⁴வகா⁴திநி |
 உபகாராய தந்நேதி ந ந்யாய்யம் பா⁴தி நோ வச: || 90 ||

யத³பி ஜைமிநீயம் வசநமுத்³கா⁴டயஸி - தத³பி

தத்³விவக்ஷாபரிஜ்ஞாநாதே³வோத்³பா⁴வ்யதே | கிம் காரணம் | யதோ ந
ஜைமிநேரயமபி⁴ப்ராய ஆம்நாய: | ஸர்வ ஏவ க்ரியார்த² இதி |
யதி³ ஹ்யயமபி⁴ப்ராயோ⁵ப⁴விஷ்யத் அதா²தோ ப்³ரஹ்மஜிஜ்ஞாஸா |
ஜந்மாத்த³யஸ்ய யத:

இத்யேவமாதி³ப்³ரஹ்மவஸ்துஸ்வரூபமாத்ரயாதா²தம்யப்ரகாஸநபரம்
க³ம்பீ⁴ரந்யாயஸந்த³ரு³ப்³த⁴ம் ஸர்வவேதா³ந்தார்த²மீமாம்ஸநம்
ஸ்ரீமச்சா²ரீரகம் நாஸூத்ரயிஷ்யத் | அஸூத்ரயச்ச |
தஸ்மாஜ்ஜைமிநேரேவாயமபி⁴ப்ராயோ யதை²வ விதி⁴வாக்யாநாம்
ஸ்வார்த²மாத்ரே ப்ராமாண்யமேவமைகாதம்யவாக்யாநாமப்யநதி⁴க³த-
வஸ்துபரிச்சே²த³ஸாம்யாதி³தி | அத இத³மபி⁴தீ⁴யதே |
அதி⁴சோத³நம் ய ஆம்நாயஸ்தஸ்யைவ ஸ்யாத்க்ரியார்த²தா |
தத்த்வமஸ்யாதி³வாக்யாநாம் ப்³ருத கர்மார்த²தா கத²ம் || 91 ||

அபி ச | ஐகாதம்யபக்ஷ இவாத்³ரு³ஷ்டார்த²கர்மஸு ப⁴வத்பக்ஷே⁵பி
ப்ரவ்ரு³த்தி³ர்து³ர்லக்ஷயா | யத: |
ஸ்வர்க³ம் யியாஸூர்ஜுஹூயாத³க்³நிஹோத்ரம் யதா²விதி⁴ |
தே³ஹாத்³வ்யுத்தா²பிதஸ்யைவம் கர்த்ரு³த்வம் ஜைமிநே: கத²ம் || 92 ||

ந ச ப்ரத்யாக்²யாதாஸேஷஸரீராதி³கர்மஸாத⁴நஸ்வபா⁴வ-
ஸ்யாத்மமாத்ரஸ்ய கர்மஸ்வதி⁴கார: | யஸ்மாத் |
ஸர்வப்ரமாணஸம்பா⁴வ்யோ ஹ்யஹம்வ்ரு³த்த்யைகஸாத⁴ந: |
யுஷ்மத³ர்த²மநாதி³த்ஸூர்ஜைமிநி: ப்ரேர்யதே கத²ம் || 93 ||

ப்ரவ்ரு³த்திகாரணபா⁴வாச்ச | யஸ்மாத் |
ஸுக²து:³கா²தி³பி⁴ர்யோக³ ஆத்மநோ நாஹமேக்ஷயதே |
பராக்த்வாத்ப்ரத்யகா³த்மத்வாஜ்ஜைமிநி: ப்ரேர்யதே கத²ம் || 94 ||

கிஞ்ச |
ந தாவத்³யோக³ ஏவாஸ்தி ஸரீரேணாத்மந: ஸதா³ |
விஷயைர்து³ர்தோ நாஸ்தி ஸ்வர்கா³தௌ³ ஸ்யாத்கத²ம் ஸுக²ம் || 95 ||

யஸ்மாத்³ந்யதா² நோபபத்³யதே |
நராபி⁴மாநிநம் தஸ்மாத்த்காரகாத்³யாத்மத³ர்ஸிநம் |
மந்த்ர ஆஹோரீக்ரு³த்ய குர்வந் இதி ந நிர்த்³வயம் || 96 ||
யச்சோக்தம் விரஹ்ய | இதி தத³பி ந ஸம்யகே³வ | ததா²பி

து ந யா காசித்த்கரியா யத்ர க்வ சாத்யாஹுரணீயா கிம் து யா
யத்ராபி⁴ப்ரேதஸம்³ந்த⁴ம் க⁴டயிதும் ஸக்நோத்யாகாங்க்ஷாம் ச
வாக்யஸ்ய பூரயதி ஸைவாத்யாஹுரணீயா | ஏவம்விஸிஷ்டா ச
க்ரியாஸ்மாபி⁴ரப்யுபக³தைவ | ஸா தூபாதி³த்ஸிதவாக்யார்தா²-
விரோதி³ந்யேவ நாயூ⁴தார்த²ப்ராது³ர்பா⁴வப²லேதி |

ஷட்³பா⁴வவிகாரரஹிதாத்மவஸ்துநோ நிர்நூ⁴தாஸேஷ-
த்³வைதாநர்த²ஸ்யாபரா⁴ந்³ப்ரகாஸஸ்ய

விஜிஜ்ஞாபயிஷிதத்வாத³ஸ்யஸ்மீத்யாதி³க்ரியாபத³ம்
ஸ்வமஹிமஸித்³தா⁴ர்த²ப்ரதிபாத³நஸமர்த²மப்யுபக³ந்தவ்யம் ந
விபீ⁴தார்த²ப்ரதிபாத³நபரிதி |

தா⁴வேதி³தி ந தா³நார்தே² பத³ம் யத்³வத்³ப்ரயுஜ்யதே |
ஏத⁴த்யாதி³ ததா² நேச்சே²த்ஸ்வத: ஸித்³தா⁴ர்த²வாசிநி || 97 ||

ந ச யதோ²க்தவஸ்துவ்ரு³த்தப்ரதிபாத³நவ்யதிரேகண
தத்த்வமஸ்யாதி³வாக்யம் வாக்யார்தா²ந்தரம் வக்தீதி
ஸக்யமத்⁴யவஸாதுமித்யாஹ |

தத்த்வமஸ்யாதி³வாக்யாநாம் ஸ்வதஸஸித்³தா⁴ர்த²போ³த⁴நாத |
அர்தா²ந்தரம் ந ஸந்த³ரஷ்டும் ஸக்யதே த்ரித³ஸைரபி || 98 ||

யஸ்மாதே³வம் |

அத: ஸர்வாஸ்ரமாணம் து வாங்மந:காயகர்மபி:⁴ |
ஸ்வநுஷ்டி²தைந் முக்தி: ஸ்யாஜ்ஜ்ஞாநாதே³வ ஹி ஸா யத: || 99 ||

தஸ்மாச்ச காரணாதே³தத³ப்யுபந்நம் |

ஸ்வமநோரத²ஸங்கல்³ரூ³ப்தப்ரஜ்ஞாத⁴மாததி⁴யாமத: |
ஸ்ரோத்ரியேஷ்வேவ வாசஸ்தா: ஸோப⁴ந்தே நாத்மவேதி³ஷு || 100 |

இதி ப்ரத²மோ⁵த்⁴யாய: || 1 ||

அத² த்³விதீயோ⁵த்⁴யாய: |

ப்ரத்யக்ஷாத³நாமநேவம்விஷயத்வாத்²தேஷாம் ஸ்வாரம்⁴க-
விஷயோபநிபாதித்வாதா³த்மநஸ்சாஸேஷப்ரமேயவைலக்ஷண்யா-
த்ஸர்வாநர்தை²கஹேத்வஜ்ஞாநாபநோதி³ஜ்ஞாநதி³வாகரோத³யஹேதுத்வம்
வஸ்துமாத்ரயாதா²த்மயப்ரகாஸநபட்யஸஸ்தத்த்வமஸ்யாதே³ர்வசஸ
ஏவேதி ப³ஹ்வீபி⁴ரூபயத்திபி:⁴ ப்ரத³ர்ஸிதம் |

அதஸ்தத³ர்தா²ரதிபத்தௌ யத்காரணம் தத³பநயநாய

த்³விதீயோ⁵த்யாய ஆரப்யதே |

ஸ்ராவிதோ வேத்தி வாக்யார்த²ம் நசேத்தத்த்வமஸீத்யத: |

த்வமபதா³ர்தா²நபி⁴ஜ்ஞுவாத³தஸ்தத்ப்ரக்ரியோச்யதே || 1 ||

யோ⁵மஹம்ப்³ரஹ்மேதி வாக்யார்த²ஸ்தத்ப்ரதிபத்திர்வாக்யாதே³வேதி

ப்ரத்யக்ஷாதீ³நாமநேவம்விஷயத்வாதி³த்யவாதி³ஷம் தஸ்ய

விஸூ³த்யீயர்த²மநைகாத்த்ரிகத்வம் பூர்வபக்ஷத்வேநோபஸ்தா²ப்யதே |

க்ரு³த்ஸநாநாத்மநிவ்ரு³த்தௌ ச கஸ்சிதா³ப்நோதி நிர்வ்ரு³தீம் |

ஸ்ருதவாக்யஸம்ரு³தேஸ்சாந்ய: ஸ்மார்யதே ச வசோ⁵பர: || 2 ||

ஏதத்ப்ரஸங்கே³ந ஸ்ரோத்ரந்தரோபந்யாஸமுபயத்ராபி ஸம்பா⁴வநாயாஹ |

வாக்யஸ்ரவணமாத்ராச்ச பிஸாசகவதா³ப்யுயாத் |

த்ரிஷு யாத்³ரு³ச்சி²கீ³ ஸித்தி³:4 ஸ்மார்யமாணே து நிஸ்சிதா || 3 ||

நாயமநைகாந்திகோ ஹேது: | யத: |

ஸர்வோ⁵யம் மஹிமா ஜ்ஞேயோ வாக்யஸ்யைவ யதோ²தி³த: |

வாக்யார்த²ம் ந ஹ்ய்ரு³தே வாக்யாத்கஸ்சிஜ்ஜாநாதி தத்த்வத: || 4 ||

வாக்யம் ச ப்ரதிபாத³நாய ப்ரவ்ரு³த்தம் ஸத்ப்ரதிபாத³யத்யைவ

ஸர்வப்ரமாணாநாமப்யேவம்வ்ரு³த்தத்வாத் |

நாஹங்க்³ராஹ்யே ந தத்³தீ⁴நே ந ப்ரத்யங்நாபி து:3கி²நி |

விரோத:4 ஸத³ஸீத்யஸ்மாத்³வாக்யாபி⁴ஜ்ஞஸ்ய ஜாயதே || 5 ||

நாவிரக்தஸ்ய ஸம்ஸாராந்நிவிவ்ரு³த்ஸா ததோ ப⁴வேத் |

ந சாநிவ்ரு³த்தத்ரு³ஷ்ணஸ்ய புருஷஸ்ய முமுகூதா || 6 ||

ந சாமுமுகூதாரஸ்தீஹ கு³ருபாதோ³பஸர்பணம் |

ந விநா கு³ருஸம்ப்³நத⁴ம் வாக்யஸ்ய ஸ்ரவணம் ப⁴வேத் || 7 ||

ததா² பத³பதா³தௌ² ச ந ஸ்தோ வாக்யம்ரு³தே க்வசித் |

அந்வயவ்யதிரேகௌ ச தாவ்ரு³தே ஸ்தாம் கைமாஸ்ரயௌ || 8 ||

அந்வயவ்யதிரேகாப்யாம் விநா வாக்யார்த²போ³த⁴நம் |

ந ஸ்யாத்தேந விநாஜ்ஞாநப்ரஹாணம் நோபபத்³யதே || 9 ||

விநாஜ்ஞாநப்ரஹாணேந புருஷார்த:2 ஸுது³ர்லப:4 |

தஸ்மாத்³யதோ²க்தஸித்³த்யீயர்த²ம் பரோ க்³ரந்தோ²5வதார்யதே || 10 ||

வர்சஸ்கம் த்வந்நகார்யத்வாத்³யதா² நாத்மேதி க³ம்யதே |

தத்³பா⁴க:³ ஸேந்த³ரியோ தே³ஹஸ்தத்³வத்கிமிதி நேக்ஷயதே || 11 ||

ஆத்³யந்தயோரநாத்மத்வே ப்ரஸித்³தே⁴ மத்⁴யே⁵பி க: ப்ரதிப³ந்த:⁴ |

ப்ராக்³நாத்மைவ ஜக்³த⁴ம் ஸதா³த்மதாமேத்யவித்³யயா |

ஸ்ரகா³ஸேபநவத்³தே³ஹம் தஸ்மா³த்பஸ்யேத்³விவித்ததீ:⁴ || 12 ||

அதை²வமபி மத்³வசநம் நாத்³ரியஸே ஸ்வயமேவைதஸ்மா³ச்ச²ராத்³-

அபு³சிராஸேர்நிராஸோ ப⁴விஷ்யஸி |

மந்யஸே தாவத³ஸ்மீதி யாவத³ஸ்மாந்ந நீயஸே |

ஸ்வபி:⁴ க்ரோ³க்ரு³தே தே³ஹே நைவம் த்வமபி⁴மம்ஸ்யஸே || 13 ||

ஸிர ஆக்ரம்ய பாதே³ந ப⁴ர்த்ஸயத்யபராந் ஸூந: |

த்³ரு³ஷ்ட்வா ஸாதா⁴ரணம் தே³ஹம் கஸ்மா³த்ஸக்தோ⁵ஸி தத்ர போ:⁴ || 14 ||

ஸ்ருதிபரிப்ராபிதோ⁵யமர்தோ²ஸநாத்மா பு³த்³யாதி³தே³ஹாந்த இதீ³த³மாஹ |

பு³ஸவ்³ஹிபலாலாம்ஸைர்பீ³ஜமேகம் த்ரிதா⁴ யதா² |

பு³த்³தி⁴மாம்ஸபு³ஷாம்ஸைரந்நம் தத்³வத்³வஸ்தி²தம் || 15 ||

யதோ²க்தார்த²ப்ரதிபத்தௌ ஸத்யாம் ந ராக்³த்³வேஷா⁴யாம் விக்ரியதே

விபஸ்சிதி³த்யஸ்யார்த²ஸ்ய ப்ரதிபத்தயே த்³ரு³ஷ்டாந்த: |

வா³சஸ்கே ஸம்பரித்யக்தே தோ³ஷதஸ்சாவதா⁴ரிதே |

யதி³ தோ³ஷம் வதே³த்தஸமை கிம் தத்ரோ³ச்சரிதுர்ப⁴வேத் || 16 ||

தத்³வத்ஸூக்ஷ்மே ததா² ஸ்தூ²லே தே³ஹே த்யக்தே விவேகத: |

யதி³ தோ³ஷம் வதே³த்தா⁴யாம் கிம் தத்ர விது³ஷா⁴ ப⁴வேத் || 17 ||

ஏதாவதே³வ ஹ்யஹம் ப்³ரஹ்மாஸ்மீதி வாக்யார்தா²ப்ரதிபத்தௌ காரணம்

யது³த பு³த்³யாதௌ³ தே³ஹாந்தே ஹ்யஹம்மமேதி நிஸஸந்தி⁴ப³ந்த⁴நோ க்³ரஹ: |

தத்³வ்யதிரேகே ஹி ந குதஸ்சித்³விப⁴ஜ்யத ஏகல ஏவ ப்ரத்யகா³த்ம-

ந்யவதிஷ்ட²த இத்யாஹ |

ரிபௌ ப³ந்தௌ⁴ ஸ்வதே³ஹே ச ஸமைகாத்மயம் ப்ரபஸ்யத: |

விவேகிந: குத: கோப: ஸ்வதே³ஹாவயவேஸ்விவ || 18 ||

இதஸ்சாநாத்மா தே³ஹாதி:³ |

க⁴டாதி³வச்ச த்³ரு³ஸ்யத்வாத்தைரேவ கர²ணர்த்³ரு³ஸே: |

ஸ்வப்நே சாநந்வயாஜ்ஜ்ஞயோ தே³ஹோ⁵ஸநாத்மேதி ஸூரிபி:⁴ || 19 ||

தே³ஹாதி³கார்யகரணஸங்கா⁴தவ்யதிரேகாவ்யதிரேகத³ர்ஸிந:

ப்ரத்யக்ஷத ஏவ விருத்³த⁴ம் கார்யமுபலப்⁴யதே |
சதுர்பி⁴ருஹ்யதே யத்தத்ஸர்வஸக்த்யா ஸரீரகம் |
தூலாயதே ததே³வாஹந்தி⁴யாக்⁴ரா⁴தமசேதஸாம் || 20 ||

ப்ரஸித்³த⁴வாப்ரகரணர்தோ²பஸம்ஹாராயாஹ |
ஸ்து²லம் யுக்த்யா நிரஸ்யைவம் நப⁴ஸோ நீலதாமிவ |
தே³ஹம் ஸுலக்ஷமம் நிராகுர்யாத்³தோ யுக்திபி⁴ராத்தமந: || 21 ||

கத²ம் தே³ஹம் ஸுலக்ஷமம் நிராக்ருர்யாதி³தி | உச்யதே |
அஹம்மமத்வயத்நேச்சா² நாத்தமத⁴ர்மா: க்ரு³ஸத்வவத் |
கர்மத்வேநோபலப்⁴யத்வாத்³பாயித்வாச்ச வஸ்த்ரவத் || 22 ||

வைத⁴ர்மயே த்³ரு³ஷ்டாந்த: |
நோஷ்ணிமாநம் த³ஹுத்யக்³நி: ஸ்வரூபத்வாத்³யதா² ஜ்வலந் |
ததை²வாத்தமாத்மநோ வித்³யாத்³ஹம் நைவாவிஸேஷை: || 23 ||

ஏகஸ்யாத்தமந: கர்மகர்த்து³பா⁴வ: ஸர்வதா² நோபபத்³யத இதி ஸ்ருத்வா
மீமாம்ஸக: ப்ரத்யவதிஷ்ட²தே | அஹம்ப்ரத்யயக்³ராஹ்யத்வாத்³க்³ராஹக
ஆத்மேதி தந்நிவ்ரு³த்த்யர்த²மாஹ |
யத்கர்மகோ ஹி யோ பா⁴வோ நாளௌ தத்கர்த்து³கோ யத: |
க⁴டப்ரத்யயவத்தஸ்மாந்நாஹம் ஸ்யாத்³த்³ரஷ்ட்ரு³கர்மக: || 24 ||

அத்ராஹ ப்ரத்யக்ஷேணாத்மந: கர்மகர்த்து³த்வாப்⁴யுபக³மே
தத்பாதோ³பஜீவிநாநுமானேந ப்ரத்யக்ஷாத்ஸாரணமயுக்தமிதி
சோத்³யம் தந்நிராகரணய ப்ரத்யக்ஷாபந்யாஸ: |
யத்ர யோ த்³ரு³ஸ்யதே த்³ரஷ்ட்ரா தஸ்யைவாலௌ கு³ணே ந து |
த்³ரஷ்ட்ரு³ஸ்த²ம் த்³ரு³ஸ்யதாம் யஸ்மாந்நைவேயாத்³த்³ரஷ்ட்ரு³போ³த⁴வத்
|| 25 ||

ப்ரத்யக்ஷேணைவ ப⁴வத்³பி⁴மதஸ்ய ப்ரத்யக்ஷஸ்யாபா⁴ஸீக்ரு³த்த்வாத்-
ஸுஸ்த²மேவாநுமானம் | அதஸ்ததே³வ ப்ரக்ரியதே தத்ர ச
விகல்பதூ³ஷ்ணபி⁴தா⁴நம் |
நாத்தமநா ந தத³ம்ஸேந கு³ண: ஸ்வஸ்தோ²வக³ம்யதே |
அபி⁴ந்நத்வாத்ஸமத்வாச்ச நிரம்ஸத்வாத்³கர்மத: || 26 ||

ந யுக³பந்நபி க்ரமேணோப⁴யதா² சைகஸ்ய த⁴ர்மிணே
க்³ராஹ்யக்³ராஹகத்வமுபபத்³யத இதி ப்ரதிபாத்³நாயாஹ |

த³ரஷ்ட்ரு³த்வேநோபயுக்தத்தவாத்ததை³வ ஸ்யாந்ந த்³ரு³ஸ்யதா |
காலாந்தரே சேத³த்³ரு³ஸ்யத்வம் ந ஹ்யத்³ரஷ்ட்ரு³கமிஷ்யதே || 27 ||

ஸந்து காமமநாத்மத⁴ர்மா மமத்வாத³யோ
யதோ²க்தந்யாயப³லாத³நாத்மதயைவ
ச தேஷு வ்யவஹாராத³ஹம்ரூபஸ்ய து ப்ரத்யகா³த்மஸம்ப்³ந்தி⁴தயைவ
ப்ரஸித்த³தே⁴ரஹம்ப்³ரஹ்மாஸ்மீதி ஸ்ருதேஸ்சாநாத்மத⁴ர்மத்வமயுக்தமிதி
சேத்தந்ந |

அஹந்த⁴ர்மஸ்த்வபி⁴ந்நஸ்சேத³ஹம்ப்³ரஹ்மேதி வாக்யத: |
கௌ³ரோ³ஹ்மித்யநைகாந்தோ வாக்யம் தத்³வ்யபநேத்ரு³ தத் || 28 ||

கத²ம் வாக்யம் தத்³வ்யபநேத்ரு³ ததி³தி | உச்யதே |
யோ³யம் ஸ்தா²ணு: புமாநேஷ புந்தி⁴யா ஸ்தா²ணுதீ⁴ரிவ |
ப்³ரஹ்மாஸ்மீதி⁴யாஸேஷா ஹ்யஹம்பு³த்³தி⁴ர்நிவர்த்யதே || 29 ||

அஹம்பரிச்சே²த்³வ்யாவ்ரு³த்தௌ ந கிஞ்சித்³வ்யாவ்ரு³த்தம்
த்³வைதஜாதமவஸிஷ்யதே
த்³விதீயஸம்ப்³ந்த⁴ஸ்ய தந்மூலத்வாத் | அத ஆஹ |
நிவ்ரு³த்தாயாமஹம்பு³த்தௌ⁴ மமதீ:4 ப்ரவிலீயதே |
அஹம்ப்³ஜா ஹி ஸா ஸித்³த⁴யேத்தமோ³பா⁴வே குத: ப²ணீ || 30 ||

விவக்ஷிதத்³ரு³ஷ்டாந்தாம்ஸஜ்ஞாபநாய த்³ரு³ஷ்டாந்தவ்யாக்²யா |
தமோ³பி⁴பூ⁴த்சித்தோ ஹி ரஜ்ஜ்வாம் பஸ்யதி ரோஷணம் |
ப்⁴ராந்த்யா ப்⁴ராந்த்யா விநா தஸ்மாந்நோரக³ம் ஸ்ரஜி வீக்ஷதே || 31 ||

அநந்வயாச்ச நாத்மத⁴ர்மோ³ஹங்கார: |
ஆத்மநஸ்சேத³ஹந்த⁴ர்மோ யாயாந்முக்திஸுஷுப்தயோ: |
யதோ நாந்வேதி தேநாயமந்யதீ³யோ ப⁴வேத³ஹம் || 32 ||

ஆத்மத⁴ர்மத்வாப்⁴யுக³மே³பரிஹார்யதோ³ஷ்ப்ரஸக்திஸ்ச |
யத்³யாத்மத⁴ர்மோ³ஹங்காரோ நித்யத்வம் தஸ்ய போ³த⁴வத் |
நித்யத்வே மோக்ஷஸாஸ்த்ராணம் வையர்த²ம் ப்ராப்நுயாத்³த்⁴ருவம் ||

33 ||

ஸ்யாத்பரிஹார:

ஸ்வாபா⁴விகத⁴ர்மத்வாப்⁴யுக³மே³ப்யாம்ராதி³ப²லவதி³தி

சேத்தந்ந |

ஆம்ராதே:3 பரிணமித்வாத்3கு3ணஹாநிர்கு3ணந்தரை: |

அவிகாரி து தத்3ப்3ரஹ்ம ந ஹி த்3ரஷ்டுரிதிஸ்ருதே: || 34 ||

அஹங்காரஸ்ய சாக3மபாயித்வாத்3த4ர்மிணஸ்சாநித்யத்வம்

ப்ராப்நோதி |

ஆக3மபாயிநிஷ்ட2த்வாத்3நித்யத்வமியாத்3த்3ரு'ஸி: |

உபயந்நபயந்த4ர்மோ விகரோதி ஹி த4ர்மிணம் || 35 ||

அஸ்த்வநித்யத்வம் கமுபாலபே4மஹி ப்ரமானோபந்நத்வாதி3தி சேத்தந்ந |

ஸதா3விலுப்தஸாக்ஷித்வம் ஸ்வதஸ்ஸித்3த4ம் ந பார்யதே |

அபஹ்நோதும் க4டஸ்யேவ குஸாக்3ரீயதி4யாத்மந: || 36 ||

ஏதஸ்மாச்ச ஹேதோரஹங்காரஸ்யாநாத்மத4ர்மத்வமவஸீயதாம் |

ப்ரமா2ணஸ்சாவக3ம்யத்வாத்3க4டாதி3வத3ஹந்த்3ரு'ஸே: |

யதோ ராதி:4 ப்ரமானாநாம் ஸ கத2ம் தை: ப்ரஸித்4யதி || 37 ||

த4ர்மத4ர்மிணஸ்சேதரேதரவிருத்3தா4த்மகத்வாத்3ஸங்க3தி: |

த4ர்மிணஸ்ச விருத்3த4த்வாந்ந த்3ரு'ஸ்யகு3ணஸங்க3தி: |

மாருதாந்தோ3விதஜ்வாலம் ஸைத்யம் நாக்3நிம் ஸிஸ்ரு'ப்ஸதி || 38 ||

தஸ்மாத்3விஸ்ரப்3த4முபக3ம்யதாம் |

த்3ரஷ்ட்ரு'த்வம் த்3ரு'ஸ்யதா சைவ நைகஸ்மிந்நேகதா3 க்வசித் |

த்3ரு'ஸ்யத்3ரு'ஸ்யோ ந ச த்3ரஷ்டா த்3ரஷ்டுர்த்3ர்ஸீ த்3ரு'ஸிர்ந ச ||

39 ||

ஸர்வஸம்வ்யவஹாரலோபஸ்ச ப்ராப்நோதி | யஸ்மாத் |

த்3ரஷ்டாபி யதி3 த்3ரு'ஸ்யாயா ஆத்மேயாத்கர்மதாம் தி4ய: |

யௌக3ப்த்3யமத்3ரு'ஸ்யத்வம் வையர்த்2யம் சாப்நுயாச்ச்2ரு'தி: || 40 ||

குத: | யஸ்மாத் |

நாலுப்தத்3ரு'ஷ்டேர்த்3ரு'ஸ்யத்வம் த்3ரு'ஸ்யத்வே த்3ரஷ்ட்ரு'தா குத: |

ஸ்யாச்சேத்3த்3ரு'கே3கம் நிர்த்3ரு'ஸ்யம் ஜக3த்3வா ஸ்யாத்3ஸாக்ஷிகம் || 41 ||

உக்தயுக்திம் த்3ரு'ஃ4கர்துமாக3மோதா3ஹரணோபந்யாஸ: |

ஆர்தமந்யத்3த்3ரு'ஸே: ஸர்வம் நேதி நேதீதி சாஸக்ரு'த் |

வத3ந்தீ நிர்கு3ணம் ப்3ரஹ்ம கத2ம் ஸ்ருதிருபேக்ஷயதே || 42 ||

|| மஹாபூ⁴தாந்யஹங்கார இத்யேதத்க்ஷேத்ரமுச்யதே |
ந த்³ரு'ஸோர்த்³வைதயோகோ³ஸ்தி விஸ்வேஸ்வரமதாத்³பி || 43 ||

அது⁴நா ப்ரக்ரு'தார்தோ²ஸபஸம்ஹார: |
ஏவமேதத்³தி⁴ருக்³ஜ்ஞேயம் மித்²யாஸித்³த⁴மநாத்மகம் |
மோஹமூலம் ஸுது³ர்போ³த⁴ம் த்³வைதம் யுக்திபி⁴ராத்த்மந: || 44 ||

குதோ மித்²யாஸித்³த⁴த்வம் த்³வைதஸ்யேதி சேத் |
ந ப்ரு'த்²ந்நாத்மநா ஸித்³தி⁴ராத்த்மநோ³ந்யஸ்ய வஸ்துந: |
ஆத்மவத்கல்பிதஸ்தஸ்மாத்³ஹங்காராதி³ராத்த்மநி || 45 ||

தஸ்மாத்³ஜ்ஞாநவிஜ்ரு'ம்பி⁴தமேதத் |
த்³ரு'ஸ்யா: ஸப்³தா³த³ய: க்ல்ரு'ப்தா த்³ரஷ்ட்ரு' ச ப்³ரஹ்ம நிர்கு³ணம் |
அஹம் தது³ப⁴யம் பி³ப⁴ரத்³ப⁴ராந்திமாத்த்மநி யச்ச²தி || 46 ||

தத ஏவேயமபி⁴ந்நஸ்யாத்மநோ பே⁴த³பு³த்³தி:4 |
த்³ரு'கே³கா ஸர்வபூ⁴தேஷு பா⁴தி த்³ரு'ஸ்யைரநேகவத் |
ஜலபா⁴ஜநபே⁴தே³ந மயூக²ஸ்ரக்³விபே⁴த³வத் || 47 ||

யதோ²க்தார்த²ஸ்ய ப்ரதிபத்தயே த்³ரு'ஷ்டாந்த: |
மித்ரோதா³ஸீநஸத்ருத்வம் யதை²கஸ்யாந்யகல்பநாத் |
அபி⁴ந்நஸ்ய சித்தேஸ்தத்³வத்³பே⁴தோ³ஸந்த:கரணஸ்ரய: || 48 ||

அபஹாரோ யதா² பா⁴நோ: ஸர்வதோ ஜலபாத்ரகை: |
தத்க்ரியாக்ரு'திதே³ஸாப்திஸ்ததா² பு³த்³தி⁴பி⁴ராத்த்மந: || 49 ||

ந ச விருத்³த⁴த⁴ர்மணமேகத்ராநுபபத்தி: |
கல்பிதாநாமவஸ்துத்வாத்ஸ்யாதே³கத்ராபி ஸம்ப⁴வ: |
கமநீயாஸூசி: ஸ்வாத்³வீத்யேகஸ்யாமிவ யோஷிதி || 50 ||

ந சாயம் க்ரியாகாரகப²லாத்மக ஆபா⁴ஸ ஈஷத்³பி
பரமார்த²வஸ்து ஸப்ரு'ஸதி தஸ்ய மோஹமாத்ரோபாதா³ந்த்வாத் |
அபூ⁴தாபி⁴நிவேஸேந ஸ்வாத்மாநம் வஞ்சயத்யயம் |
அஸத்யபி த்³விதீயே³ஸ்தே² ஸோமஸர்மபிதா யதா² || 51 ||

வஸ்துயாதா²த்மயாநவபோ³த⁴படலாவநத்³தா⁴க்ஷ: ஸந் |
ஸுப்⁴ரு: ஸுநாஸா ஸுமுக² ஸுநேத்ரா சாருஹாஸிநீ |
கல்பநாமாத்ரஸம்மோஹாத்³ராமேத்யாலிங்க³தே³ஸூசிம் || 52 ||

ஸர்வஸ்யாநர்த்ஜாதஸ்ய ஜிஹாஸிதஸ்ய மூலமஹங்கார ஏவ
 தஸ்யாத்மநாத்மோபராகாத் | ந நு பரமார்த்²த ஆத்மநோ⁵வித்³யயா
 தத்கார்யேண வா ஸம்ப³தோ⁴ஸூ⁴த³ஸ்தி ப⁴விஷ்யதி வா
 தஸ்யாபரிஸிப்தத்³ரு³ஷ்டிஸ்வாபா⁴வ்யாத் |
 த்³ரு³ஸ்யாநுரக்தம் தத்³த்³ரஷ்ட்ரு³ த்³ரு³ஸ்யம் த்³ரஷ்ட்ரு³ரூஜிதம் |
 அஹம்வ்ரு³த்த்யோஹயம் ரக்தம் தந்நாஸோ⁵த்³வைததாத்மந: || 53 ||

இஹ கேசிச்சோத³யந்தி யோ⁵யமந்வயவ்யதிரேகாப்யாமநாத்மத-
 யோத்ஸாரிதோ⁵ஹங்காரோ வாக்யார்த்²ப்ரதிபத்தயே ஸோ⁵யம் விபரீதார்த்²
 ஸம்வ்ரு³த்தோ யஸ்மாத்³ஹம் ப்³ரஹ்மாஸமீதி ப்³ரஹ்மாஹம்பதா³ர்த்²யோ:
 ஸாமாநாதி⁴கரண்யஸ்ரவணாத்³நாத்மார்தே²ந ஸாமாநாதி⁴கரண்யம்
 ப்ராப்நோதி | வக்தவ்யா ச ப்ரத்யகா³த்மநி தஸ்ய வ்ரு³த்திரிதி ஸோச்யதே
 ப்ரஸித்³த⁴லக்ஷணகு³ணவ்ரு³த்திபி:⁴ |
 நாஜ்ஞாஸிஷமிதி ப்ராஹ ஸுஷுப்தாது³த்தி²தோ⁵பி ஹி |
 அயோதா³ஹாதி³வத்தேந லக்ஷணம் பரமாத்மந: || 54 ||

ப்ரத்யக்த்வாத்³திஸூக்ஷமத்வாதா³த்மத்³ரு³ஷ்ட்யநுஸீலநாத் |
 அதோ வ்ரு³த்தீர்விஹாயாந்யா ஹயஹம்வ்ரு³த்த்யோபலக்ஷதே || 55 ||

ஆத்மநா சாவிநாபா⁴வமத²வா விலயம் வ்ரஜேத் |
 ந நு பக்ஷாந்தரம் யாயாத்³தஸ்சாஹந்தி⁴யோச்யதே || 56 ||

கீத்³ரு³க்புநர்வஸ்து லக்ஷயம் |
 நாமாதி³ப்ய: பரோ பூ⁴மா நிஷ்கலோ⁵காரகோ⁵க்ரிய: |
 ஸ ஏவாத்மவதாமாத்மா ஸ்வதஸ்ஸித்³த:⁴ ஸ ஏவ ந: || 57 ||

அஜ்ஞானோத்த²பு³த்³யாதி³கர்த்ரு³த்வோபாதி⁴மாத்மாநம்
 பரிக்³ரு³ஹ்யைவாந்வயவ்யதிரேகாப்யாமஹம் ஸுகீ² து:³கீ²
 சேத்யஹங்காராதே³ரநாத்மத⁴ர்மத்வமுத்தம்
 கேவலாத்மாப்யுபக³மே⁵ஸாக்யத்வாத்²லாபா⁴வாச்ச |
 அதே²தா³நீமவித்³யாபரிகல்பிதம் ஸாக்ஷித்வமாஸ்ரித்ய
 கர்த்ரு³த்வாத்³யஸோஷபரிணாமப்ரதிஷேதா⁴யாஹ |
 ஏஷ ஸர்வதி⁴யாம் ந்ரு³த்தமவிலுப்தைகத³ர்ஸந: |
 வீக்ஷதே⁵வீக்ஷமாணோ⁵பி நிமிஷத்தத்³த்³ரு³வோ⁵த்⁴ருவம் || 58 ||

நநு ஸர்வஸித்தி³தா⁴ந்தாநாமபி ஸ்வஸ்வத்³ரு³ஷ்ட்யபேக்ஷயோபபந்நத்வா-
தி³தரேதரத்³ரு³ஷ்ட்யபேக்ஷயா து³ஸ்ஸ்தி²தஸித்தி³கத்வாந்நைகத்ராபி
விய்வாஸம் பர்யாமோ ந ச ஸர்வதார்கிகைரது³ஷிதம் ஸமர்தி²தம்
ஸர்வதார்கிகோபத்³ரவாபஸர்பணய வர்தம் ஸம்பா⁴வ்யாம: |

உச்யதே | விர்ப³தை:4 ஸம்பா⁴வ்யதாமநுப⁴வமாத்ரஸரணத்வாத்-
ஸர்வதார்கிகப்ரஸ்தா²நாநாம் | தத³பி⁴தீ⁴யதே |

இமம் ப்ராஸிகமுத்³தி³ஸ்ய தர்கஜ்வரப்⁴ரு³ஸாதூரா: |
த்வாச்சி²ரஸ்கவசோஜாலீர்மோஹயந்தீ²தரேதரம் || 59 ||

அத்ராபி சோத³யந்நி | அநுப⁴வாத்மநோ⁵பி விக்ரியாப்⁴யுபக³மே⁵ந-
ப்⁴யுபக³மே⁵பி தோ³ஷ ஏவ | யஸ்மாதா³ஹ |

வர்ஷாதபாப்⁴யாம் கிம் வ்யோம்நஸ்சர்மண்யேவ தயோ: ப²லம் |
சர்மோபமஸ்சேத்ஸோ⁵நித்ய: க²துல்யஸ்சேத்³ஸத்ஸம: || 60 ||

பு³த்தி⁴ஜந்மநி பும்ஸஸ்ச விக்ரு³திர்யத்³யநித்யதா |
அதா²விக்ரு³திரேவாயம் ப்ரமாதேதி ந யஜ்யதே || 61 ||

அஸ்ய பரிஹார: |

ஊர்த⁴வம் க³ச்ச²தி தூ⁴மே க²ம் பி⁴த்யதே ஸ்விந்ந பி⁴த்யதே |
ந பி⁴த்யதே சேத்ஸ்தா²ஸ்ருத்வம் பி⁴த்யதே சேத்³பி⁴தா³ஸ்ய கா || 62 ||

இத்யேதத்ப்ரதிபத்த்யர்த²மாஹ |

அவிக்ரியஸ்ய போ⁴க்த்ரு³த்வம் ஸ்யாத³ஹம்பு³த்தி⁴விப்⁴ரமாத் |
நௌயாநவிப்⁴ரமாத்³யத்³வந்நகே³ஷு க³திகல்பநம் || 63 ||

யதோ²க்தார்தா²விஷ்கரணய த்³ரு³ஷ்டாந்தாந்தரோபாதா³நம் |
யதா² ஜாத்யமணே: ஸுப்⁴ரா ஜ்வலந்தீ நிஸ்சலா ஸிகா² |

ஸம்நித்த⁴யஸம்நிதா⁴நேஷு க⁴டாதீ³நாமவிக்ரியா || 64 ||

அயமத்ராம்ஸோ விவக்ஷித இதி ஜ்ஞாபநாயாஹ |

யத்³வஸ்தா² வ்யநக்தீ²தி தத³வஸ்தை²வ ஸா புந: |
ப⁴ண்யதே ந வ்யநக்தீ²தி க⁴டாதீ³நாமஸம்நிதௌ⁴ || 65 ||

தத்ர ச |

ஸர்வதீ⁴வ்யஞ்ஜகஸ்தத்³வத்ப்ரமாத்மா ப்ரதீ³பக: |
ஸம்நித்த⁴யஸம்நிதா⁴நேஷு தீ⁴வ்ரு³த்திநாமவிக்ரியா: || 66 ||

ந ப்ரகாஸக்ரியா காசித³ஸ்ய ஸ்வாத்மநி வித³யதே |
 உபசாராத்க்ரியா ஸாஸ்ய ய: ப்ரகாஸஸ்ய ஸம்நிதி:4 || 67 ||

மைவம் ஸங்கிஷ்டா:2 ஸாங்க²யராத்த⁴யாந்தோ⁵யமிதி | யத: |
 யதா² விஸூத்த⁴ ஆகாஸே ஸஹஸைவாப⁴ரமண்ட³லம் |
 பூ⁴த்வா விலீயதே தத³வதா³த்மநீஹாகி²லம் ஜக³த் || 68 ||

தஸ்மாதே³ஷ கூடஸ்தோ² ந த³வைதம் மநாக³பி ஸ்ப்ரு³ஸதி | யத: |
 ஸப³தா³த்³யாகாரநிர்⁴ஸா: கூணப்ரத்⁴வம்ஸிநீர்த்³ரு³ஸா |
 நித்யோ⁵க்ரமத்³ரு³கா³த்மைகோ வ்யாப்நோதீவ தி⁴யோ⁵நிஸம் || 69 ||

ஏவம் ச ஸதி பு³த்³தே:4 பரிணமித்வம் யுக்தம் |
 அதீதாநாக³தேஹத்யாந்யுக³பத்ஸர்வகோ³சராந் |
 வேத்த்யாத்மவநந தீ⁴ர்யஸ்மாத்தேநேயம் பரிணமிநீ || 70 ||

ததஸ்சைதத்ஸித்³த⁴ம் |
 அபர்யந்பர்யதீம் பு³த்³தி⁴மஸ்ரு³ண்வந் ஸ்ரு³ண்வதீம் ததா² |
 நிர்யத்நோ⁵விக்ரியோ⁵நிச்ச²ந்நிச்ச²ந்தீம் சாப்யலுப்தத்³ரு³க் || 71 ||

த்³விஷந்தீமத்³விஷந்தா²மா குப்யந்தீம் சாப்யகோபந: |
 நிர்³து:3கோ² து:3கி²நீம் சைவ நிஸ்ஸுக:2 ஸுகி²நீமபி || 72 ||

அமுஹ்யமாநோ முஹ்யந்தீம் கல்பயந்தீமகல்பயந் |
 ஸ்மரந்தீம்ஸ்மரம்ஸ்சைவ ஸயாநாமஸ்வபந்முஹூ: || 73 ||

ஸர்வாகாராம் நிராகார: ஸ்வார்தோ²ஸ்வார்தா²ம் நிரிங்க³ந: |
 நிஸ்த்ரிகாலஸ்த்ரிகாலஸ்தா²ம் கூடஸ்த:2 கூணப⁴ங்கு³ராம் || 74 ||

நிரபேகூஸ்ச ஸாபேகூாம் பராசீம் ப்ரத்யக³த்³வய: |
 ஸாவதி⁴ம் நிர்க³தேயத்த: ஸர்வதே³ஹேஷு பர்யதி || 75 ||

ஏதஸ்மாச்ச கா³ரணாத³யமர்தோ² வ்யவஸீயதாம் |
 து:3கீ² யதி³ ப⁴வேதா³த்மா கஸ்ஸாக்ஷீ து:3கி²நோ ப⁴வேத் |
 து:3கி²ந: ஸாக்ஷிதாயுக்தா ஸாக்ஷிணோ து:3கி²தா ததா² || 76 ||

பூர்வஸ்யைவ வ்யாக²யாநார்த²மாஹ |
 நர்தே ஸ்யாத்³விக்ரியாம் து:3கீ² ஸாக்ஷிதா கா விகாரிண: |
 தீ⁴விக்ரியாஸஹஸ்ராணாம் ஸாக்ஷயதோ⁵ஹமவிக்ரிய: || 77 ||

ஏவம் ஸர்வஸ்மிந் வ்யபி⁴சாரிண்யாத்மவஸ்தவேவாவ்யபி⁴சாரீ⁴த்யநுப⁴வதோ
வ்யவஸ்தா²பநாயாஹ |

ப்ரமாணதந்நிபே⁴ஷ்வஸ்யா நோச்சி²த்திரம்ம ஸம்வித:³ |

மத்தோ⁵ந்யத்³ரூபமாபா⁴தி யத்தத்ஸ்யாத்க்ஷணப⁴ங்கி³ ஹி || 78 ||

உத்பத்திஸ்தி²திப⁴ங்கே³ஷு கும்ப⁴ஸ்ய வியதோ யதா² |

நோத்பத்திஸ்தி²திநாஸாஸ்யுர்பு³த்தே⁴ரேவம் மமாபி ச || 79 ||

ஸுக²து:³க²ஸம்ப³ந்தா⁴நாம் ச ப்ரத்யக்ஷத்வாந்ந

ஸ்ரத்³தா⁴மாத்தரக்³ராஹ்யமேதத் |

ஸுக²து:³கா²தி³ஸம்ப³ந்தா⁴ம் யதா² த³ண்டே³ந த³ண்டி³நம் |

ராத⁴கோ வீக்ஷதே பு³த்தி³ம் ஸாக்ஷி தத்³வத்³ஸம்ஹத:³ || 80 ||

ஏதஸ்மாச்ச ஹேதோர்தி⁴ய: பரிணமிதவம் யுக்தம் |

யேநைவாஸ்யா ப⁴வேத்³யோக:³ ஸுக²கும்பா⁴தி³நா தி⁴ய: |

தம் வித³ந்தீ ததை³வாந்யம் வேத்தி நாதோ விகாரிணீ || 81 ||

அஸ்யாஸ்ச க்ஷணப⁴ங்க³ரத்வே ஸ்வயமேவாத்மா ஸாக்ஷி | ந ஹி

கூடஸ்தா²வபோ³த⁴மந்தரேண பு³த்தே⁴ரேவாவிர்பா⁴வதிரோபா⁴வாதி³-
ஸித்³தி⁴ரஸ்தி |

பரிணமிதி⁴யாம் வ்ரு³த்தம் நித்யாக்ரமத்³ரு³கா³த்மநா |

ஷட்³பா⁴வவிக்ரியாமேதி வ்யாப்தம் கே²நாங்கரோ யதா² || 82 ||

ஸத ஆத்மநஸ்சாவிகாரித்வே யுக்தி: |

ஸம்ரு³திஸ்வந்ப்ரபோ³தே⁴ஷு ந கஸ்சித்ப்ரத்யயோ தி⁴ய: |

த்³ரு³ஸாவ்யாப்தோ⁵ஸ்த்யதோ நித்யமவிகாரீ ஸ்வயந்த்³ரு³ஸி: || 83 ||

ஏவம் தாவத்பராப⁴யுபக³த்ப்ரக்ரியாப்ரஸ்தா²நேந

நிரஸ்தாஸேஷவிகாரைகாத்மயம்

ப்ரதிபாதி³தமுபபத்திபி:⁴ | அதா²து⁴நா ஸ்ரௌதீம்

ப்ரக்ரியாமவலம்ப³யோச்யதே |

அஸ்து வா பரிணமோ⁵ஸ்ய த்³ரு³ஸே: கூடஸ்த²ரூபத: |

கல்பிதோ⁵பி ம்ரு³ஷைவாஸௌ த³ண்ட³ஸ்யேவாப்ஸு வக்ரதா || 84 ||

ஷட்ஸு பா⁴வவிகாரேஷு நிஷித்³தே⁴ஸ்வேவமாத்மநி |

தோ³ஷ: கஸ்சிதி³ஹாஸக்தும் ந ஸக்யஸ்தார்கிகஸ்வபி:⁴ || 85 ||

ப்ரக்ரு'தமேவோபாதா³ய பு³த்³தே:4 பரிணமித்வமாத்மநஸ்ச
கூடஸ்த²த்வம் யுக்திபி⁴ருச்யதே |

ப்ரத்யர்த²ம் து விபி⁴த்³யந்தே பு³த்³த⁴யோ விஷயோந்ருகா:² |
ந பி⁴தா³வக³தேஸ்தத்³வத்ஸர்வாஸ்தாஸ்சிந்நிபா⁴ யத: || 86 ||

ஸ்வஸம்ப்³த்³தா⁴ர்த² ஏவ |

ஸாவஸேஷபரிச்சே²தி³ந்யத ஏவ ந க்ரு'த்ஸ்நவித் |

நோ சேத்பரிணமேத்³பு³த்³தி:4 ஸர்வஜ்ஞா ஸ்வாத்மவத்³ப⁴வேத் || 87 ||

அதோ⁵வக³தேரேகத்வாத் |

சண்டா³ஸபு³த்³தே⁴ர்யர்த³ரு'ஷ்ட்ரு' ததே³வ ப்³ரஹ்மபு³த்³தி⁴த்³ரு'க் |

ஏகம் தது³ப⁴யோர்ஜ்யோதிர்பா⁴ஸ்யபே⁴தா³த்³நேகவத் || 88 ||

கஸ்மாத் |

அவஸ்தா²தே³ஸகாலாதி³பே⁴தோ³ நாஸ்த்யநயோர்யத: |

தஸ்மாஜ்ஜக³த்³தி⁴யாம் வ்ரு'த்தம் ஜ்யோதிரேகம் ஸதே³க்ஷதே || 89 ||

ஸர்வதே³ஹேஷ்வாத்மைகத்வே ப்ரதிபு³த்³த⁴பரமார்த²தத்த்வஸ்யா-

ப்யப்ரதிபு³த்³த⁴தே³ஹஸம்ப்³த்³தா⁴த்³ஸேஷது:³க²ஸம்ப்³ந்த⁴ இதி சேத்தந்ந |

போ³தா⁴த்ப்ராக³பி து:³கி²த்வம் நாந்யதே³ஹோத்த²மஸ்தி ந: |

போ³தா⁴தூ³ர்த⁴வம் குதஸ்தத்ஸ்யாத்³யத்ர ஸ்வக³தமப்பஸத் || 90 ||

ந சேயம் ஸ்வமநீஷ்கேதி க்³ராஹ்யம் | குத: |

ஸ்ருத்யவஷ்டம்பா⁴த் |

ஸப்³தா³த்³யாகாரநிர்பா⁴ஸா ஹாநோபாதா³நத⁴ர்மிணீ |

பா⁴ஸ்யேத்யாஹ ஸ்ருதிர்³ரு'ஷ்டிராத்மநோ⁵பரிணமிந: || 91 ||

கா த்வஸௌ ஸ்ருதி: |

த்³ரு'ஷ்டேர்த்³ரஷ்டாரமாத்மாநம் ந பஸ்யேர்த்³ரு'ஸ்யமாநயா |

விஜ்ஞாதாரமரே கேந விஜானீயாத்³தி⁴யாம் பதிம் || 92 ||

யஸ்மாத்ஸர்வப்ரமா³னோபந்நோ⁵யமர்த²ஸ்தஸ்மாத்³தோ⁵ந்யதா²வாதி³நோ

ஜாத்யந்தா⁴ இவாநுகம்பநீயா இத்யாஹ |

ததே³தத்³வ்யம் ப்³ரஹ்ம நிர்விகாரம் குபு³த்³தி⁴பி:⁴ |

ஜாத்யந்த⁴க³ஜத்³ரு'ஷ்ட்யேவ கோடிஸ: பரிகல்ப்யதே || 93 ||

ப்ரமா³னோபநஸ்யார்த²ஸ்யாஸம்பா⁴வநாத்தத்³நுகம்பநீயத்வஸித்³தி:⁴ |

ததே³ததா³ஹ |

யத்³யத்³விஸேஷணம் த்³ருஷ்டம் நாத்மநஸ்தத³நந்வயாத் |

க²ஸ்ய சும்பா⁴தி³வத்தஸ்தமாதா³த்மா ஸ்யாந்நிர்விஸேஷண: || 94 ||

அதஸ்சாத்மநோ பே⁴தா³ஸம்ஸ்பர்ஸோ பே⁴த³ஸ்ய மித்²யாஸ்வாபா⁴வ்யாத³த
ஆஹ |

அவக³த்யாத்மநோ யஸ்தமாதா³க³மாபாயி சும்ப⁴வத் |

ஸாஹங்காரமித³ம் விஸ்வம் தஸ்தமாத்³தஸ்யாத்கசாதி³வத் || 95 ||

ஸர்வஸ்யைவாநுமாநவ்யாபாரஸ்ய ப²லமியதே³வ யத்³விவேகக்³ரஹணம் |
தது³ச்யதே |

பு³த்³தே⁴ரநாத்மத⁴ர்மத்வமநுமாநாத்ப்ரஸித்³த்யதி |

ஆத்மநோ⁵ப்யத்³விதீயத்வமாத்மத்வாதே³வ ஸித்³த்யதி || 96 ||

யத்³யப்யயம் க்³ரஹீத்ரு³க்³ரஹணக்³ராஹயக்³ரு³ஹீதிதத்²ப²லாத்மக
ஆப்³ரஹ்மஸ்தம்ப³பர்யந்த: ஸம்ஸாரோ⁵ந்வயவ்யதி³ரகோப⁴யாமநாத்மத்யா
நிர்மால்யவத³பவித்³த:⁴ | ததா²பி து நைவாஸௌ ஸ்வதஸஸித்³தா⁴த்ம-
வ்யதிரி³க்தாநாத்மப்ரக்ரு³திபதா³ர்த²வ்யபாஸ்ய: ஸாங்க²யாநாமிவ |
கிம் தர்ஹி |

ஸ்வதஸஸித்³தா⁴நுதி³தாநஸ்தமிதகூடஸ்தா²த்மப்ரஜூநாத்ர-
ஸார்ப்ரதிபி³ம்பி³தாவிசாரிதஸித்³தா⁴த்மாநவபோ³தா⁴ஸ்ய ஏவ
தது³பாதா³நத்வாத்³தஸ்யேதீமமர்த²ம் நிர்வக்³துகாம ஆஹ |
ரு³தே ஜ்ஞாநம் ந ஸந்த்யர்தா² அஸ்தி ஜ்ஞாநம்ரு³தே⁵பி தாந் |
ஏவம் தி⁴யோ ஹிருக்³ஜ்யோதிர்விவிச்யாத³நுமாநத: || 97 ||

யஸ்தமாத்ப்ரமாணப்ரமேயவ்யவஹார ஆத்மாநவபோ³தா⁴ஸ்ய
ஏவ தஸ்தமாத்ஸித்³தா⁴த்மநோ⁵ப்ரமேயத்வம் | நைவ ஹி கார்யம்
ஸ்வகாரணமதிலங்க⁴யாந்யத்ராகாரக ஆஸ்பத³முபநிப³த⁴நாதி |
அத ஆஹ |

வ்யவதீ⁴யந்த ஏவாமீ பு³த்³தி⁴தே³ஹக⁴டாத³ய: |

ஆத்மத்வாதா³த்மந: கேந வ்யவதா⁴நம் மநாக³பி || 98 ||

ஸ்வயமநவக³மாத்மகத்வாத³நவக³மாக்கத்வம் ச

மோஹமாத்ரோபாதா³நத்வாத் |

ப்ரமாணமந்தரே²ணஷாம் பு³த்³த⁴யாதீ³நாமஸித்³த⁴தா |

அநுபூ⁴திப²லார்தி²த்வாதா³த்மா ஜ்ஞ: கிம்பேக்ஷதே || 99 ||

வக்ஷயமாணைதரேதராத்⁴யாஸஸித்தி³த்⁴யர்த²முத்தவ்யதிரேகாநுவாத: ³ |

க⁴டபூ³த்தே⁴ர்⁴க⁴டாச்சர்தா²த்த³ரஷ்டுர்யத்³வத்³விபி⁴நந்தா |

அஹம்பூ³த்தே⁴ரஹங்க³ம்யாத்³து: ³கிந்ஸ்ச ததா² த்³ரு³ஸே: || 100 ||

ஏவமேதயோராத்தமாநாத்மநோ: ஸ்வத: பரத: ஸித்தி³த⁴யோர்³லௌகிகரஜ்ஜ-

ஸர்பாத்⁴யாரோபவத்³வித்தி³யோபாஸ்ரய ஏவேதரேதராத்⁴யாரோப இத்யேததா³ஹ |

அப்⁴ரயாநம் யதா² மோஹாச்ச²ஸப்⁴ரு³த்யத்⁴யவஸ்யதி |

ஸுகி²த்வாதீ³ந்தி⁴யோ த⁴ர்மாம்ஸ்தத்³வதா³த்மநி மந்யதே || 101 ||

த³க்த⁴ரு³த்வம் ச யதா² வஹ்நேரயஸோ மந்யதே குதீ: ⁴ |

சைதந்யம் தத்³வதா³த்மீயம் மோஹாத்கர்தரி மந்யதே || 102 ||

ஸர்வ ஏவாயமாத்மாநாத்மவிபா⁴க: ³ ப்ரத்யக்ஷாதி³ப்ரமாணவர்த்ம-

ந்யுநபதிதோ⁵வித்தி³யோத்ஸங்க³வர்த்யேவ ந பரமாத்மவ்யபாஸ்ரய: |

அஸ்யாஸ்சாவித்தி³யாயா: ஸர்வாநர்த²ஹேதோ: குதோ நிவ்ரு³த்திரிதி

சேத்ததா³ஹ |

து: ³க²ராஸேர்³விசித்ரஸ்ய ஸேயம் ப்⁴ராந்திஸ்³சிரந்தநீ |

மூலம் ஸம்ஸாரவ்ரு³க்ஷஸ்ய தத்³பா³த⁴ஸ்தத்த்வதீ³ர்ஸநாத் || 103 ||

தத்³பா³த⁴ஸ்தத்த்வதீ³ர்ஸநாதி³தி குத: ஸம்பா⁴வ்யத இதி சேத³த

ஆஹாகோ³பாலாவிபாலபண்டி³தமியமேவ ப்ரஸித்தி: ⁴ |

அப்ரமோத்த²ம் ப்ரமோத்தே²ந ஜ்ஞாநம் ஜ்ஞாநேந பா³த்⁴யதே |

அஹிரஜ்ஜ்வாதி³வத்³பா³தோ⁴ தே³ஹாத்³யாத்மமதேஸ்ததா² || 104 ||

லௌகிகப்ரமேயவைலக்ஷண்யாதா³த்மநோ நேஹாநதி⁴க³தாதி⁴க³ம்:

ப்ரமாணப²லம் |

அவித்தி³யாநாஸமாத்ரம் து ப²லமித்யுபசர்யதே |

நாஜ்ஞாதஜ்ஞாபநம் ந்யாய்யமவக³த்யேகருபத: || 105 ||

யஸ்மாதா³த்மாநவபோ³த⁴மாத்ரோபாதா³நா: ப்ரமாத்ராத³யஸ்தஸமாத் |

ந வித்தி³ந்த்யாத்மந: ஸத்தாம் த்³ரஷ்ட்ரு³த்³ர்ஸநகோ³சரா: |

ந சாந்யோந்யமதோ⁵மீஷாம் ஜ்ஞேயத்வம் பி⁴நநஸாத⁴நம் || 106 ||

த்³ரஷ்ட்ராதே³ர்ஸாதா⁴ரணருபஜ்ஞாபநாயாஹ |

பா³ஹ்ய ஆகாரவாந் க்³ராஹ்யோ க்³ரஹணம் நிஸ்சயாதி³மத் |

அந்வய்யஹமிதி ஜ்ஞேய: ஸாக்ஷீ த்வாத்மா த்⁴ருவ: ஸதா³ || 107 ||

ஸர்வகாரகக்ரியாப²லவிபா⁴கா³த்த்மகஸம்ஸாரஸூறிய ஆத்மேதி
காரகக்ரியாப²லவிபா⁴க³ஸாக்ஷித்வாதா³த்த்மநஸ்ததா³ஹ |
க்³ராஹகாக்³ரஹணக்³ராஹ்யவிபா⁴கே³ யோ⁵விபா⁴க³வாந் |
ஹானோபாதா³நயோஸ்ஸாக்ஷீ ஹானோபாதா³நவர்ஜித: || 108 ||

க்³ராஹகாதி³நிஷ்டை²வ க்³ராஹகாதி³பா⁴வாபா⁴வவிபா⁴க³ஸித்³தி:⁴
கஸ்மாந்நேதி சேத்ததா³ஹ |
ஸ்வஸாத⁴ந ஸ்வயம் நஷ்டோ ந நாஸம் வேத்த்யபா⁴வத: |
அத ஏவ ந சாந்யேஷாமதோ⁵ஸௌ பி⁴ந்நஸாக்ஷிக: || 109 ||

க்³ராஹகாதே³ரந்யஸாக்ஷிபூர்வகத்வஸித்³தே:⁴
ஸ்வஸாக்ஷிணே⁵ப்யந்யஸாக்ஷிபூர்வகத்வா-
த³நவஸ்தே²தி சேத்தநந ஸாக்ஷிணே வ்யதிரிக்தஹேத்வநபேக்ஷத்வாத³த
ஆஹ |

தீ⁴வந்நாபேக்ஷதே ஸித்³தி⁴மாத்மாந்யஸ்மாத³விக்ரிய: |
நிரபேக்ஷமபேக்ஷயைவ ஸித்³த⁴ந்யந்யே ந து ஸ்வயம் || 110 ||

யதோ க்³ராஹகாதி³ஷ்வாத்மபா⁴வோ⁵வித்³யாநிப³ந்⁴ந ஏவ
தஸ்மாத³ந்வயவ்யதிரேகாப⁴யாம் விப⁴ஜ்யாநாத்மந: ஸ்வயம் |
உத்தபத்திஸ்தி²நிநாஸேஷு யோ⁵வக³த்யைவ வர்ததே |
ஜக³தோ⁵விகாரயாவேஹி தமஸ்மீதி ந நஸ்வரம் || 111 ||

ஸ்வதஸ்ஸித்³தா⁴த்த்மசைதந்யப்ரதிபி³ம்பி³தாவிசாரிதஸித்³தி⁴காத்த்மாநவ-
போ³தோ⁴த்தே²தரேதரஸ்வபா⁴வாபேக்ஷஸித்³த⁴த்வாத்ஸ்வதஸ்சாஸித்³தே⁴-
ரநாத்மநோ த்³வைதேந்த்³ரஜாலஸ்ய |

ந ஸ்வயம் ஸ்வஸ்ய நாநாத்வம் நாவக³த்யாத்மநா யத: |
நோபா⁴ப⁴யாமப்யதஸ்ஸித்³த⁴மத்³வைதம் த்³வைதபா³த⁴யா || 112 ||

யதோ²க்தார்த்²ப்ரதிபத்தித்³ரடி⁴ம்நே ஸ்ருத்யுதா³ஹரணோபந்யாஸ: |
நித்யாவக³திருபத்வாத்காரகாதி³ந சாத்மந: |
அஸ்து²லம் நேதிநேதீதி ந ஜாயத இதி ஸ்ருதி: || 113 ||

ஸர்வஸ்யாஸ்ய க்³ராஹகாதே³ர்த்³வைதப்ரபஞ்சஸ்யாத்மாநவபோ³த⁴-
மாத்ரோபாதா³நஸ்ய ஸ்வயம் ஸேத்³து⁴மஸக்யத்வாதா³த்த்மஸித்³தே⁴ஸ்சா-
நுபாதே³யத்வாத் |

ஆத்மநஸ்சேந்நிவார்யந்தே பு³த்³தி⁴தே³ஹுக⁴டாத³ய: |

ஷஷ்ட²கோ³சரகல்பாஸ்தே விஜ்ஞேயா: பரமார்த²த: || 114 ||

சூதோ ந்யாயப³லாதே³வம் நிஸ்சிதம் ப்ரதீயதே | யஸ்மாத் |

நித்யாம் ஸம்வித³மாஸ்ரித்ய ஸ்வதஸ்ஸித்³தா⁴மவிக்ரியாம் |

ஸித்³தா⁴யந்தே தி⁴யோ போ³தா⁴ஸ்தாம்ஸ்சாஸ்ரித்ய க⁴டாத³ய: || 115 ||

யஸ்மாந்ந க்யாசித்³பி யுக்த்யாத்மந: காரகத்வம் க்ரியாத்வம்

ப²லத்வம் சோபபத்³யதே தஸ்மாதா³த்மவஸ்துயாதா²த்மயாநவபோ³த⁴-

மாத்ரோபாதா³நத்வாந்நப⁴ஸீவ ரஜோதூ⁴மதுஷார நீஹாரநீல-

த்வாத்³யத்⁴யாஸோ யதோ²க்தாத்மநி ஸர்வோ⁵யம் க்ரியாகாரகப²லாத்மக-

ஸம்ஸாரோ⁵ஹம்மமத்வயத்நேச்சா²தி³மித்²யாத்⁴யாஸ ஏவேதி

ஸித்³த⁴மிமமர்த²மாஹ |

அஹம்மித்²யாபி⁴ஸாபேந து:³க்²யாத்மா தத்³பு³பு⁴த்ஸயா |

இத: ஸ்ருதிம் தயா நேதீத்யுக்த: கைவல்யமாஸ்தி²த: || 116 ||

தஸ்யாஸ்ய முமுக்ஷோ: ஸ்ரௌதாத்³வசஸ:

ஸ்வப்நநிமித்தோத்ஸாரிதநித்³ரஸ்யேவேயம்

நிஸ்சிதார்தா² ப்ரமா ஜாயதே |

நாஹம் ந ச மமாத்மத்வாத்ஸர்வதா³நாத்மவர்ஜித: |

பா⁴நாவிவ தமோத்⁴யாஸோ⁵பஹ்நவஸ்ச ததா² மயி || 117 ||

ஸோ⁵யமேவம்ப்ரதிபாந்நஸ்வபா⁴வமாத்மாநம் ப்ரதிபந்நோ⁵நுக்ரோஸதி |

யத்ர த்வஸ்யேதி ஸாடோபம் க்ரு³த்ஸ்நத்³வைதநிஷேதி⁴நீம் |

ப்ரோத்ஸாரயந்தீம் ஸம்ஸாரமப்யஸ்ரௌஷம் ந கிம் ஸ்ருதிம் || 118 ||

இத்யோமித்யவபு³த்³தா⁴த்மா நிஷ்கலோ⁵காரகோ⁵க்ரிய: |

விரக்த இவ பு³த்³த⁴யாதே³ரேகாசித்வமுபேயிவாந் || 119 ||

இதி த்³விதீயோ⁵த⁴யாய: || 2 ||

அத² த்ரு³தீயோ⁵த⁴யாய: |

ஸர்வோ⁵யம் ப்ரமிதிப்ரமாணப்ரமேயப்ரமாத்ரு³லக்ஷண

ஆப்³ரஹ்மஸ்தம்ப்³பர்யந்தோ மித்²யாத்⁴யாஸ ஏவேதி ப³ஹுஸ

உபபத்திபி⁴ரதிஷ்டி²பம் | ஆத்மா ச

ஜந்மாதி³ஷட்³பா⁴வவிகாரவர்ஜித:

கூடஸ்த²போ³த⁴ ஏவேதி ஸ்பு²ஊக்ரு³த்ம் | தயோஸ்ச

மித்²யாத்⁴யாஸகூடஸ்தா²த்மநோர்நாந்தரேணஜ்ஞாநம்
 ஸம்ப்³ந்தோ⁴ஶந்யத்ர சோத³நாபரிப்ராபிதாத் யதா²
 இயமேவர்க³க்³நி: ஸாம இதி | தச்சாஜ்ஞாநம்
 ஸ்வாத்மமாத்ர நிமித்தம் ந ஸம்ப⁴வதீதி
 கஸ்யசித்கஸமிம்ஸ்சித்³விஷயே
 ப⁴வதீத்யப்⁴யுபக³ந்தவ்யம் | இஹ ச பதா³ர்த²த்³வ்யம்
 நிர்³தா⁴ரிதமாத்மாநாத்மா ச |
 தத்ராநாத்மநஸ்தாவந்நாஜ்ஞானேநாபி⁴ஸம்ப்³ந்த:⁴ | தஸ்ய ஹி
 ஸ்வரூபமேவாஜ்ஞாநம் ந ஹி ஸ்வதோ⁴ஶஜ்ஞாநஸ்யாஜ்ஞாநம் க⁴டதே |
 ஸம்ப⁴வத³ப்யஜ்ஞாநஸ்வபா⁴வே⁴ஶஜ்ஞாநம் கமதிஸ்யம் ஜநயேத் |
 ந ச தத்ர ஜ்ஞாநப்ராப்திரஸ்தி யேந தத்ப்ரதிஷேதா⁴த்மகமஜ்ஞாநம்
 ஸ்யாத் | அநாத்மநஸ்சாஜ்ஞாநப்ரஸூதத்த்வாத் |
 ந ஹி பூர்வஸித்³த⁴ம் ஸத்ததோலப்³தா⁴த்மலாப⁴ஸ்ய ஸேதஸ்யத
 ஆஸ்ரயஸ்யாஸ்ரயி ஸம்ப⁴வதி | தத³நபேக்ஷஸ்ய ச தஸ்ய
 நிஸ்ஸ்வபா⁴வத்வாத் | ஏதேப்⁴ய ஏவ ஹேதுப்⁴யோ
 நாநாத்மவிஷயமஜ்ஞாநம்
 ஸம்ப⁴வதீதி க்³ராஹ்யம் | ஏவம் தாவந்நாநாத்மநோ⁴ஶஜ்ஞாநித்வம்
 நாபி
 தத்³விஷயமஜ்ஞாநம் | பாரிஸேஷ்யாதா³த்மந ஏவாஸ்த்வஜ்ஞாநம்
 தஸ்யாஜ்ஞோ⁴ஶஸ்மீத்யநுப⁴வத³ர்ஸநாத் | ஸோ⁴ஶஹம் ப⁴க³வோ
 மந்த்ரவிதே³வாஸ்மி நாத்த்மவித் இதி ஸ்ருதே: |
 ந சாத்மநோ⁴ஶஜ்ஞாநஸ்வரூபதா தஸ்ய சைதந்யமாத்ரஸ்வாபா⁴வ்யா-
 த³திஸ்யஸ்ச ஸம்ப⁴வதி ஜ்ஞாநவிபரிஸோபோ ஜ்ஞாநப்ராப்தேஸ்ச
 ஸம்ப⁴வஸ்தஸ்ய ஜ்ஞாநகாரித்வாத் | ந ச அஜ்ஞாநகார்யத்வம்
 கூடஸ்தா²த்மஸ்வாபா⁴வ்யாத³ஜ்ஞாநாநாநபேக்ஷஸ்ய சாத்மந: ஸ்வத ஏவ
 ஸ்வரூபஸித்³தே⁴ர்யுக்தமாத்மந ஏவாஜ்ஞாத்வம் | கிம்விஷயம்
 புநஸ்ததா³த்மநோ⁴ஶஜ்ஞாநம் | ஆத்மவிஷயமிதி ப்³ரூம: |
 நந்வாத்மநோ⁴ஶபி ஜ்ஞாநஸ்வரூபத்வாத³நந்யத்வாச்ச
 ஜ்ஞாநப்ரக்ரு³தித்வாதி³ப்யஸ்ச ஹேதுப்⁴யோ நைவாஜ்ஞாநம் க⁴டதே |
 க⁴டத ஏவ | கத²ம் |
 அஜ்ஞாநமாத்ரநிமித்தத்த்வாத்³விபா⁴க³ஸ்ய ஸர்பாத்மதேவ ரஜ்ஜ்வா: |
 தஸ்மாத்தத³பநுத்தௌ த³வைதாநர்தா²பா⁴வ: | தத³பநோத³ஸ்ச

வாக்யாதே³வ தத்பத³பதா³ர்தா²பி⁴ஜ்ஞஸ்ய |

அதோ வாக்யவ்யாக்²யாநாயாத்⁴யாய ஆரப்⁴யதே | தத்ர யதோ²க்தேந
ப்ரகாரேண தத்த்வமஸ்யாதி³வாக்யோபநிவிஷ்டபத³பதா³ர்த²யோ:
க்ரு³தாந்வயவ்யதிரேக: |

யதா³ நா தத்த்வமஸ்யாதே³ர்ப்³ரஹ்மாஸ்மீத்யவக³ச்ச²தி |
ப்ரத⁴வஸ்தாஹம்மமோ நைதி ததா³ க்³ர்மநஸோ: ஸ்ரு³திம் || 1 ||

யதே³வ தத³ர்த²ம் த்வமர்தே²ஸ்வைதி ததே³வாவாக்யார்த²தாம்
ப்ரதிபத³யதே க்³ர்மநஸோ: ஸ்ரு³திம் ந ப்ரதிபத³யத இதி | குத
ஏதத்³த⁴யவஸீயதே | யஸ்மாத் |

தத்பத³ம் ப்ரக்ரு³தார்த²ம் ஸ்யாத்வம்பத³ம் ப்ரத்யகா³த்மநி |
நீலோத்பலவதே³தாப்⁴யாம் து: ³க²யநாத்மத்வவாரணே || 2 ||

ஏவம் க்ரு³தாந்வயவ்யதிரேகோ வாக்யாதே³வாவாக்யார்த²ம் ப்ரதிபத³யத
இத்யுக்தமதஸ்தத³வ்யாக்²யாநாய ஸூத்ரோபந்யாஸ: |

ஸாமாநாதி⁴கரண்யம் ச விஸேஷணவிஸேஷ்யதா |
லக்ஷயலக்ஷணஸம்ப³ந்த: ⁴பதா³ர்த²ப்ரத்யகா³த்மநாம் || 3 ||

அஸ்மிந் ஸூத்ர உபந்யஸ்தே கஸ்சிச்சோத³யதி யோ³ஸ்யம்
வாக்யார்த²ப்ரதிபத்தௌ பூர்வாத்⁴யாயேநாந்வயவ்யதிரேகலக்ஷணே

ந்யாய: ஸர்வகர்மஸம்ந்யாஸபூர்வகோ³பி⁴ஹித: கிமயம்
விதி⁴பரிப்ராபித: கிம் வா ஸ்வரஸத ஏவாத்ர

புமாந்ப்ரவர்தத இதி | கிஞ்சாத: | ஸ்ரு³ணு |
யத்³யாத்வமஸ்துஸாக்ஷாத்கரணய விதி⁴பரிப்ராபிதோ³ஸ்யம்

ந்யாயஸ்ததா³வஸ்யமாத்வமஸ்துஸாக்ஷாத்கரணய
வ்யாவ்ரு³த்தஸூபா⁴ஸூப⁴கர்மராஸிரேகாக்³ர்மநா

அந்வயவ்யதிரேகாப்⁴யாம் யதோ²க்தாப்⁴யாமாத்வம³ர்ஸநம் கரோதி |
அபரிஸமாப்³யாத்வம³ர்ஸநம் தத: ப்ரச்யவமாந ஆருட⁴பதிதோ

ப⁴வதி | யதி³ புநர்யத்³ரு³ச்சா²த: ப்ரவர்ததே ததா³ ந
கஸ்சித்³தோ³ஷ இதி | விதி⁴பரிப்ராபித இதி ப்³ருமோ யத ஆஹ |

ஸமாதி³ஸாத⁴ந: பஸ்யேதா³த்மந்யாத்மாநமஞ்ஜஸா |
அந்வயவ்யதிரேகாப்⁴யாம் த்யக்த்வா யுஷ்மத³ஸேஷத: || 4 ||

யுஷ்மத³ர்தே² பரித்யக்தே பூர்வோக்தைர்ஹேதுபி: ⁴ஸ்ரு³தி: |
வீக்ஷாபந்நஸ்ய கோ³ஸ்மீதி தத்த்வமித்யாஹ ஸௌஹ்ரு³தா³த் || 5 ||

அத்ராபி சோத³யந்தி ஸாங்க்²யா: | ஸரீரேந்த்³ரியமநோபு³த்³தி⁴-
ஷ்வநாதம்ஸவாத்மேதி நிஸ்ஸந்தி⁴ப³ந்த⁴நம் மித்²யாஜ்ஞாநமஜ்ஞாநம்
தந்நிப³ந்த⁴நோ ஹ்யாத்மநோ⁵நேகாநர்த்²ஸம்ப³ந்த⁴ஸ்தஸ்ய
சாந்வயவ்யதிரேகாப்யாமேவ நிரஸ்தத்தவாந்நிர்விஷயம்
தத்த்வமஸ்யாதி³வாக்யம் ப்ராப்தம் | தஸ்மாத்³வாக்யஸ்ய சைஷ
மஹிமா யோ⁵யமாத்மாநாத்மநோர்விபா⁴க³ இதி |

தந்நிராகரணயேத³முச்யதே |
பே⁴த³ஸம்விதி³த்³ம் ஜ்ஞாநம் பே⁴தா³பா⁴வஸ்ச ஸாக்ஷிணி |
கார்யமேதத³வித்³யாயா ஜ்ஞாத்மநா த்யாஜயேத்³வச: || 6 ||

ஜ்ஞாத்மநா த்யாஜயேத்³வச இத்யுபஸ்ருத்யாஹு கஸ்சித் |
மித்²யாஜ்ஞாநவ்யதிரேகேணாத்மாநவபோ³த⁴ஸ்யாபா⁴வாக்மீம்
வாக்யேந நிவர்ததே | அஜ்ஞாநம் ஹி நாம ஜ்ஞாநாபா⁴வஸ்தஸ்ய
சாவஸ்துஸ்வாபா⁴வ்யாத்குத: ஸம்ஸாரகாரணத்வம் ந ஹ்யஸுத:
ஸஜ்ஜந்மேஷ்யதே குதஸ்து க²லு ஸோம்யைவம் ஸ்யாத் இதி
கத²மஸுத: ஸஜ்ஜாயேத இதி ஸ்ருதேரிதி | அத்ரோச்யதே |
அஜ்ஞாத ஏவ ஸர்வோ⁵ர்த: ²ப்ராக்³யதோ பு³த்³தி⁴ஜ்நம்ந: |
ஏகநைவ ஸதா ஸம்ஸ்ச ஸந்நஜ்ஞாதோ ப⁴வேத்தத: || 7 ||

ஸந்நஜ்ஞாதோ ப⁴வேத்தத இத்யுக்தமத⁴ஸ்ததேந ஸ்லோகேந |
கோ⁵ஸௌ ஸந்நஜ்ஞாத இத்யபேக்ஷாயாம் தத்ஸ்வருபப்ரதிபாத³நாயாஹ |
ப்ரமித்ஸாயாம் ய ஆபா⁴தி ஸ்வயம் மாத்ரு³ப்ரமாணயோ: |
ஸ்வமஹிம்நா ச யஸ்ஸித்³த:⁴ ஸோ⁵ஜ்ஞாதார்தோ²வஸீயதாம் || 8 ||

அத்ர கேசிதா³ஹு: | யத்கிஞ்சிதி³ஹ வாக்யம் லௌகிகம் வைதி³கம் வா
தத்ஸர்வம் ஸம்ஸர்கா³த்மகமேவ வாக்யார்த²ம் க³மயதி |
அதஸ்தத்த்வமஸ்யாதி³வாக்யேப்⁴ய: ஸம்ஸர்கா³த்மகமஹம் ப்³ரஹ்மேதி
விஜ்ஞாய தாவந்நிதி³த்⁴யாஸீத யாவத³வாக்யார்தா²த்மக:
ப்ரத்யகா³த்மவிஷயோ⁵வபோ³தோ⁴ஹம் ப்³ரஹ்மேதி ஸமபி⁴ஜாயதே |
தஸ்மாதே³வ விஜ்ஞாநாத்கைவல்யமாப்நோதீதி
தந்நிராகரணயேத³முச்யதே |
ஸாமாநாதி⁴கரண்யாதே³ர்க⁴டேதரக²யோரிவ |
வ்யவ்ரு³த்தே: ஸ்யாத³வாக்யார்த:² ஸாக்ஷாந்நஸ்தத்த்வமர்த²யோ: || 9 ||

குதோ⁵வாக்யார்தோ²வஸீயத இதி சேத்தத்ப்ரதிபத்தயர்த்²ம்

விஸேஷணவிஸேஷ்யயோ: ஸாமர்த்²யோக்தி: |

நிர்³து:கி³த்த்வம் த்வமர்த்²ஸ்ய தத³ர்தே²ந விஸேஷணாத் |

ப்ரத்யக்தா ச தத³ர்த்²ஸ்ய த்வம்பதே³நாஸ்ய ஸம்நிதே:4 || 10 ||

உக்தம் ஸாமாநாதி⁴கரண்யம் விஸேஷணவிஸேஷ்யபா⁴வஸ்ச

ஸங்க்ஷேபதோ⁵த² லக்ஷயலக்ஷணவ்யாக்²யாநாயாஹ |

கூடஸ்த²போ³த⁴ப்ரத்யக்த்வமநிமித்தம் ஸதா³த்மந: |

போ³த்³த⁴ரு⁴தாஹந்தயோர்ஹேதுஸ்தாப்⁴யாம் தேநோபலக்ஷயதே || 11 ||

பு³த்³தே:4 கூடஸ்த²போ³த⁴ப்ரத்யக்த்வநிமித்தே போ³த்³த⁴ரு⁴தாப்ரத்யக்த்வே

யே த்வஸாதா⁴ரணே தயோர்விஸேஷவசநம் |

போ³த்³த⁴ரு⁴தா கர்த்ரு⁴தா பு³த்³தே:4 கர்மதா ஸ்யாத³ஹந்தயா |

தயோரைக்யம் யதா² பு³த்³தௌ⁴ பூர்வயோரேவமாத்மநி || 12 ||

யதா² பு³த்³தௌ⁴ பூர்வயோரேவமாத்மநீ²யதிதே³ஸேந பு³த்³தி⁴ஸாத⁴ர்மய-

விதா⁴நாந்நாநாத்வப்ரஸக்தௌ தத³பவாதா³ர்த்²மாஹ |

த⁴ர்மத⁴ர்மித்வபே⁴தோ³ஸ்யா: ஸோ⁵பி நைவாத்மநோ யத: |

ப்ரத்யக்த்³ஜ்யோதிரதோ⁵பி⁴ந்நம் பே⁴த³ஹேதோரஸம்ப⁴வாத் || 13 ||

பே⁴த³ஹேதஸம்ப⁴வம் த³ர்ஸயந்நாஹ |

ந கஸ்யாஞ்சித³வஸ்தா²யாம் போ³த⁴ப்ரத்யக்த்வயோர்⁴பி⁴தா³ |

வ்யபி⁴சாரோ⁵த²வா த்³ரு⁴ஷ்டோ யதா²ஹந்தத்³விதோ³ஸஸ்தா³ || 14 ||

யஸ்மாத்³ஜ்ஞாநோபாதா³நாயா ஏவ பு³த்³தே⁴ர்பே⁴தோ³

நாத்மநஸ்தஸ்மாதே³தத்ஸித்³த⁴ம் |

கூடஸ்த²போ³த⁴தோ⁵த³வைதம் ஸாக்ஷாத்வம் ப்ரத்யகா³த்மந: |

கூடஸ்த²போ³த⁴த்³போ³த்³த⁴ரீ தீ:4 ஸ்வதோ ஹீயம் விநஸ்வரீ || 15 ||

அதா²து⁴நா ப்ரக்ரு⁴தஸ்யைவ பரிணமிந: கூடஸ்த²ஸ்ய ச

லக்ஷணமுச்சயதே |

விஸேஷம் கஞ்சிதா³ஸ்ரித்ய யத்ஸ்வரூபம் ப்ரதீயதே |

ப்ரத்யபி⁴ஜ்ஞாப்ரமாணேந பரிணமீ ஸ தே³ஹவத் || 16 ||

ஸாமாந்யாச்ச விஸேஷாச்ச ஸ்வமஹிம்நைவ யோ ப⁴வேத் |

வ்யுத்²யாயாப்யவிகா⁴ரீ ஸ்யாத்கும்பா⁴காஸாதி³வத்து ஸ: || 17 ||

ஆத்மநோ பு³த்³தே⁴ஸ்ச போ³த⁴ப்ரத்யகா³த்மத்வமபி⁴ஹிதம்
 தயோரஸாதா⁴ரணலக்ஷணாபி⁴தா⁴நார்த²மாஹ |
 பு³த்³தே⁴ரயத்ப்ரத்யகா³த்மத்வம் தத்ஸ்யாத்³தே³ஹாத்³யுபாஸ்ரயாத் |
 ஆத்மநஸ்து ஸ்வரூபம் தந்நப⁴ஸ: ஸுஷிதா யதா² || 18 ||

போ³த்³த்⁴ரு⁴த்வம் தத்³வதே³வாஸ்யா: ப்ரத்யயோத்பத்திஹேதுத: |
 ஆத்மநஸ்து ஸ்வரூபம் தத்திஷ்ட²ந்நீவ மஹி⁴ப்⁴ரு⁴த: || 19 ||

தயோ: கூடஸ்த²பரிணாமிநோராத்மாநவபோ³த⁴ ஏவ ஸம்ப³ந்த⁴ஹேதுர்ந
 புநர்வாஸ்தவ: கஸ்சித³பி ஸம்ப³ந்த⁴ உபபத்³யத இத்யாஹ |
 ஸம்யக்ஸம்ஸயமித்²யாத்வைர்தீ⁴ரேவேயம் விப⁴ஜ்யதே |
 ஹானோபாதா³நதாமீஷாம் மோஹாத்³யஸ்யதே த்³ரு⁴ஸௌ || 20 ||

குத: கூடஸ்தா²த்மஸித்³தி⁴ரிதி சேத்³யத: |
 ந ஹாநம் ஹாநமாத்ரேண நோத்³யோ⁵பீயதா யத: |
 தத்ஸித்³தி:⁴ ஸ்யாத்நு தத்³தீ⁴நே ஹாநாதா³நவித⁴ர்மகே || 21 ||

ஏவம் |
 ஆக³மாபாயிஹேதுப்⁴யாம் தூ⁴த்வா ஸர்வாநநாத்மந: |
 ததஸ்தத்த்வமஸீத்யேதத்³த⁴ந்த்யஸம்மதி³ நிஜம் தம: || 22 ||

இத்யாதி³ புந:புநருச்யதே க்³ரந்த²லாக⁴வாத்³பு³த்³தி⁴லாக⁴வம்
 ப்ரயோஜகமிதி | தத்ர யத்³யபி தத்வமஸ்யாதி³வாக்யாது³பாதி³-
 த்ஸிதாத்³விதீயாத்மார்த²வத்பாரோக்ஷயஸத்³விதீயார்த:² ப்ரதீயதே |
 ததா²பி து நைவாஸாவர்த:² ஸ்ருத்யா தாத்பர்யேண
 ப்ரதிபிபாத³யிஷித: ப்ராக³பேதஸ்ய ப்ரதீதத்வாதி³தீமமர்த²மாஹ |
 ததி³த்யேதத்பத³ம் லோகே ப³ஹ்வர்த²ப்ரதிபாத³கம் |
 அபரித்யஜ்ய பாரோக்ஷயமபி⁴தா⁴நோத்த²மேவ தத் || 23 ||

த்வமித்யபி பத³ம் தத்³வத்ஸாக்ஷாந்மாத்ரார்த²வாசி து |
 ஸம்ஸாரிதாமஸந்த்யஜ்ய ஸாபி ஸ்யாத³பி⁴தா⁴நஜா || 24 ||

விருத்³தோ⁴த்³தே³ஸநத்வாச்ச
 பாரோக்ஷயது:³கி²த்வயோரவிவக்ஷிதத்வமித்யாஹ |
 உத்³தி³ஸ்யமாநம் வாக்யஸ்த²ம் நோத்³தே³ஸநகு³ணாத்விதம் |
 ஆகாங்க்ஷிதபதா³ர்தே²ந ஸம்ஸர்க³ம் ப்ரதிபத்³யதே || 25 ||

யத ஏததே³வமதோ⁵நுபாதி³த்ஸிதயோரபி
 தத்த்வமர்த²யோர்விஸேஷணவிஸேஷ்யபா⁴வோ
 பே³ஸம்ஸர்³ரஹிதவாக்யார்த²லக்ஷணாயவேத்யுபஸம்ஹார: |
 ததோ³ விஸேஷணர்த²த்வம் விஸேஷ்யத்வம் த்வமஸ்ததா² |
 லக்ஷயலக்ஷணஸம்³பந்த⁴ஸ்தயோ: ஸ்யாத்ப்ரத்யகா³த்மநா || 26 ||

கத²ம் புநரவிவக்ஷிதவிருத்³த⁴நிரஸ்யமாநஸ்ய லக்ஷணர்த²த்வம் |
 லக்ஷணம் ஸர்பவத்³ரஜ்ஜ்வா: ப்ரதீச: ஸ்யாத³ஹம் ததா² |
 தத்³பா³தே⁴நைவ வாக்யார்த²ம் வேத்தி ஸோ⁵பி ததா³ஸ்ரயாத || 27 ||

இயம் சாவாக்யார்த²ப்ரதிபத்திரந்வயவ்யதிரேகாபி⁴ஜ்ஞஸ்யைவ |
 யஸ்மாத் |

யாவத்³யாவந்நிரஸ்யாயம் தே³ஹாதீ³ந்ப்ரத்யக³ஞ்சதி |
 தாவத்தாவத்த³ர்தோ²பி த்வமர்த²ம் ப்ரவிவிக்ஷதி || 28 ||

கஸ்மாத்³புந: காரணாதே³ஹாதீ³யநாத்மத்வப்ரதிபத்தாவேவாத்மா
 தத்³ர்த²மாத்மத்வநோபி⁴லிங்க³தே ந விபர்யய இதி | உச்சயதே |
 ப்ரத்யகா³த்மாநவபோ³த⁴ஸ்யநாத்மஸ்வாபா⁴வ்யாதத்த³பி⁴நிர்வ்ரு³த்தஸ்சாயம்
 பு³த்³யாதி³தே³ஹாந்தஸ்தஸ்மிந்நாத்மத்வமவித்³யாக்ரு³த்மேவாத்மத்வமிவாநா-
 த்மத்வமபி ஸாவித்³யஸ்யைவ | யதோ நிரவித்³யோ வித்³வாநவாக்யார்த²ரூப
 ஏவ கேவலோ⁵வஸரிஷ்யதே தஸ்மாது³ச்சயதே |
 தே³ஹாதி³வ்யவதா⁴நத்வாதத்த³ர்த²ம் ஸ்வயமப்யத: |
 பாரோக்ஷயே²ணவ ஜாநாதி ஸாக்ஷாத்²வம் தத்³நாத்மந: || 29 ||

யதோ²க்தார்த²ப்ரதிபத்திஸௌகர்யாய த்³ரு³ஷ்டாந்தோபாதா³நாம் |
 ப்ரத்யக³த்³பு⁴தபித்தஸ்ய யதா² பா³ஹ்யார்த²பீததா |
 சைதந்யம் ப்ரத்யகா³த்மீயம் ப³ஹிர்வத்³த்³ரு³ஸ்யதே ததா² || 30 ||

யஸ்மாதே³வமதோ விஸூத்³த⁴மவஸீயதாம் |
 பதா³ந்யுத்³த்³ரு³த்ய வாக்யே³யோ ஹ்யந்வயவ்யதிரேகத: |
 பதா³ர்தா²:⁵ல்லோகதோ பு³த்³த்³வா வேத்தி வாக்யார்த²மஞ்ஜஸா || 31 ||

குத: புந: ஸாமாந்யமாத்ரவ்ரு³த்தே: பத³ஸ்ய
 வாக்யார்த²ப்ரதிபத்திஹேதுத்வமிதி | பா³ட⁴ம் |
 ஸாமாந்யம் ஹி பத³ம் ப்³ரு³தே விஸேஷோ வாக்யகர்த்ரு³: |
 ஸ்ருத்யாதி³ப்ரதிப³த்³த⁴ம் ஸத்³விஸேஷார்த²ம் ப⁴வேத்பத³ம் || 32 ||

அந்வயவ்யதிரேகபுரஸ்ஸரம் வாக்யமேவ

ஸாமாநாதீ⁴கரண்யாதி³நாவித்³யா-

படலப்ரத்⁴வம்ஸத்³வாரேண முமுக்ஷும் ஸ்வாராஜ்யே⁵பி⁴ஷேசயதி ந

த்வந்வயவ்யதிரேகமாத்ரஸாத்⁴யோ⁵யமர்த்² இத்த்யாஹ |

பு³த்³யாதீ³நாமநாத்மத்வம் விங்கா³தி³பி ச ஸித்⁴யதி |

நிவ்ரு³த்திஸ்தாவதா நேதீ³யதோ வாக்யம் ஸமாஸ்ரயேத் || 33 ||

ந கேவலமநுமாநமாத்ரஸரணே⁵பி⁴லக்ஷிதமர்த்²ம் ந

ப்ராப்நோதீ³யநர்த்²ம் சாப்நோதீ³யாஹ |

அநாத்³ரு³ய ஸ்ருதிம் மோஹாத்³தோ பெள³த்³தா⁴ஸ்தமஸ்விந: |

ஆபேதி³ரே நிராத்மத்வமநுமாநைகசக்ஷுஷ: || 34 ||

ந சாநாத்³ரே காரணமஸ்தி | யஸ்மாத்ஸர்வத்ரைவாநாத்³நிமித்தம்

ப்ரமாணஸ்ய ப்ரமாணந்தரப்ரதிபந்நப்ரதிபாத்³நம் வா

விபரீ³த்³ப்ரதிபாத்³நம் வா ஸம்ஸயிதப்ரதிபாத்³நம் வா ந வா

ப்ரதிபாத்³நிமிதி- ந சைதேஷாமந்யதமத்³பி காரணமஸ்தி |

யத ஆஹ |

மாநாந்தராநவஷ்டப்³த⁴ம் நிர்³து:³க்²யாத்மாநமஞ்ஜஸா |

போ³த⁴யநீ³ ஸ்ருதி: கேந ந ப்ரமாணமிதீ³யதே || 35 ||

ந ச ஸம்ஸயிதவ்யமவக்³மயதி | யத: |

ஸர்வஸம்ஸயஹேதௌ ஹி நிரஸ்தே கத²மாத்தமநி |

ஜாயேத ஸம்ஸயோ வாக்யாத்³நுமாநேந யுஷ்மதி³ || 36 ||

அபி ச |

யத்ர ஸ்யாத்ஸம்ஸயோ நாளௌ ஜ்ஞேய ஆத்மேதி பண்ட³தை: |

ந யத: ஸம்ஸயப்ராப்திராத்மநோ⁵வக்³தித்வத: || 37 ||

அநவபோ³த⁴க்²வம் து தூ³ரோத்ஸாரிதமேவ | யத ஆஹ |

போ³தே⁴ஸ்யநுப⁴வோ யஸ்ய ந கத²ஞ்சந ஜாயதே |

தம் கத²ம் போ³த⁴யேச்சா²ஸ்த்ரம் லோஷ்டம் நரஸமாக்ரு³திம் || 38 ||

அந்வயவ்யதிரேகபுரஸ்ஸரம் வாக்யமேவாவாக்யார்த்²ருபமாத்மாநம்

ப்ரதிபாத்³யதீ³யஸ்ய பக்ஷஸ்ய த்³ரடி⁴ம்ந

ஸ்ருத்யுதா³ஹரணமுபந்யஸ்யதி |

ஜிக்⁴ராணீ³மமஹம் க³நத⁴மிதி யோ வேத்த்யவிக்கிரிய: |

ஸ ஆத்மா தத்பரம் ஜ்யோதி: ஸிரஸீத³ம் வச: ஸ்ருதே: || 39 ||

யதா² தத்ஸத்யம் ஸ ஆத்மா தத்த்வமஸி¹ இத்யஸ்ய
ஸேஷத்வேநாந்வயவ்யதிரேகஸ்ருதிர்யதா² ய ஏஷோ¹ஶக்ஷிணி

புருஷோ¹
த³ஸ்ரு¹ஸ்யதே¹ இத்யாத்³யா¹ அத² யோ வேதே³த³ம் ஜிக்⁴ராணி¹
இத்யந்தா ததா² அஹம் ப்³ரஹ்மாஸ்மி இத்யஸ்ய ஶேஷ: |
அஹம: ப்ரத்யகா³த்மார்தோ² நிரஸ்தாஸேஷ்யுஷ்மத: ³ |

ப³ம்ப⁴ணீதி ஸ்ருதிர்ந்யாய்யா யோ¹ஶயமித்யாதி³நா¹ஶஸக்ரு¹த் || 40 ||

கத²ம் புநரயமர்தோ²ஶவஸீயதே¹ அஹம்வ்யாஜேநாத்ராத்மார்தோ²
பு³போ³த⁴யிஷித இதி | யத: |

ஏஷ ஆத்மா ஸ்வயஞ்ஜ்யோதீ ரவிஸோமாக்³நிவாக்ஷு¹ ஸ: |
இதேஷ்வஸ்தம் த்³ரு¹கே³வாஸ்தே பா⁴ஸயஞ்சித்தசேஷ்டிதம் || 41 ||

நிர்ணேநேக்தி ச ப்ரு¹ஷ்டோ முநி: |

ஆத்மநைவேத்யுபஸ்ருத்ய கோ¹ஶயமாத்மேத்யு³ரிதே¹ |
பு³த³தே: ⁴ பரம் ஸ்வதோமுக்தமாத்மாநம் முநிரப்¹யதா⁴த் || 42 ||

யஸ்மாச்சாத்மாத்ராஹம்வ்யாஜேந ப்ரத்யங்மாத்ரோ
ஜிக்⁴ராஹயிஷிதஸ்தஸ்மாத³ஹம்வ்ரு¹த்தி: ஸ்வரூபஸ்ய விலயேநைவ
வாக்யார்தா²வக³மாய காரணத்வம் ப்ரதிபத்³யத இதீமமர்த²மாஹ |
அஹம்வ்ரு¹த்த்யைவ தத்³ப்³ரஹ்ம யஸ்மாதே³ஷோ¹ஶவக³ச்ச²தி |
தத்ஸ்வரூபலயேநாத: காரணம் ஸ்யாத³ஹங்க்ரு¹தி: || 43 ||

அத ஏவ ச ய: ப்ரதிஜ்ஞாதோ¹ஶர்தோ² நாஹங்க்³ராஹ்யே ந
தத்³தீ⁴நே இத்யாதி: ³ ஸ யுக்திபி⁴ருபபாதி³த இதி
க்ரு¹த்வோபஸம்ஹ்ரியதே |

க்³ரு¹ஹீதாஹம்பதா³ர்த²ஸ்சேத்கஸ்மாஜ்ஜ்ஞோ ந ப்ரபத்³யதே |
ப்ரத்யக்ஷாதி³விரோதா⁴ச்சேத்ப்ரதீச்சயுக்திர்ந யுஷ்மதி³ || 44 ||

பூர்வஸ்யைவ ஸ்லோகார்த²ஸ்ய விஸ்பஷ்டார்த²மாஹ |
பராஞ்ச்யேவ து ஸர்வாணி ப்ரத்யக்ஷாதீ³நி நாத்மநி |
ப்ரதீச்ச்யேவ ப்ரவ்ரு¹த்தம் தத்ஸத³ஸீதி வசோ¹ஶஞ்ஜஸா || 45 ||

தஸ்மாத்ப்ரமாத்ரு¹ப்ரமாணப்ரமேயே⁴யோ
ஹீயமானோபா³தீ³யமாநே⁴யோ¹ஶந்வயவ்யதிரேகா⁴யாம்

முஞ்ஜேஷீகாவத³ஸேஷபு³த்தி⁴விக்ரியாஸாக்ஷிதயாத்மாநம்
நிஷ்க்ரு³ஷ்ய தத்த்வமஸ்யாதி³வாக்யேப்யோ³பூர்வாதி³லக்ஷணமாத்மாநம்
விஜாநீயாத் | ததே³ததா³ஹ |

அஹம் து:³கீ² ஸுகீ² சேதி யேநாயம் ப்ரத்யயோ³த⁴ருவ: |
அவக³த்யந்த ஆபா⁴தி ஸ ம ஆத்மேதி வாக்யதீ:⁴ || 46 ||

ப்ரமாணாந்தராநவஷ்டப³த⁴ம் நிரஸ்தாஸேஷகார்ய-
காரணாத்மகத்³வைதப்ரபஞ்சம் ஸத்யஜ்ஞாநாநந்த³-
லக்ஷணமாத்மாநம் தத்த்வமஸ்யஹம்³ரஹ்மாஸ்மீத்யாதி³வாக்யம்
ஸம்ஸயிதமித்²யாஜ்ஞாநாஜ்ஞாநப்ரத⁴வம்ஸமுகே²ந
ஸாக்ஷாத³ப்ரோக்ஷாத்கரதலந்யஸ்தாமலகவத்ப்ரதிபாத³யத்யவே-
த்யஸக்ரு³த³பி⁴ஹிதம் | தத்ர கேசிதா³ஹு:-தத்த்வமஸ்யாதி³வாக்யை-
ர்யதா²வஸ்தி²தவஸ்துயாதா²த்யாந்வாக்யாநநிஷ்டை²ர்ந
யதோ²க்தோ³ர்² ப்ரதிபத்தும் ஸக்யதே³பி⁴தா⁴ஸ்ருதித்வாத்²தேஷாம் |
ந ஹி லோகே³பி⁴தா⁴ஸ்ருதே: ப்ரமாணாந்தரநிரபேக்ஷாயா
நத³யாஸ்தீரே ப²லாநி ஸந்தீத்யாதி³காயா: ப்ராமாண்யமப்யுபக³தம் |
அதோ நியோக³முகே²நைவாபி⁴தா⁴ஸ்ருதே: ப்ராமாண்யம் யுத்தம்
ப்ரமாணாந்தரநிரபேக்ஷைத்வாந்நியோக³ஸ்ய | அஸ்ய பரிஹாரார்த²-
மஸேஷப்ரத்யக்ஷாதி³ப்ரமேயத்வநிராகரணத்³வாரேணாதீந்த³ரியார்த²-
விஷயத்வாத³பி⁴தா⁴ஸ்ருதே: ப்ராமாண்யம் ஸுப்தபுருஷப்ரபோ³த⁴க-
வாக்யஸ்யேவ வக்தவ்யமித்யமாரம்ப:⁴ |

நித்யாவக³திரூபத்வாத³ந்யமாநாநபேக்ஷணாத் |
ஸப்த³தா³தி³கு³ணஹீநத்வாத்ஸம்ஸயாநவதாரத: || 47 ||

த்ரு³ஷ்ணாநிஷ்டை²வநைர்நாத்மா ப்ரத்யக்ஷாத³ய: ப்ரமீயதே |
ப்ரத்யகா³தம்த்வஹேதோ³ஸ்ச ஸ்வார்த²த்வாத³ப்ரமேயத: || 48 ||

ஸ்ருதிரபீமமர்த²ம் நிர்வத³தி |
தி³த்த³க்ஷிதபரிசி²ந்நபரா³க்³ரூபாதி³ஸம்ஸர்யாத் |
விபீ³தமதோ த்³ரு³ஷ்ட்யா ஸ்வதோ³பு³த்த⁴ம் ந பஸ்யதி || 49 ||

ந்யாயஸித்த³த⁴மதோ வக்தி த்³ரு³ஷ்டே²ர்த்³ஷ்டாரமாத்மந: |
ந பஸ்யேத்ப்ரத்யகா³த்மாநம் ப்ரமாணம் ஸ்ருதிராத³ராத் || 50 ||

அநுமாநாவிஷயத்வே³ந்யத³பி காரணமுச்யதே |

ப்ரத்யக்ஷஸ்ய பராக்த்வாந்ந ஸம்பந்த⁴க்³ரஹணம் யத: |

ஆத்மநோ⁵தோ⁵ந்ருமித்யாஸ்யாநுப⁴வோ ந கத²ஞ்சந || 51 ||

ஏவமயம் ப்ரமாத்ரு³ப்ரமாணப்ரமேயவ்யவஹார: ஸர்வ ஏவ

பரா⁵நவிஷ்ய ஏவ ந ப்ரதீசிநமாத்மாநமவகா³ஹயிதூமலம் |

ஏவம் ச ஸத்யநேநைவ யதோ²க்தோ⁵ர்²தோ²வஸாதும் ஸக்யத இத்யாஹ |

ப்ரமாணவ்யவஹாரோ⁵யம் ஸர்வ ஏவ பராக்³யத: |

ஸுவிசார்யாப்யதோ⁵நேந யுஷ்மத்³யேவ தி³த்³ரு³க்ஷதே || 52 ||

யஸ்மால்லௌகிகப்ரத்யக்ஷாதி³ப்ரமாணாநதி⁴க³ம்யோ⁵ஹம்ப³ரஹ்மாஸ்மீதி

வாக்யார்த²ஸ்தஸ்மாத் |

அந்வயவ்யதிரேகாப⁴யாம் நிரஸ்யாப்ராணதோ யதே: |

வீக்ஷாபந்நஸ்ய கோ⁵ஸ்மீதி தத³ஸீதி ஸ்ருதிர்ஜகௌ³ || 53 ||

ஸோ⁵யமந்வயவ்யதிரேகந்யாய ஏதாவாநேவ யத³வஸானோ வாக்யார்த²ஸ்த-
த³பி⁴ஜ்ஞஸ்யாஹம்ப³ரஹ்மாஸ்மீத்யாவிர்ப⁴வதி |

த்³ரஷ்ட்ரு³த்³ரு³ஸ்யவிபா⁴கே³நாக³மாபாயி-

ஸாக்ஷிவிபா⁴கே³ந ச ஸ்ருத்யப⁴யுபக³மத: ஸங்க்ஷிப்யோச்யதே |

த்³ரு³ஸ்யத்வாத்³க⁴டவத்³தே³ஹோ தே³ஹவச்சேந்த³ரியாண்யபி |

மநஸ்சேந்த³ரியவஜ்ஜ்ஞேயம் மநோவந்நிஸ்சயாதி³மத் || 54 ||

ததா²ஸகலகார்யகாரணாக³மாபாயி விபா⁴க³ஸாக்ஷித்வேநாபி |

ப்ராக்³ஸத்³யாதி பஸ்சாத்ஸத்ஸச்ச யாயாத்³ஸத்ததா² |

அநாத்மாபி⁴ஜநம் தத்ஸ்யாத்³விபரீத: ஸ்வயம் த்³ரு³ஸி: || 55 ||

தத்ர க⁴டாதீ³நாம் த்³ரு³ஸ்யாநாமநாத்மத்வம் த்³ரஷ்ட்ராத்தம்பூர்வகம்

ப்ரத்யக்ஷே²ணவ ப்ரமாணேநோபலப⁴யாநாத்மநஸ்சாஸாதா⁴ரணந்-

த⁴ர்மாநவதா⁴ர்ய தைர்த்³ரு³ஸ்யத்வாக³மாபாயாதி³பி⁴ர்த⁴ர்மை:

ஸரீரேந்த³ரியமநோநிஸ்சயாதி³வ்ரு³த்தீரநாத்மதயா

வ்யுத்³ஸ்யாஹம்ப்ரு³த்திமதோ⁵பி த்³ரு³ஸ்யத்வாவிஸேஷாத்³த்³ரஷ்ட்ரு³-

பூர்வகத்வமவஸீயதே | ததே³ததா³ஹ |

க⁴டாத³யோ யதா²விங்க³ம் ஸ்யு: பரம்பரயாஹம: |

த்³ரு³ஸ்யத்வாத்³ஹம்ப்யேவம் விங்க³ம் ஸ்யாத்³த்³ரஷ்ட்ராத்மந: || 56 ||

நநு த்³ரஷ்ட்ரு³த்³ர்ஸநத்³ரு³ஸ்யாநாம் ஜாக்³ரத்ஸவப்நஸுஷுப்தே-

ஷ்வாக³மாபாயாத்³ர்ஸநாத்³யஸாக்ஷிகௌ தேஷாமாக³மாபாயௌ ஸ

ஆக³மாபாயவிபா⁴க³ரஹித ஆத்மா யதா² யந்நிப³ந்த⁴நௌ ஜக³த:
 ப்ரகாஸாப்ரகாஸௌ ஸ ப்ரகாஸாப்ரகாஸவிபா⁴க³ரஹித: ஸுலிய
 இதி |

யதா³ சைவம் ததா³ வாக்யாவக³ம்யஸ்யார்த²ஸ்யாநுதி³ தாநஸ்தமித-
 விஜ்ஞாநமாத்ரஸ்வபா⁴வஸ்யாநுமாநேநைவ ப்ரதிபந்நத்வாத்தபுநரபி
 வாக்யஸ்ய நிர்விஷ்யத்வப்ரஸங்க: ³ | நைஷ தோ³ஷ: |

லிங்க³வ்யவதா⁴நேந தத்ப்ரதிபத்தே: | நநு ஸாக்ஷாத³ப்ரோக்ஷா-
 தா³த்மஸ்வபா⁴வேநாநாத்மநோ ஹானோபாதா³நயோ:
 ஸம்ப³ந்த⁴க³ரஹுணாத்மதிஸ்யம்

வாக்யம் குர்யாத் | மைவம் வோச: |

லிங்கா³தீ⁴நத்வாத்நத்ப்ரதிபத்தே: |

|| ந ஹி லிங்க³வ்யவதா⁴நேநாத்மப்ரதிபத்தி: ஸாக்ஷாத்ப்ரதிபத்திர்⁴வதி
 யமேவைஷ வ்ரு³ணாதே தேந லப⁴ய: இதி ஸ்ருதே: | அத ஆஹ |
 லிங்க³மஸ்தித்வநிஷ்ட²த்வாந்ந ஸ்யாத்³வாக்யார்த²போ³த⁴கம் |
 ஸத³ஸத³வ்யுத்தி²தாத்மா³யமதோ வாக்யாத்ப்ரதீயதே || 57 ||

நநு யதி³ வ்யாவ்ரு³த்தஸத³ஸத³விகல்பஜாலம் வஸ்த்வபீ⁴ஷ்டம்
 வாக்யாத்³ப⁴வதஸ்ததா²பி தூத்ஸார்யதே வாக்யவிஷயா
 த்ரு³ஷ்ணா-யஸ்மா³ந்நரேணாபி வாக்யஸ்ரவணம்

நிரஸ்தாஸேஷவிகல்பமாகோ³பாலாவிபாலபண்டி³தம் ஸுஷுப்தே
 வஸ்து ஸித்த³மதோ நார்தோ² வாக்யஸ்ரவணேந | நைததே³வம் |
 கிம் காரணம் | ஸர்வாந்²பீ³ஜஸ்யாத்மாநவபோ³த⁴ஸ்ய

ஸுஷுப்தே ஸம்ப⁴வாத் | யதி³ ஹி ஸுஷுப்தே³ஜ்ஞாநம்
 நாப⁴விஷயத்³ந்நரேணாபி வேதா³ந்வாக்யஸ்ரவணமநந-
 நிதி³த⁴யாஸநாந்யஹம் ப்³ரஹ்மாஸமீத்யத்⁴யவஸாயாத்ஸர்வப்ராண-

பூ⁴தாமபி ஸ்வரஸத ஏவ ஸுஷுப்தப்ரதிபத்தே: ஸகலஸம்ஸாரோ-
 ச்சி²த்திப்ரஸங்க: ³ | ந ச கைவல்யாத்புநருத்தா²நம் ந்யாய்ய-
 மநிர்மோக்ஷப்ரஸங்க³த் | ந சாந்ய ஏவ ஸுஷுப்தோ³ந்ய

ஏவோத்தி²த இதி ஸக்யம் வக்தும் நாத்³ராக்ஷமஹம் ஸுஷுப்தே³ந்யத்-
 கிஞ்சித³பீ²த்யுத்திதஸ்ய ப்ரத்யபி⁴ஜ்ஞாத³ர்ஸநாத் | தஸ்மா³த³வஸ்யம்
 ஸுஷுப்தே³ஜ்ஞாநமப⁴யுபக³ந்தவ்யம் | நநு யதி³ தத்ராஜ்ஞாந-
 மப⁴விஷயத்³ராசு³த்³வேஷக⁴டாஜ்ஞாநாதி³வத்ப்ரத்யக்ஷமப⁴விஷய-

த்யதே²ஹ லோகே⁴டம் ந ஜாநாமீத்யஜ்ஞாநமவ்யவஹிதம்
 ப்ரத்யக்ஷம் | அத்ரோச்யதே | ந | அபி⁴வ்யஞ்ஜகாபா⁴வாத் |
 கத²மபி⁴வ்யஞ்ஜகாபா⁴வ இதி சேச்²ரு²ணு |
 பா³ஹ்யாம் வ்ரு²த்திமநுத்தபா³த்ய வ்யக்தி: ஸ்யாந்நாஹமோ யதா² |
 நந்தே³ந்த:கரணம் தத³வத³த⁴வாந்தஸ்ய வ்யக்திராஞ்ஜஸீ || 58 ||

கஸ்சித³திக்கிராந்தம் ப்ரதிஸம்ரு²த்ய த்³ரு²ஸ்யத்வாத்³ஹமப்யேவம்
 விங்க³ம் ஸ்யாத்³த்³ரஷ்டுராத்தமந: இதி
 நிர்யுக்திகமபி⁴ஹிதமித்யாஹ | கிம் காரணம் |

அஹந்தஜ்ஞாத்த்ரோர்விவேகாப்ரஸித்தே:4 | யதே²ஹ
 க⁴டதே³வத³த்தயோர்க்³ராஹ்யக்³ராஹகத்வேந ஸ்பு²டதரோ விபா⁴க:3 ப்ரஸித்தே³தோ⁴
 லோகே ந ததே²ஹாஹங்காரதஜ்ஞாத்த்ரோர்விபா⁴கோ³ஸ்தீதி
 தஸ்மாத்³ஸாத்⁴வேதத³பி⁴ஹிதமிதி | அத்ரோச்யதே |
 தா³ஹ்யதா³ஹகதைகத்ர யதா² ஸ்யாத்³வஹ்நிதா³ரு²ணை: |
 ஜ்ஞேயஜ்ஞாத்த்ரு²கதைவம் ஸ்யாத்³ஹம்ஜ்ஞாத்த்ரோ: பரஸ்பரம் || 59 ||

ஏவம் தாவத³வித்த்யோத்த²ஸ்யாந்த:கரணஸ்ய பா³ஹ்யவிஷயநிமித்த-
 ரூபாவச்சே²தா³யாஹம்வ்ரு²த்திர்வ்யாப்ரியதே | தயாவச்சி²ந்நம்
 ஸத்த்கூடஸ்த²ப்ரத்யகா³த்மோபாதா³நாவபோ³த⁴ரூபஸ்யாவ்யவதா⁴நதயா
 விஷயபா⁴வம் ப்ரதிபத³யத இதி | தத்ர தயோர்ஜ்ஞாத்த்ரஹந்தாரூபயோ-
 ரவபா⁴ஸகாவபா⁴ஸ்யஸம்ப்³ந்த⁴வ்யதிரேகேண நான்யத்ஸம்ப்³ந்தா⁴ந்தர-
 முபபத³யதே | அஹந்தாரூபம் த்வாத்தமஸாத்த்ரு²த்வா³ஹங்கஞ்சுகம்
 பரிதா⁴யோபகார்யத்வோபகாரகத்வக்ஷம: ஸந் பா³ஹ்யவிஷயே-
 ணேபகாரிணாபகாரிண வாத்தமாத்மீயம் ஸம்ப்³ந்த⁴ம் ப்ரதிபத³யதே |
 தத³பி⁴தீ⁴யதே |

இத³ம் ஜ்ஞாநம் ப⁴வேஜ்ஞாநாதூர்மமஜ்ஞாநம் ததா²ஹம: |
 அஜ்ஞாநோபாதி⁴நேத³ம் ஸ்யாத்³விக்ரியாதோ³ஹமோ மம || 60 ||

ஏகஸ்யைவ ஜ்ஞாநூரந்தர்பா³ஹ்யநிமித்தபே⁴தா³த்³விபி⁴ந்நே³பி
 விஷய இத³ம் மமேதி ஜ்ஞாநம் த்³வைரூப்யம் ஜாயத இத்யுக்தம் |
 அத்ரோபக்ரியமாணாபக்ரியமாணஸ்யைவ ஜ்ஞாநூர்விஷயே
 மமப்ரத்யயோ ப⁴வதி விபர்யயே சேத³ம்ப்ரத்யய இதி கத²மவக³ம்யதே |
 அவக³ம்யதாமந்வயவ்யதிரேகாப⁴யாம் | தத்தக²மித்யாஹ |
 அநுபக்ரியமாணத்வாந்ந ஜ்ஞாநூ: ஸ்யாத்³ஹம் மம |

க⁴டாதி³வதி³த³ம் து ஸ்யாந்மோஹமாத்ரவ்யபாஸ்ரயாத் || 61 ||

மோஹதத்கார்யாஸ்ரயத்வாஜ்ஜ்ஞாத்ரு³த்வவிக்ரியயோ:
பூர்வத்ரேத³ம்மஜ்ஞாந்வய: ப்ரத³ர்ஸித: | அதா²து⁴நா தத்³வ்யதிரேகேண
வ்யதிரேகப்ரத³ர்ஸநா³ர்தா²ஹ |

விக்ரியாஜ்ஞாநஸூந்யத்வாந்நேத³ம் ந ச மமாத்மந: |
உத்தி²தஸ்ய ஸதோ⁵ஜ்ஞாநம் நாஹமஜ்ஞாஸிஷம் யத: || 62 ||

ஆத்மாநாத்மவிவேகஸ்யேயத்தாப்ரத³ர்ஸநா³ர்த²மாஹ |
வாக்யப்ரத்யக்ஷமாநாப்⁴யாமியாந்ர்த:² ப்ரதீயதே |
அந்ர்த²க்ரு³த்தமோஹாநிர்வாக்யாதே³வ ஸதா³த்மந: || 63 ||

த்³விதீயாத்⁴யாயாதௌ³ ஸ்ரோத்ரு³சதுஷ்டயமுபந்யஸ்தம் |
தத்ர க்ரு³த்ஸநாநாத்மநிவ்ரு³த்தௌ ஸத்யாம் ய: ப்ரத்யகா³த்ம-
ந்யவாக்யார்த²தாம் ப்ரதிபத்³யதே ஸ க்ஷபிதாஸேஷாந்தராயஹேதுரிதி
ந தம் ப்ரதி வக்தவ்யம் கிஞ்சித்³ப்யவஸிஷ்யதே | யோ⁵பி
வாக்யஸ்ரவணமாத்ராதே³வ ப்ரதிபத்³யதே தஸ்யாப்யதீந்த³ரிய-
ஸக்திமத்த்வாந்ந கிஞ்சித்³ப்யபேக்ஷிதவ்யமஸ்தி | யஸ்ச
ஸ்ராவிததத்த்வமஸ்யாதி³வாக்ய: ஸ்வயமேவாந்வயவ்யதிரேகோ க்ரு³த்வா
தத்³வஸாந ஏவ வாக்யார்த²ம் ப்ரதிபத்³யதே⁵ஸாவபி யதா²ர்த²ம்
ப்ரதிபந்ந இதி பூர்வவதே³வோபேக்ஷிதவ்ய: |

ய: புநந்வயவ்யதிரேகௌ காரயித்வாபி புந:புநர்வாக்யம் ஸ்ராவ்யதே
யதா²பூ⁴தார்த²ப்ரதிபத்தயே தஸ்ய க்ரு³தாந்வயவ்யதிரேகஸ்ய ஸத:
கத²ம் வாக்யம் ஸ்ராவ்யத இதி | உச்யதே |

நவஸங்க்²யாஹ்ரு³தஜ்ஞாநோ த³ஸமோ விப்⁴ரமாத்³யதா² |
ந வேத்தி த³ஸமோ⁵ஸ்மீதி வீக்ஷமாணோ⁵பி தாந்வ || 64 ||

அத² த்³ரு³ஷ்டாந்தக³தமர்த²ம் தா³ர்ஷ்டாந்திகார்தே²
ஸமர்பயிஷ்யந்நாஹ |

அபவித்³த⁴த்³வயோ⁵ப்யேவம் தத்த்வமஸ்யாதி³நா விநா |
வேத்தி நைகலமாத்மாநம் நாந்வேஷ்யம் சாத்ர காரணம் || 65 ||

நாந்வேஷ்யம் சாத்ர காரணமித்யுக்தம் தத்கஸ்மாதி³தி சோதி³தே
ப்ரத்யாஹாந்வேஷணஸஹிஷ்ணுத்வாத் | தத்கத²மித்யாஹ |
ஸேயம் ப்⁴ராந்திர்நிராலம்பா³ ஸர்வந்யாயவிரோதி⁴நீ |

ஸஹதே ந விசாரம் ஸா தமோ யத்³வத்³தி³வாகரம் || 66 ||

தஸ்யா: க²ல்வஸ்யா அவித்³யாயா ப்⁴ராந்தே: ஸம்யக்³ஜ்ஞாநோத்பத்தித்³வாரேண
நிவ்ரு³த்தி: |

பு³பு⁴த்ஸோச்²சே²தி³நீ சாஸ்ய ஸத³ஸீத்யாதி³நா த்³ரு⁴ட⁴ம் |

ப்ரதீசி ப்ரதிபத்தி: ஸ்யாந்நாஸௌ மாநாந்தராத்³ப⁴வேத் || 67 ||

கத²ம் புநர்வாக்யம் ப்ரதிபாத்யத்யேவேதி சேத்³ த்³ரு³ஷ்டாந்தோக்தி: |

ஜிஜ்ஞாஸோர்த்³ஸமம் யத்³வந்நவாதிக்ரம்ய தாம்யத: |

த்வமேவ த்³ஸமோ⁵ஸீதி குர்யாதே³வம் ப்ரமாம் வச: || 68 ||

ஸா ச தத்த்வமஸ்யாதி³வாக்யஸ்ரவணஜா ப்ரமோத்பந்நவாதே³வ |

ந ச நைவமிதி ப்ரத்யயாந்தர ஜாயதே | ததே³தத்³த்³ரு³ஷ்டாந்தேந

ப்ரதிபாத்யதி |

த்³ஸமோ⁵ஸீதி வாக்யோத்தா² ந தீ⁴ரஸ்ய விஹ்ந்யதே |

ஆதி³மத்⁴யாவஸாநேஷு ந நவஸ்வஸ்ய ஸம்ஸய: || 69 ||

ஏவம் தத்த்வமஸீத்யஸ்மாத்³த்³வைதநுத்ப்ரத்யகா³த்மநி |

ஸம்யக்³ஜ்ஞாதத்வமர்த²ஸ்ய ஜாயேதைவ ப்ரமா த்³ரு⁴ட⁴ || 70 ||

ப்ரத்யகா³த்மநி ப்ரமோபஜாயத இத்யுக்தம் தத்ர சோத்³யதே |

கிம் யதா² க⁴டாதி³ப்ரமேயவிஷயா ப்ரமா கர்த்ராதி³-

காரகபே⁴தா³நபஹ்நவேந ஜாயதே ததை²வோதாஸேஷகாரக-

க்³ராமோபமர்தே³ந கர்து: ப்ரத்யகா³த்மநீதி | உச்ச்யதே |

ப்ரத்யக்தாஸ்ய ஸ்வதோரூபம் நிஷ்க்ரியாகாரகாப²லம் |

அத்³விதீயம் ததி³த்³தா⁴ தீ⁴:⁴ ப்ரத்யகா³த்மேவ லக்ஷ்யதே || 71 ||

யஸ்மாதே³வம் |

விபஸ்சிதோ⁵ப்யதஸ்தஸ்யாமாத்மபா⁴வம் விதந்வதே |

த³வீயஸ்ஸவிநத்³ரியார்தே²ஷு க்ஷயதே ஹ்யுத்தரோத்தரம் || 72 ||

ஆஹ | யதி³ வாக்யமேவ யதா²பூ⁴தார்த²வபோ³த⁴கமத²

கஸ்ய ஹேதோரவித்³யோத்தா²பிதஸ்ய கர்த்ரு³த்வாதே³ருபதே³ஸ இத்யுக்தே

ப்ரதிவிதீ⁴யதே |

ப்⁴ராந்திப்ரஸித்³யாநூத்³யார்த²ம் தத்தத்வம் ப்⁴ராந்திபா³த⁴யா |

அயம் நேத்யுபதி³ஸ்யேத ததை²வம் தத்த்வமித்யபி || 73 ||

இமமர்த்²ம் த்³ரு'ஷ்டாந்தேந பு³த்³தா⁴வாரோஹயதி |
 ஸ்தா²ணு: ஸ்தா²ணுரிதீவோக்திர்ந ந்ரு'பு³த்³தி⁴ம் நிரஸ்யதி |
 வ்யநுவாதா³த்ததை²வோக்திர்⁴ராந்திம் பும்ஸோ ந பா³த⁴தே || 74 ||

யஸ்மாச்ச²ரோத்ரு'ப்ரஸித்³தா⁴நுவாத³யேவ த்வமிதிபத³ம்
 தஸ்மாது³த்³தி³ஸ்யமாநஸ்த²த்வாத்³து:³கி²த்வாதே³ரவிவக்ஷிதத்வமேவ |
 விதீ⁴யமாநத்வே ஹி ஸதி விரோத⁴ப்ரஸங்கோ³ ந து விதீ⁴யமாநா-
 நூத்³யமாநயோரிதி | ஸ்வப்ரதா⁴நயோர்ஹி பத³யோர்விரோதா⁴ஸங்கா
 ஸாமாந்யலிங்க³த்தவாத்யோர்ந விபர்யயே |

அநாலிங்கி³தஸாமாந்யெள ந ஜிஹாஸிதவாதி³நௌ |
 வ்யுத்தி²தௌ தத்த்வமௌ தஸ்மாத்³ந்யோந்யாபி⁴ஸமீக்ஷணௌ || 75 ||

அபாஸ்தஸாமாந்யார்த²த்வாத்³நுவாத³ஸ்த²த்வாத்³விதீ⁴யமாநேந
 ச ஸஹ விரோதா⁴த்³து:³கி²த்வாதே³ரஸ்து காமம் ஜிஹாஸிதார்த²யோ-
 ரஸம்ஸர்கோ³ யதோ²பந்யஸ்ததோ³ஷவிரஹாத்தத்த்வமர்த²யோ: ஸம்ஸர்கோ³ஸ்து
 நீலோத்பலவதி³தி சேந்நைவமப்யுபத³யதே | தஸ்மாத் |
 தத³ர்த²யோஸ்து நிஷ்டா²த்மா த்³வ்யபாரோக்ஷயவர்ஜித: |
 நாத்³விதீயம் விநாத்மாநம் நாத்மா நித்யத்³ரு'ஸா விநா || 76 ||

அத்ராஹ | கிமிஹ ஜிஹாஸிதம் கிம் வோபாதி³த்ஸிதமிதி | உச்சயதே |
 ப்ரத்யகா³த்மார்தா²பி⁴தா⁴யிநஸ்த்வம்பதா³து³ப⁴யம் ப்ரதீயதே⁵ஹம்
 து:³கீ² ப்ரத்யகா³த்மா ச | தத்ர ச ப்ரத்யகா³த்மநோ⁵ஹம்
 து:³கீ²த்யநேநாபி⁴ஸம்³பி³ந்த⁴ ஆத்மயாதா²த்மயாநவபோ³த⁴ஹேதுக
 ஏவ | அதோ⁵ஹமர்தோ²ஸ்பஸ்ரு'ஷ்டத்வாத்³ஜ்ஞாநோத்த²த்வாச்ச ஹேய இதி
 ப்ரத்யக்ஷதோவஸீயதே | தத³ர்தே² கிம் ஹேயம் கிம் வோபாதே³யமிதி
 நாவத்⁴ரியதே | தத இத³மபி⁴தீ⁴யதே |

பாரோக்ஷயம் யத்தத³ர்தே² ஸ்யாத்தத்³தே⁴யமஹமர்த²வத் |
 ப்ரதீசேவாஹமோ⁵பே⁴த:³ பாரோக்ஷயேணுத்மநோ⁵பி மே || 77 ||

கத²ம் புநஸ்தத³ர்தோ²ஸ்த³விதீயலக்ஷண: ப்ரத்யகா³த்மோபாஸ்ரயம்
 ஸத்³விதீயத்வம் து:³கி²த்வம் நிரந்வயமபநுத³தீதி | உச்சயதே | ந
 சைதயோர்நிவர்தகநிவர்த்யபா⁴வம் வயம் ப்³ரூம: | கத²ம் தர்ஹி |
 த்வமர்தே² ப்ரத்யகா³த்மநி ப்ராக³நவபு³த்³தா⁴த்³விதீயதா
 ஸாநேநாவபோ³த்⁴யதே |

அதோ⁵நவபோ³த⁴நிராஸேந தது³த்த²ஸ்ய ஸத்³விதீயத்வஸ்ய த்வமர்த²த்வஸ்ய

பரோக்ஷத்வஸ்ய ச தத³ர்²த²ஸ்த²ஸ்ய நிரஸநாந்ந வையதி⁴கரண்யாதி³-

சோத்³யஸ்யாவஸரோ⁵ஸ்தீதி | ததி³த³மபி⁴தீ⁴யதே |

தத்த்வமர்தே²ந ஸம்ப்ரு³க்தோ நாநாத்வம் விநிவர்தயேத் |

நாபரித்யக்தபாரோக்ஷயம் த்வம் தத³ர்²த²ம் விஸ்ரு³பஸதி || 78 ||

கஸ்மாத்புந: காரணத்தத³ர்²தோ²த³விதீயலக்ஷணஸ்த்வமர்தே²ந

ப்ரத்யகா³த்மநா ப்ரு³த²க³ர்²:² ஸந்நவித்³யோத்த²ம் ஸத்³விதீயத்வம்

நிஹந்தீதி | உச்யதே | விரோதா⁴த் | தது³ச்யதே |

ஸம்ஸாரிதாத்³விதீயேந பாரோக்ஷயம் சாத்மநா ஸஹ |

ப்ராஸங்கி³கம் விருத்³த⁴த்வாத்²த்²வம்ப்⁴யாம் பா³த⁴நம் தயோ: || 79 ||

தத்த்வமர்த²யோஸ்து பா³த⁴கத்வே⁵ந்யத³பி காரணமுச்யதே |

அஜ்ஞாதபுருஷார்த²த்வாச்ச²ரௌதத்வாத்²த்²வமர்த²யோ: |

ஸ்வமர்த²மபரித்யஜ்ய பா³த⁴கௌ ஸ்தாம் விருத்³த⁴யோ: || 80 ||

ஏவம் தாவத்³யதோ²பக்ராந்தேந ப்ரக்ரியாவர்த்மநா ந

ப்ரத்யக்ஷாதி³ப்ரமாணந்தரை³விரோத⁴க³ந்தோ⁴பி ஸம்பா⁴வ்யதே |

யதா³ புந: ஸர்வப்ரகாரேணபி யதமாநா நைவேமம்

வாக்யார்த²ம் ஸம்பா⁴வ்யாம: ப்ரத்யக்ஷாதி³ப்ரமாணந்தரவிரோத⁴த

ஏவ தஸ்மிந்நபி பக்ஷ உச்யதே |

ப்ரத்யக்ஷாதி³விருத்³த⁴ம் சேத்³வாக்யமர்த²ம் வதே³த்க்வசித் |

ஸ்யாத்து தத்³த்³ரு³ஷ்டிவித்⁴யர்த²ம் யோஷாக்³நிவத்³ஸம்ஸயம் || 81 ||

யதா³ து தத்த்வமஸ்யாதி³வாக்யம் ஸர்வப்ரகாரேணபி விசார்யமாணம்

ந க்ரியாம் கடா³க்ஷேணபி வீக்ஷதே ததா³ ப்ரஸங்க்யாநாதி³வ்யாபாரோ

து³ஸ்ஸம்பா⁴வ்ய இதி | தது³ச்யதே |

வஸ்த்வேகநிஷ்ட²ம் வாக்யம் சேந்ந தஸ்ய ஸ்யாத்க்ரியார்த²தா |

வஸ்துநோ ஹ்யேகருபத்வாத்³விகல்பஸ்யாப்யஸம்ப⁴வ: || 82 ||

பி⁴ந்நவிஷயத்வாச்ச ந ப்ரமாணந்தரவிரோத⁴:⁴ | கத²ம் |

உச்யதே |

அபூர்வாதி⁴க³மம் குர்வத்ப்ரமாணம் ஸ்யாந்ந சேந்ந தத் |

ந விரோத⁴ஸ்ததோ யுக்தோ விபி⁴ந்நார்தா²வபோ³தி⁴நோ: || 83 ||

ய ஏவமபி பி⁴ந்நவிஷயாணம் விரோத⁴ம் வக்தி ஸோ⁵த்ராபி விரோத⁴ம்

ப்³ருயாத் |

நாயம் ஸப்³த:³ குதோ யஸ்மாத்³ரூபம் பஸ்யாமி சக்ஷுஷா |
இதி யத்³வத்ததை²வாயம் விரோதோ⁴ஶக்ஷஜவாக்யயோ: || 84 ||

ப்ரமாணநாம் ஸதாம் ந விரோத:⁴ ஸ்ரோத்ரா³நாமிவ
பி⁴ந்நவிஷ்யத்வாத் |
யயோஸ்சாபி⁴ந்நவிஷ்யத்வம் தயோரா²நகூலயோரிவ ப்ரதிநியத ஏவ
பா³த்⁴யபா³த்⁴கபா⁴வ: ஸ்யாத் | அதஸ்தது³ச்யதே |
ப்ரத்யக்ஷம் சேந்ந ஸாப்³த³ம் ஸ்யாச்சா²ப்³த³ம் சேத³க்ஷஜம்
கத²ம் |
ப்ரத்யக்ஷாபா⁴ஸ: ப்ரத்யக்ஷே ஹ்யாக³மாபா⁴ஸ ஆக³மே || 85 ||

ந ச ப்ரதிஜ்ஞா⁴ஹேதுத்³ரு'ஷ்டாந்தந்யாய இஹ ஸம்ப⁴வதி
ஸப்³தா³தீ³நாம் ப்ரத்யேகம் ப்ரமாணத்வாத்³த ஆஹ |
ஸ்வமஹிம்நா ப்ரமாணநி குர்வந்த்யர்தா²வபோ³த⁴நம் |
இதரேதரஸாசிவ்யே ப்ராமாண்யம் நேஷ்யதே ஸ்வத: || 86 ||

ந ச ஸுக²து:³கா²தி³ஸம்ப³ந்தோ⁴ஶவக³த்யாத்மந:
ப்ரத்யக்ஷாதி³ப்ரமாணீர்க்³ரு'ஹ்யதே யேந விரோத:⁴
ப்ரத்யக்ஷாதி³ப்ரமாணருத்³தா⁴ட்யதே |
து:³கி²தாவக³திஸ்சேத்ஸ்யாந்ந ப்ரமீயேத ஸாத்மவத் |
கர்மண்யேவ ப்ரமா ந்யாய்யா ந து கர்தர்யபி க்வசித் || 87 ||

அப்⁴யுபக³மேஶபி ச ப்ரஸங்க்²யாநஸதேநாபி நைவ த்வம்
ஸம்பா⁴விததோ³ஷாந்முச்யதே | அத ஆஹ |
ப்ரமாணப்³த்³த⁴மூலத்வாத்³து:³கி²த்வம் கேந வார்யதே |
அக்³ந்யுஷ்ணவந்நிவ்ரு'த்திஸ்சேந்நராதம்யம் ஹ்யேதி ஸௌக³தம் || 88 ||

அத² மதம் |
நிராகுர்யாத்ப்ரஸங்க்²யாநம் து:³கி²த்வம் சேத்ஸ்வநுஷ்டி²தம் |
ப்ரத்யக்ஷாதி³விருத்³த⁴த்வாத்கத²முத்பாத³யேத்ப்ரமாம் || 89 ||

நநு ப்ரஸங்க்²யாநம் நாம தத்த்வமஸ்யாதி³ஸப்³தா³ர்தா²ந்வய-
வ்யதிரேகயுக்திவிஷயபு³த்³யாம்ரே³நமபி⁴தீ⁴யதே
தச்சாநுஷ்ட²யமாநம் ப்ரமிதிவர்த⁴நயா பரிபூர்ணம்
ப்ரமிதிம் ஜநயதி ந புநரைகாக்³ர்யவர்த⁴ந்யேதி |
யதா²ஸேஷாஸாசிநீ³டே³ ஸ்தர்³க்ரு'ணபே காமிநீ³தி நிர்வஸ்துக:

புருஷாயாஸமாத்ரஜநித: ப்ரத்யய இதி | தந்ந | யத: |

அப்யாஸோபசயாத்³பு³தீ³தே³ர்யதஸ்யாதை³காக்³ர்யமேவ தத் |
ந ஹி ப்ரமாணாயப்யாஸாத்குர்வந்த்யர்தா²வபோ³த⁴நம் || 90 ||

அப்யாஸோபசிதா க்ரு³தஸ்நம் பா⁴வநா சேந்நிவர்தயேத் |
நைகாந்திகீ நிவ்ரு³த்திரஸ்யாத்³பா⁴வநாஜம் ஹி தத்²ப²லம் || 91 ||

அபி சாஹ |

து:³க²ஸ்மீத்யபி சேத்³த³வஸ்தா கல்பகோட்யுப³ரு³ம்ஹிதா |
ஸ்வல்பீயோ⁵ப்யாஸஜாஸ்தா²ஸ்நவீ பா⁴வநேத்யத்ர கா ப்ரமா || 92 ||

நநு ஸாஸ்த்ராத்தஸ்தா²ஸ்நுத்வம் ப⁴விஷ்யதி | நைவம் |
யதா²வஸ்தி²தவஸ்துயாதா²தம்யாவபோ³த⁴மாத்ரகாரித்வாச்சா²ஸ்த்ரஸ்ய |
ந ஹி பதா³ர்த²ஸக்த்யாதா⁴நக்ரு³ச்சா²ஸ்த்ரம் | ப்ரஸித்த³த⁴ம் ச
லோகே |

பா⁴வநாஜம் ப²லம் யதஸ்யாத்³யச்ச ஸ்யாத்கர்மண: ப²லம் |
ந ததஸ்தா²ஸ்ந்விதி மந்தவ்யம் த்³ரவிடே³ஷ்விவ ஸங்க³தம் || 93 ||

யத்³யபி ப்ரத்யக்ஷாதி³ப்ரமாணோபாதமாத்மனோ து:³கி²த்வம் |
ததா²பி ததத்வமஸ்யாதி³வாக்யோத்த²ப்ரத்யய ஏவ ப³லீயாநிதி
நிஸ்சயோ⁵வ்யபி⁴சாரிப்ராமாண்யவாக்யோபத்தத்வாத்²ப்ரமேயஸ்ய
ச ஸ்வத ஏவ நிர்³து:கி²த்வஸித்த³தே:4 | ப்ரத்யக்ஷாதே³ஸ்து
வ்யபி⁴சாரித்வா-

த்ஸம்பா⁴வநாயாஸ்ச புருஷபரிகல்பநாமாத்ராவ-

ஷ்டம்ப⁴த்வாச்சேதி |

நிர்³து:கி²த்வம் ஸ்வதஸ்ஸித்த³த⁴ம் ப்ரத்யக்ஷாதே³ஸ்ச து:கி²தா |
கோ ஹ்யாத்மாநமநாத்³ரு³த்ய விஸ்வஸேத்³பா³ஹ்யமாநத: || 94 ||

ஸம்ப³ந்தா⁴ர்த² ஏவ |

|| அபி ப்ரத்யக்ஷபா³தே⁴ந ப்ரவ்ரு³த்தி: ப்ரத்யகா³த்மநி |
|| பராஞ்சி கா²நி த்யேதஸ்மாத்³வசஸோ க³ம்யதே ஸ்ருதே: || 95 ||

அப்யுபக³ம்யைவமுச்சயதே ந து ப்ரமாணம் ஸத்²ப்ரமாணந்தரேண
விருத்⁴யத இத்யஸக்ரு³த³வோசாம | யத்ராபி
வாக்யப்ரத்யக்ஷயோர்விரோதா⁴ஸங்கா
தத்ராபி புருஷமோஹவஸாதே³வ ஸா ஜாயதே ந து பரமார்த²த இதி |

அத ஆஹ |

ப்ரமாம் சேஜ்ஜநயேத்³வாக்யம் ப்ரத்யக்ஷாதி³விரோதி⁴நீம் |

கௌ³ணீம் ப்ரத்யக்ஷதாம் ப்³ருயாந்முக்²யார்தா²ஸம்ப⁴வாத்³பு³த:4 || 96 ||

தஸ்யார்த²ஸ்ய ஸுக²ப்ரதிபத்த்யர்த²முதா³ஹரணம் |

அக்³நிஸ்ஸம்யக³தீ⁴தே⁵ஸௌ ஜஹாஸோச்சைச்ச மஞ்சக: |

யதா² தத்³வத்³ஹம்வ்ரு³த்த்யா லக்ஷயதே⁵நர்ஹயாபி ஸ: || 97 ||

கஸ்மாத்புந: காரணா³ஸாக்ஷாதே³வாத்மா நாபி⁴தீ⁴யதே கிமநயா

கல்பநயேதி தத்ராஹ |

த்வமித்யதத்³விஹாயாந்யந்ந வர்தாத்மாவபோ³த⁴தே |

ஸமஸ்தீஹ த்வமர்தோ²பி கு³ணலேஸேந வர்ததே || 98 ||

கஸ்மாத்புநர்ஹேதோர்ஹ்யஹமித்யேதத்³பி கு³ணலேஸேந வர்ததே ந புந:

ஸாக்ஷாதே³வேதி | விதூ⁴தஸர்வகல்பநாகாரணஸ்வாபா⁴வ்யாதா³த்மந:

அத ஆஹ |

வ்யோம்நி தூ⁴மதுஷாராப்⁴ரமலிநாநீவ து³ர்தி⁴ய: |

கல்பயேயுஸ்ததா² மூடா:4 ஸம்ஸாரம் ப்ரத்யகா³த்மநி || 99 ||

நநு ஸர்வகல்பநாநாமப்ப்யாத்மந்யயந்தாஸம்ப⁴வே ஸமாநே⁵ஹம்வ்ரு³த்தௌ

க: பக்ஷபாதே ஹேதுர்யேந வ்ரு³த்த்யந்தராணி

விதூ⁴யாஹம்வ்ரு³த்த்யைவாத்மோபலக்ஷயத இதி | உச்சயதே |

சிந்நிபே⁴யமஹம்வ்ரு³த்தி: ப்ரதீ⁵வாத்மநோ⁵ந்யத: |

பூர்வோக்தேப்⁴யச்ச ஹேதுப்⁴யஸ்தஸ்மாதா³த்மாநயோச்சயதே || 100 ||

வ்ரு³த்திபி⁴ர்யுஷ்மத³ர்தா²பி⁴ர்லக்ஷயதே சேத்³த்³ரு³ஸி: பர: |

அநாத்மத்வம் ப⁴வேத்தஸ்ய விதத²ம் ச வச: ஸ்ருதே: || 101 ||

யதோ²க்தேந |

அநேந கு³ணலேஸேந ஹ்யத்யஹங்கர்த்ரு³கர்மயா |

லக்ஷயதே⁵ஸாவஹம்வ்ரு³த்த்யா நாஞ்ஜஸாத்ராபி⁴தீ⁴யதே || 102 ||

நாஞ்ஜஸாத்ராபி⁴தீ⁴யத இதி கோ ஹேதுரிதி சேத் |

ஷஷ்²கு³ணக்ரியாஜாதிரு⁴ய: ஸப்³த³ஹேதவ: |

நாத்மந்யந்யதமோ⁵மீஷாம் தேநாத்மா நாபி⁴தீ⁴யதே || 103 ||

யதி³ ஸப்³தோ³பி⁴தா⁴நாபி⁴தே⁴யத்வஸம்ப³ந்தா⁴ங்கீ³காரேண நாத்மநி

வர்ததே கத²ம் ஸப்³தா³த³ஹம் ப்³ரஹ்மாஸ்மீதி ஸம்யக்³போ³தோ⁴த்பத்தி: |
உச்சயதே |

அஸத்யே வர்த்மநி ஸ்தி²த்வா நிருபாயமுபேயதே |
ஆத்மத்வகாரணா³வித்³மோ கு³ணவ்ரு³த்த்யா விபோ³தி⁴தா: || 104 ||

கத²ம் புநரபி⁴தா⁴நமபி⁴தே⁴யேநாநபி⁴ஸம்ப்³த்³த⁴ம்
ஸத³நபி⁴தே⁴யே⁴சு²ர்தே²
ப்ரமாம் ஜநயதீதி | ஸ்ரு³ணு³ யதா²நபி⁴ஸம்ப்³த்³த⁴மப்³யநபி⁴தே⁴-
யே⁴சு²ர்தே²²வித்³யாநிராகரணமுகே²ந போ³த⁴யதீத்த்யாஹ |
ஸயாநா: ப்ராயஸோ லோகே போ³த்⁴யமாநா: ஸ்வநாமபி:4 |
ஸஹஸைவ ப்ரபு³த்⁴யந்தே யதை²வம் ப்ரத்யகா³த்மநி || 105 ||

ந ஹி நாம்நாஸ்தி ஸம்ப்³ந்தோ⁴ வ்யுத்தி²தஸ்ய ஸார்த: |
ததா²பி பு³த்⁴யதே தேந யதை²வம் தத்த்வமித்யத: || 106 ||

யதா² ச |
போ³தா⁴போ³தௌ⁴ நபோ⁴ஸு³ப்ரு³ஷ்ட்வா க்ரு³ஷ்ணதீ⁴நீ³கௌ³ யதா² |
பா³த்⁴யேதராத்தமகௌ ஸ்யாதாம் ததே²ஹாத்தமநி க³ம்யதாம் || 107 ||

|| அஸத்யே வர்த்மநி ஸ்தி²த்வா || இத்யுபஸ்ருத்த்யாதிவிஸ்மிதோ மஹதா
ஸம்ப்⁴ரமேண கஸ்சிச்சோத³யதி |
நாஸந்நுபாயோ லோகே⁴ஸ்தி பரமார்த²விநிஸ்சயே |
நாஸல்விங்கா³த்³தி⁴ பா³ஷ்பதே:3 கஸ்சித்³க்³நிம் ப்ரபத்³யதே || 108 ||

இத்யேவம் சோத³யேத்³யோ⁴ஸி ஜோஷயேத்தம் க⁴டாதி³நா |
ஸத³ஸத்³ப⁴யாம் விப⁴க்தோ⁴ஸௌ பர்யாயஸ்ச ந சாநயோ: || 109 ||

ஏவம் குசோத்³யமுந்முல்யாதே²தா³நீம் ப்ரக்ரு³த்மபி⁴தீ⁴யதே |
ப்ரக்ரு³த்மம்
சாநபி⁴தே⁴யே கத²ம்பி⁴தா⁴ஸ்ருதிரவித்³யாத⁴வம்ஸ்யாத்மநி ஜ்ஞாநம்
ஜநயதீதி | ததரைய காரணந்தரமுச்சயதே |
அதிது³ஸஸ்தோ²ஸ்ப்ரபோ³தோ⁴ஸ்த்ர ஹ்யாத்மவாஸ்ய ப்ரபு³த்³த⁴தா |
நிமித்தமாத்ரா³வ்யேத்யேஷா நாஸாக³ரே ப³த்³ரம் யதா² || 110 ||

அநுதி³தாநஸ்தமிதகூடஸ்த²போ³த⁴மாத்ரஸ்வாபா⁴வ்யாதா³த்மநோ
து³ஸஸம்பா⁴வ்யோ⁴ஸித்³யாஸத்³பா⁴வ இதி சேந்ந | அவித்³யாப்ரஸித்³த⁴யைவ
தத்ஸத்³பா⁴வஸித்³தே⁴ருலாகநிஸாவதி³த்யத இத³முச்சயதே |

அஹோ தா⁴ர்ஷ்ட²யமவித்³யாயா ந கஸ்சித்³திவர்ததே |

ப்ரமாணம் வஸ்த்வநாத்³ரு²த்ய பரமாத்மேவ திஷ்ட²தி || 111 ||

யஸ்மாத்³வித்³யாப்ரஸித்³த்யைவாவித்³யாஸத்³பா⁴வஸித்³தி⁴ரத
ஆத்மவஸ்துவ்ரு²த்தாநுரோதே⁴ந ந கத²ஞ்சநாபி தத்ஸம்பா⁴வநாப்யஸ்தி
யத ஆஹ |

ஜ்ஞாநம் யஸ்ய நிஜம் ரூபம் க்ரியாகாரகவர்ஜிதம் |

ஸம்பா⁴வநாப்யவித்³யாயாஸ்தத்ர ஸ்யாத்கேந ஹேதுநா || 112 ||

ஸோ⁵யமேவமநுதி³தாநஸ்தமிதாவக்³திமாத்ரஸாரீர ஆத்மாபி
ஸந்நவிசாரிதப்ரஸித்³தா⁴வித்³யாமாத்ரவ்யவஹித ஏவாததை²வேக்ஷயதே
யதோ⁵த: |

அநுமாநாத்³யம் பா⁴வாவத்³யாவ்ரு²த்தோ⁵பா⁴வமாஸ்ரித: |

ததோ⁵ப்யஸ்ய நிவ்ரு²த்தி: ஸ்யாத்³வாக்யாதே³வ பு³பு³த்ஸத: || 113 ||

ந வ்யாவ்ரு²த்திர்யதா² பா⁴வாத்³பா⁴வேநைவாவிஸேஷத: |

அபா⁴வாத்³ப்யபா⁴வத்வாத்³வ்யாவ்ரு²த்திர்ந ததே²ஷ்யதே || 114 ||

பா⁴வவத்³பா⁴வாத்³பி நிவ்ரு²த்திரநுமாநாதே³வ கிமிதி ந ப⁴வதீதி
சேச்ச்²ரு²ணு |

யதோ நாநுமாநேந வ்யாவித்³தா⁴ஸேஷக்ரியாகாரகப²லாத்மநி
ஸ்வாராஜ்யே⁵பி⁴ஷேக்தும் ஸக்யதே தஸ்மாத் |

அவித்³யாநித்³ரயா ஸோ⁵யம் ப்ரஸுப்தோ து³ர்விவேகயா |

பா⁴வாபா⁴வவ்யுதா³ஸிந்யா ஸ்ருத்யைவ ப்ரதிபோ³த்⁴யதே || 115 ||

அத்ராஹாநுதி³தாநஸ்தமிதவிஜ்ஞாநாத்மமாத்ரஸ்வரூபத்வாத்³து³ஸ்ஸம்பா⁴வ்யா
அவித்³யேதி | நைததே³வம் | குத: | யத ஆஹ |

குதோ அவித்³யேதி சோத்³யம் ஸ்யாந்நைவ ப்ராக்³கே³த்வஸம்ப⁴வாத் |

காலத்ரயாபரிச்சி²த்தேர்ந சோர்த்⁴வம் சோத்³யஸம்ப⁴வ: || 116 ||

யஸ்மாத்ததத்வமஸ்யாதி³வாக்யமேவாத்மநோ⁵ஸேஷாமவித்³யாம்
நிரந்வயாமபநுதி³தி தஸ்மாத் |

அத்³தா⁴தமநாத்³ரு²த்ய ப்ரமாணம் ஸத்³ஸீதி யே |

பு³பு³த்ஸந்தே⁵ந்யத: குர்யுஸ்தே⁵க்ஷணாபி ரஸவேத்³நம் || 117 ||

ஏவம்ப்ரதிஹதாமஹம் ப்³ரஹ்மேதி ப்ரமாம் தத்த்வமஸ்யாதி³வாக்யம்

குர்வத்³பி ந ப்ரதிபாத்³யதீதி சேத்³பி⁴மதம் ந குதஸ்சநாபி

ப்ரதிபத்தி: ஸ்யாத³த ஆஹ |

இத³ம் சேத³ந்ரு³தம் ப்³ருயாத்ஸத்யாமவக³தாவபி |

ந சாந்யத்ராபி விஸ்வாஸோ ஹ்யவக³த்யவிஸேஷத: || 118 ||

ந சோபாதி³த்ஸிதாத்³வாக்யார்தா²த்³வாக்யார்தா²ந்தரம் கல்பயிதும்
யுக்தம் | யஸ்மாத் |

ந சேத³நுப⁴வோ⁵த: ஸ்யாத்பதா³ர்²தா²வக³தாவபி |

கல்ப்யம் வித்ய³ந்தரம் தத்ர ந ஹ்யந்யோ⁵ர்²தோ²வக³ம்யதே || 119 ||

ந ச யதா²பி⁴மதோ⁵ர்²தோ²யதோ²க்தேந ந்யாயேந நாவஸீயதே |

கோ⁵ஸௌ ந்யாய இத்யாஹ |

நாமாதி³ப⁴யோ நிராக்ரு³த்ய த்வமர்த²ம் நிஷ்பரி³க்³ரஹ: |

நிஸ்ஸ்ப்ரு³ஹோ யுஷ்மத³ர்²தே²ப⁴ய: ஸமாதி³விதி⁴சோதி³த: || 120 ||

ப⁴ங்க்த்வா சாந்நமயாதீ³ம்ஸ்தாந்ப்ரு³சாநாத்மதயார்க³லாந் |

அஹம் ப்³ரஹ்மேதி வாக்யார்த²ம் வேத்தி சேந்நார்த²ஈஹயா || 121 ||

ந சேதே³வமுபக³ம்யதே வாக்யஸ்ய ப்ரமாணஸ்ய ஸதோ⁵ப்ராமாண்யம்
ப்ராப்நோதி | ததா³ஹ |

யத³ர்²தம் ச ப்ரவ்ரு³த்தம் யத³வாக்யம் தத்ர ந சேச்ச²ருதம் |

ப்ரமாமுத்பாத³யேத்தஸ்ய ப்ராமாண்யம் கேந ஹேதுநா || 122 ||

அத² மந்யஸே |

ஜானீயாச்சேத்ப்ரஸங்க²யாநாச்ச²ப்³த³ஸ்ஸத்யவசா: கத²ம் |

பாரோக்ஷ்யம் ஸப்³தோ³ ந: ப்ராஹ ப்ரஸங்க²யாநாத்வஸம்ஸயம் ||

123 ||

ந ச யுக்திஸப்³தா³வ்ரு³த்திலக்ஷணாத்ப்ரஸங்க²யாநாத³யதா²வ-

த்ப்ரதிபத்தி³ர்²ப⁴விஷயதீதி ஸம்பா⁴வயாம: | யஸ்மாத் |

யுக்திஸப்³தௌ³ புராப்யஸ்ய ந சேத³குருதாம் ப்ரமாம் |

ஸாக்ஷாதா³வர்தநாத்²ப⁴யாம் கிம்பூர்வம் ப²லிஷ்யதி || 124 ||

அதை²வமபி ப்ரஸங்க²யாநமந்தரேண ப்ராணாந்தா⁴ரயிதும் ந

ஸக்நோஷீதி சேச்ச²ர்²வணாதா³வேவ ஸம்பாத³யிஷ்யாம: | கத²ம் |

ப்ரஸங்க²யாநே ஸ்ருதாவஸ்ய ந்யாயோ⁵ஸ்த்வாம்ரேட³நாத்மக: |

ஈஷச்ச²ருதம் ஸாமிஸ்ருதம் ஸம்யக்ஸ்ருதவாக³ச்ச²தி || 125 ||

நநு ப்ரஸங்க்யாநவிதி⁴மநப்⁴யுபக³ச்²த: பாரமஹம்ஸீ சர்யா
பௌ³த்த⁴தி³சர்யாவத³ஸாஸ்த்ரபூர்விகா ப்ராப்நோதி
ததஸ்சாருட⁴பதிதத்வம்

ந ஸ்யாத³ஸேஷகர்மணம் ச நிவ்ரு³த்திர்ந ப்ராப்நோதீதி | உச்யதே |
த்வமர்த²ஸ்யாவபோ³தா⁴ய விதி⁴ரப்யாஸ்ரிதோ யத: |
தமந்தரேண யே தோ³ஷாஸ்தே⁵பி நாயாந்த்யஹேதவ: || 126 ||

இதி த்ரு³தீயோ⁵த்⁴யாய: || 3 ||

அத² சதுர்தோ²த்⁴யாய: |

பூர்வாத⁴யாயேஷு யத்³வஸ்து விஸ்தரேணேதி³தம் ஸ்பு²டம் |
ஸங்க்ஷேபதோ⁵து⁴நா வக்ஷயே ததே³வ ஸுக²வித்தயே || 1 ||

ஸங்க்ஷேபவிஸ்தராப்⁴யாம் ஹி மந்தோ³த்தமதி⁴யாம் ந்ரு³ணம் |
வஸ்தூச்யமாநமேத்யந்த:கரணம் தேந ப⁴ண்யதே || 2 ||

ஆத்மாநாத்மா ச லோகே⁵ஸ்மிந்ப்ரத்யக்ஷாதி³ப்ரமாணத: |
ஸித்³த⁴ஸ்தயோரநாத்மா து ஸர்வத்ரைவாத்மபூர்வக: || 3 ||

அநாத்மத்வம் ஸ்வதஸ்ஸித்³த⁴ம் தே³ஹாத்³பி⁴ந்நஸ்ய வஸ்துந: |
ஜ்ஞாதூரப்யாத்மதா தத்³வந்மத்⁴யே ஸம்ஸயத்³ர்ஸநம் || 4 ||

அஸாதா⁴ரணம்ஸ்தயோர்த⁴ர்மாந் ஜ்ஞாத்வா தூ⁴மாக்³நிவத்³பு³த:⁴ |
அநாத்மநோ⁵த்² பு³த்³த⁴யந்தாந் ஜானீயாத்³நுமாநத: || 5 ||

இத³மித்யேவ பா³ஹ்யே⁵ர்²தே² ஹ்யஹமித்யேவ போ³த்³த⁴ரி |
த்³வ்யம் த்³ரு³ஷ்டம் யதோ தே³ஹே தேநாயம் முஹ்யதே ஜந: || 6 ||

கேந புநர்ந்யாயேநாத்மாநாத்மநோர்ஸ்வமஹிஷ்யோரிவ விபா⁴க:³
க்ரியத இதி | உச்யதே |

ந்யாய: புரோதி³தோ⁵ஸ்மாபி⁴ராத்மாநாத்மவிபா⁴க³க்ரு³த் |
தேநேத³மர்த²முத்ஸார்ய ஹ்யஹமித்யத்ர யோ ப⁴வேத் || 7 ||

வித்³யாத்²தத்²வமஸீத்யஸ்மாத்³பா⁴வாபா⁴வத்³ரு³ஸம் ஸதா³ |
அநந்தரமபா³ஹ்யார்த²ம் ப்ரத்யக்ஸ்த²ம் முநிரஞ்ஜஸா || 8 ||

உச்யதாம் தர்ஹி கயா து பரிபாய்யா வாக்யார்த²ம் வேத்தீதி |
உச்யதே | அந்வயவ்யதிரேகாப்⁴யாம் |

த்யக்தக்ரு³த்ஸநேத³மர்த²த்வாத்²யக்தோ⁵ஹமிதி மந்யதே |

நாவக³ச்சா²ம்யஹம் யஸ்மாந்நிஜாத்மாநமநாத்மந: || 9 ||

அத² ஸீராதி³பு³த்தி⁴பர்யந்த: ஸ ஸர்வோ⁵நாத்மவேதி
ப்ரமாண³த்³விநிஸ்சித்ய

கிமிதி பு³பு⁴த்ஸாதோ நோபரமதே | ஸ்ரு³ணு |

அருச்சி²ந்நபு³பு⁴த்ஸஸ்ச ப்ரத்யக்³கே⁴தோரநாத்மந: |

தோ³லாயமாநசித்தோ⁵யம் முஹ்யதே பௌ⁴தவந்நர: || 10 ||

அவிலுப்தவிஜ்ஞாநாத்மந ஆத்மத்வாதே³வ நித்யஸாந்நித்யாத்³பு³பு⁴த்ஸு:

கிமிதி ந ப்ரதிபத்³யத இதி | யஸ்மாத் |

யைரத்³ராக்ஷீத்³புராத்தமாநம் யமநாத்மேதி வீக்ஷதே |

த்³ரு³ஷ்டே³த்³ரஷ்டாரமாத்மாநம் தை: ப்ரஸித்³தை:4 ப்ரமித்ஸதி || 11 ||

கஸ்மாத்³புந்³ஹேதோ: பராசீ³நாபி:4 ஸப்³தா³த்³யவவெஹிநீ⁴பு³பு³த்தி⁴பி⁴-

ராத்மாநமநாத்மவந்ந வீக்ஷத இதி | உச்யதே |

சக்ஷா³ந்³ வீக்ஷதே ஸப்³த³மததா³த்மத்வகாரணத் |

யதை²வம் பௌ⁴திகீ த்³ரு³ஷ்டி³நாத்மாநம் பரிபஸ்யதி || 12 ||

ப்ரத்யக்ஷாதி³ப்ரமாணஸ்வாபா⁴வ்யாநுரோதே⁴ந

தாவத்த³த்³ர்ஸநகாரணமுத்தம் |

அத² ப்ரமேயஸ்வாபா⁴வ்யாநுரோதே⁴ந ப்ரதிஷேத⁴ உச்யதே |

தீ⁴விக்ரியாஸஹஸ்ராணம் ஹானோபாதா³நத⁴ர்மிணம் |

ஸதா³ ஸாக்ஷிணமாத்மாநம் ப்ரத்யக்த்வாந்நாஹமீக்ஷதே || 13 ||

க்வ புநரியம் விவேகபு³த்தி:4 கிமாத்மந்யுதாநாத்மநீதி | கிஞ்சாத: |

யத்³யாத்மநி கூடஸ்த²த்வவ்யாகா⁴தோ⁵நாத்மத்³ர்ஸித்வாத் |

|| அதா²நாத்மநி தஸ்யாப்யசைதந்யாந்ந விவேகஸம்ப்³நத⁴ இதி | உச்யதே |

தா³ஹ்யதா³ஹகதைகத்ர இதுக்தபரிஹாராத் |

பு³த்தி⁴வேவ விவேகோ⁵யம் யத்³நாத்மதயா பி⁴தா³ |

பு³த்தி⁴மேவோபம்ரு³த்³நாதி கத³லீம் தத்²ப²லம் யதா² || 14 ||

ஸோ⁵யமதத்தவே தத்த்வத்³ரு³க் |

அநுமாநப்ரதீ³பேந ஹித்வா ஸர்வாநநாத்மந: |

ஸம்ஸாரைகாவலம்பி³ந்யா தத³பா⁴வம் தி⁴யேப்ஸதி || 15 ||

யோ⁵யமந்வயவ்யதிரேகஜோ விவேக ஆத்மாநாத்மவிபா⁴க³

லக்ஷணோ⁵நாத்மஸ்த:2 ஸ்தா²ணௌ ஸம்ஸயாவபோ³த⁴வத்-

ப்ரதிபத்தவ்யோ⁵ந்யதா²வஸ்துஸ்வாபா⁴வ்யாந்ம்ரு³க்³த்ரு³ஷ்ணிகோத³க-
ப்ரபோ³த⁴வவதி³த்யத ஆஹ |

ஸம்ஸாரபி³ஜஸம்ஸ்தோ²ச்யம் தத்தி³யா முக்திமிச்ச²தி |
ஸஸோ நிமீலநேநேவ ம்ரு³த்யம் பரிஜிஹீர்ஷதி || 16 ||

அஸ்யார்த²ஸ்ய த்³ரடி⁴ம்நே ஸ்ருத்யுதா³ஹரணம் |
இமமர்த²ம் புரஸ்க்ரு³த்ய ஸ்ருத்யா ஸம்யக்³தா³ஹ்ரு³தம் |
யச்சக்ஷு³ஷேதி விஸ்ரப்த⁴ம் ந த்³ரு³ஷ்டே ரிதி
ச ஸ்பு²டம் || 17 ||

பு³த்த⁴யந்தமபவித்த⁴யைவம் கோ ந்வஹம் ஸ்யாமிதீ³இக்ஷிது: |
ஸ்ருதிஸ்தத்த்வமஸீத்யாஹ ஸர்வமாநாதிகா³மிநீ || 18 ||

ஏஷ ஸங்க்ஷேபத: பூர்வாத⁴யாயத்ரயஸ்யார்த² உக்த: |
ஸோ⁵ச்யம் ந்யாய்யோ⁵பி வேதா³ந்தார்த:² ஸாஸ்த்ராசார்யப்ரஸாத³-
லப⁴யோ⁵ப்யநபேக்ஷிதஸாஸ்த்ராசார்யப்ரஸாதோ³நந்யாபேக்ஷ-
ஸித்த⁴த⁴ஸ்வபா⁴வத்வாத்கைஸ்சிச்ச²ரத்த⁴தா⁴நைந் ப்ரதீயதே |
தேஷாம் ஸங்க்³ரஹார்த²மபி⁴மதப்ராமாண்யோதா³ஹரணம் |
ப⁴க்³வத்பூஜ்யபாதே³ஸ்ச உதா³ஹார்யேவமேவ து |
ஸுவிஸ்பஷ்டோ⁵ஸம்மது³க்தோ⁵ர்த:~² ஸர்வபூ⁴தஹிதைஷிபி:~⁴ || 19 ||

கிம் பரமாத்மந உபதே³ஸ உதாபரமாத்மந இதி | கிம் சாத: |
யதி³ பரமாத்மநஸ்தஸ்யோபதே³ஸமந்தரேணைவ முக்தத்வாந்நிரர்²த²க
உபதே³ஸ: | அதா²பரமாத்மநஸ்தஸ்யாபி ஸ்வத ஏவ ஸம்ஸார-
ஸ்வபா⁴வத்வாந்நிஷ்ப²ல உபதே³ஸ: | ஏவமுப⁴யத்ராபி
தோ³ஷ்வத்த்வாத³த ஆஹ |
அவிவிச்யோப⁴யம் வக்தி ஸ்ருதிஸ்சேத்ஸ்யாத்³க்³ரஹஸ்ததா² |
இதி பக்ஷமுபாதா³ய பூர்வபக்ஷம் நிஸாத்ய ச || 20 ||

தச்சேத³மவிவகாத்ஸ்வதோ விவிக்தாத்மநே தத்த்வமஸீத்யுபதி³ஷ்டம் |
யுஷ்மத³ஸம்மத்³விபா⁴க்³ஜ்ஞே ஸ்யாத³ர்த²வதி³த³ம் வச: |
யதோ⁵நபி⁴ஜ்ஞே வாக்யம் ஸ்யாத்³பி³தி⁴ரேஷ்விவ கா³யநம் || 21 ||

தஸ்ய ச யுஷ்மத³ஸம்மத்³விபா⁴க்³விஜ்ஞாநஸ்ய கா யுக்திருபாயபா⁴வம்
ப்ரதிபத்த³யதே | ஸ்ரு³ணு |
அந்வயவ்யதிரேகௌ ஹி பதா³ர்த²ஸ்ய பத³ஸ்ய ச |

ஸ்யாதே³தத³ஹமித்யத்ர யுக்திரேவாவதா⁴ரணம் || 22 ||

கத²ம் தெள யுக்திரித்யத்ராஹ |
 "நாத்³ராஶுமஹமித்யஸ்மிந் ஸுஷு³ப்தே⁵ந்யந்மநாக³பி |
 ந வாரயதி த்³ருஷ்டிம் ஸ்வாம் ப்ரத்யயம் து நிஷேத⁴தி || 23 ||

"ஏவம் விஜ்ஞாதவாச்யார்தே² ஸ்ருதிலோகப்ரஸித்³தி⁴த: |
 ஸ்ருதிஸ்தத்த்வமஸீத்யாஹ ஸ்ரோதுர்மோஹாபநுத்தயே || 24 ||

தத்ர த்வமிதி பத³ம் யத்ர லக்ஷணயா வர்ததே ஸோ⁵ர்த² உச்யதே |
 "அஹம் ஸப்³த³ஸ்ய யா நிஷ்டா² ஜ்யோதிஷி ப்ரத்யகா³த்மநி |
 ஸைவோக்தா ஸத³ஸீத்யேவம் ப²லம் தத்ர விமுக்ததா || 25 ||

"அந்யச்சாந்வயவ்யதிரேகோதா³ஹரணம் | ததா² |
 சி²த்த்வா த்யக்தேந ஹஸ்தேந ஸ்வயம் நாத்மா விஸேஷ்யதே |
 ததா² ஸிஷ்டேந ஸர்வேண யேநயேந விஸேஷ்யதே || 26 ||

விஸேஷணமித³ம் ஸர்வம் ஸாத்⁴வலங்கரணம் யதா² |
 அவித்³யாத்⁴யஸ்தமத: ஸர்வம் ஜ்ஞாத ஆத்மந்யஸத்³ப⁴வேத் || 27 ||

தஸ்மாத்த்யக்தேந ஹஸ்தேந துல்யம் ஸர்வம் விஸேஷணம் |
 அநாத்மத்வேந தஸ்மாஜ்ஜ்ஞோ முக்த: ஸர்வவிஸேஷண: || 28 ||

ஜ்ஞாதைவாத்மா ஸதா³ க்³ராஹ்யோ ஜ்ஞேயமுத்ஸ்ரு³ஜ்ய கேவல: |
 அஹமித்யபி யத்³க்³ராஹ்யம் வ்யபேதாங்க³ஸமம் ஹி தத் || 29 ||

"த்³ரு³ஸ்யத்வாத்³ஹமித்யேஷ நாத்மதா⁴ர்மோ க⁴டாதி³வத் |
 ததா²ந்யே ப்ரத்யயா ஜ்ஞேயா தோ³ஷாஸ்சாத்மாமலோ ஹ்யத: || 30 ||

ஸர்வந்யாயோபஸங்க்³ரஹ: |
 "நித்யமுக்தத்வவிஜ்ஞாநம் வாக்யாத்³ப⁴வதி நாந்யத: |
 வாக்யார்த²ஸ்யாபி விஜ்ஞாநம் பதா³ர்த²ஸ்ம்ரு³திபூர்வகம் || 31 ||

அந்வயவ்யதிரேகாப⁴யாம் பதா³ர்த²ஸ்ம்மர்யதே த்⁴ருவம் |
 ஏவம் நிர்து:³க²மாத்மாநமக்ரியம் ப்ரதிபத்³யதே || 32 ||

ஸதே³வேத்யாதி³வாக்யேப⁴ய: ப்ரமா ஸ்பு²டதரா ப⁴வேத் |
 த³ஸமஸ்த்வமஸீத்யஸ்மாத்³யதை²வம் ப்ரத்யகா³த்மநி || 33 ||

வீக்ஷாபந்நஸ்யோதா³ஹரணம் |

நவபு³த்³யபஹாரா³தி⁴ ஸ்வாத்மாநம் த³ஸூரணம் |
 அபர்யந ஜ்ஞாதுமேவேச்சே²த்ஸ்வமாத்மாநம் ஜநஸ்ததா² || 34 ||

அவித்³யாப³த்³த⁴சக்ஷுஷ்ட்வாத்காமாபஹ்ரு³ததீ⁴ ஸுதா³ |
 விவித்தம் த்³ரு³ஸிமாத்மாநம் நேக்ஷதே த³ஸமம் யதா² || 35 ||

ஸோ⁵யமேவமவித்³யாபடலாவகு³ண்டி²தத்³ரு³ஷ்டி: ஸந்
 கத²முத்தா²ப்யத இத்யாஹ |
 யதா² ஸ்வாபநிமித்தேந ஸ்வப்நத்³ரு³க்ப்ரதிபோ³தி⁴த: |
 கரணம் கர்ம கர்தாரம் ஸ்வாப்நம் நைவேக்ஷதே ஸ்வத: || 36 ||

அநாத்மஜ்ஞஸ்ததை²வாயம் ஸம்யக் ஸ்ருத்த்யாவபோ³தி⁴த: |
 கு³ரும் ஸாஸ்த்ரம் ததா² மூட⁴ம் ஸ்வாத்மநோ⁵ந்யம் ந பர்யதி || 37 ||

ஸ கிம் ஸகலஸம்ஸாரப்ரவிவித்தமாத்மாநம் வாக்யாத்ப்ரதிபத்³யத
 உத நேதீதி | அத்ர ப்³நம: | கூடஸ்தா²வக³திஸேஷமாத்த்ரத்வா-
 த்ப்ரதிபத்தேரத ஆஹ |

த³ண்டா³வஸாநநிஷ்ட²ஸ்யாத்³த³ண்ட³ஸர்போ யதா² ததா² |
 நித்த்யாவக³திநிஷ்ட²ம் ஸ்யாத்³வாக்யாஜ்ஜக³த³ஸம்ஸயம் || 38 ||

குத ஏதத் | யஸ்மாத் |
 பர்யந்நிதி யதா³ஹோச்சை: ப்ரத்யக்த்வமஜமவ்யயம் |
 அபூர்வாநபராநந்தம் த்வமா தது³பலக்ஷயதே || 39 ||

தத்த்வமஸ்யாதி³வாக்யோத்த²விஜ்ஞாநைவ பா³த்⁴யதே | யஸ்மாத் |
 அஸ்மாத்³யத³பரம் ரூபம் நாஸ்தீத்யேவ நிரூப்யதே |
 அந்யதா²க்³ரஹுணா⁴வாத்³பீ³ஜம் தத்ஸ்வப்நபோ³த⁴யோ: || 40 ||

அஸ்யார்த²ஸ்ய த்³ரடி⁴ம்ந உதா³ஹரணம் |
 கார்யகாரணப³த்³தெள⁴ தாவிஷ்யேதே விஸ்வதைஜஸௌ |
 ப்ராஜ்ஞ: காரணப³த்³த⁴ஸ்து த்³வெள தெள தூர்யே ந ஸித்⁴யத: || 41 ||

அந்யதா²க்³ரு³ஹணத: ஸ்வப்நோ நித்³ரா தத்த்வமஜாநத: |
 விபர்யாஸே தயோ: க்ஷீணே தூரீயம் பத³ம்ஸ்நுதே || 42 ||

ததா²ப⁴க³வத்பாதீ³யமுதா³ஹரணம் |
 ஸுஷுப்தாக்²யம் தமோ⁵ஜ்ஞாநம் பீ³ஜம் ஸ்வப்நப்ரபோ³த⁴யோ: |
 ஆத்மபோ³த⁴ப்ரத³க்³த⁴ம் ஸ்யாத்³பீ³ஜம் த³க்³த⁴ம் யதா²ப⁴வம் ||

43 ||

ஏவம் கௌ³டை³ர்த்³ராவிடை³ர்ந: பூஜ்யையரயமர்த:2 ப்ரபா⁴ஷித: |
அஜ்ஞாநமாத்ரோபாதி⁴ஸ்ஸந்நஹமாதி³த்³ரு³க்³ஸ்வர: || 44 ||

தத்ராந்யதா²க்³ரஹ்ணவத³ந்யதா²க்³ரஹ்ணபீ³ஜமக்³ரஹ்ணமநாத்மத⁴ர்ம
ஏவேத்யாஹ |

இத³ம் ஜ்ஞாநமஹம் ஜ்ஞாதா ஜ்ஞேயமேததி³தி த்ரயம் |
யோ⁵விகாரோ விஜாநாதி பராகே³வாஸ்ய தத்தம: || 45 ||

யத ஏததே³வமதஸ்தஸ்யைவ

பீ³ஜாத்மநஸ்தமஸஸ்சித்தத⁴ர்மவிஸிஷ்டஸ்ய

ஸ்வகார்யத்³விதீயாபி⁴ஸம்ப³ந்தோ⁴ ந த்வவிகாரிண ஆத்மந இத்யாஹ
த்³ரு³ஷ்டாந்தேந |

ரூபப்ரகாஸயோர்யத்³வத்ஸங்க³திர்விக்ரியாவத: |

ஸுக²து:3கா²தி³ஸம்ப³ந்த⁴ஸ்சித்தஸ்யைவம் விகாரிண: || 46 ||

ததே³தத்³ந்வயவ்யதிரேகாப்⁴யாம் த³ர்ஸயிஷ்யந்நாஹ |

ஸம்ப்ரஸாதே³விகாரித்வாத³ஸ்தம் யாதே விகாரிணி |

பஸ்யதோ நாத்மந: கிஞ்சித்³த்³விதீயம் ஸ்ப்ரு³ஸதே⁵ண்வபி || 47 ||

ஸோ⁵யம் கூடஸ்த²ஜ்ஞாநமூர்திராத்மா |

யதா²ப்ராஜ்ஞே ததை²வாயம் ஸ்வப்நஜாக³ரிதாந்தயோ: |

பஸ்யந்நப்யவிகாரித்வாத³த்³விதீயம் ந பஸ்யதி || 48 ||

ஏவம் ஜ்ஞாநவதோ நாஸ்தி மமாஹம்மதிஸம்ப்ரய: |

பா⁴ஸ்வத்ப்ரதீ³பஹஸ்தஸ்ய ஹ்யந்த⁴கார இவாக³ரத: || 49 ||

தத்ர த்³ரு³ஷ்டாந்த: |

ஆ ப்ரபோ³தா⁴த்³யதா²ஸித்³தி⁴ர்த்³வைதாத³ந்யஸ்ய வஸ்துந: |

போ³தா⁴தே³வமஸித்³த⁴த்வம் பு³த்³யாதே:3 ப்ரத்யகா³த்மந: || 50 ||

ஸ ஏஷ வித்³வாந்ஹானோபாதா³நஸூந்யமாத்மாநமாத்மநி பஸ்யந் |

ஸர்வமேவாநுஜாநாதி ஸர்வமேவ நிஷேத⁴தி |

பே⁴தா³த்மலாபோ⁴நுஜ்ஞா ஸ்யாந்நிஷேதோ⁴5தத்ஸ்வபா⁴வத: || 51 ||

ஸர்வஸ்யோக்தத்வாத³பஸம்ஹார: |

பரமாதா²ர்த²நிஷ்ட²ம் யத்ஸர்வவேதா³ந்தநிஸ்சிதம் |
தமோபநுத்³தி⁴யாம் ஜ்ஞாநம் ததே³தத்தகதி²தம் மயா || 52 ||

ஏதாவதி³ஹோக்தம் |
நேஹாத்மவிந்மத³ந்யோ⁵ஸ்தி ந மத்தோ⁵ஜ்ஞோ⁵ஸ்தி கஸ்சந |
இத்யஜாநந்விஜாநாதி யஸ்ஸ ப்³ரஹ்மவிது³த்தம: || 53 ||

ஏவமாத்மாநம் ஜ்ஞாத்வா கிம் ப்ரவர்திதவ்யமுத நிவர்திதவ்யமாஹோஸ்வி-
ந்முக்தப்ரக்³ரஹதேதி | உச்சயதே |
ஜ்ஞேயாபி⁴ந்நமித³ம் யஸ்மாஜ்ஜ்ஞேயவஸ்த்வநுஸார்யத: |
ந ப்ரவ்ரு³த்திம் நிவ்ரு³த்திம் வா கடா³க்ஷேணாபி வீக்ஷதே || 54 ||

குத ஏதஜ்ஜ்ஞேயாபி⁴ந்நமிதி | யத: |
ப்ராகா³த்மபோ³தா⁴த்³போ³தோ⁴யம் பா³ஹ்யவஸ்தூபஸர்ஜந: |
ப்ரத்⁴வஸ்தாகி²லஸம்ஸார ஆத்மைகாலம்ப³ந: ஸ்ருதே: || 55 ||

ஏவமவக்³தபரமார்த²தத்தவஸ்ய ந ஸேஷேஷேஷிபா⁴வ-
ஸ்தத்தகாரணஸ்யோத்ஸாரிதத்வாதி³த்யாஹ |
வாஸ்தவேநைவ வ்ரு³த்தேந நிருணத்³தி⁴ யதோ ப⁴வம் |
நிவ்ரு³த்திமபி ம்ரு³த்³நாதி ஸம்யக்³போ³த:⁴ ப்ரவ்ரு³த்திவத் || 56 ||

ஸக்ரு³தா³த்மப்ரஸூத்யைவ நிருணத்³த்யகி²லம் ப⁴வம் |
த்⁴வாந்தமாத்ரநிராஸேந ந ததோ⁵ந்யாந்யதா²மதி: || 57 ||

தே³ஸகாலாத்³யஸம்ப்³த்³தா⁴த்³தே³ஸாதே³ர்மோஹகார்யத: |
நாநுத்³பந்நமத்³க்³த⁴ம் வா ஜ்ஞாநம்ஜ்ஞாநம்ஸ்த்யத: || 58 ||

ஸம்யக்³ஜ்ஞாநஸிகி²ப்லுஷ்டமோஹதத்தகார்யருபிண: |
ஸக்ரு³ந்நிவ்ரு³த்தேர்பா³த்⁴யஸ்ய கிம் கார்யமவஸிஷ்யதே || 59 ||

வாஸ்தவேநைவ வ்ரு³த்தேநாவித்³யாயா: ப்ரத்⁴வஸ்தத்த்வாந்ந
கிஞ்சித்³வஸிஷ்யத இத்யுக்த: பரிஹார: | அதா²பரஸ்ஸாம்ப்ரதா³யிக:
பரிஹார: |

நிவ்ரு³த்தஸர்பஸ்ஸர்போத்த²ம் யதா² கம்பம் ந முஞ்சதி |
வித்⁴வஸ்தாகி²லமோஹோ⁵பி மோஹகார்யம் ததா²த்மவித் || 60 ||

யத: ப்ரவ்ரு³த்திபீ³ஜமுச்சி²ந்நம் தஸ்மாத் |
தரோருத்தகா²தமுலஸ்ய ஸோஷே²ணைவ யதா²க்ஷய: |

ததா² பு³த்தா⁴தமதத்தவஸ்ய நிவ்ரு³த்தயைவ தநுகூய: || 61 ||

அதா²லேபகபகூநிராஸார்த²மாஹ |

பு³த்த⁴த்³வைதஸுத்தவஸ்ய யதே²ஷ்டாசரணம் யதி³ |

ஸூநாம் தத்தவத்³ரு³ஸாம் சைவ கோ பே⁴தோ³ஸூசிப⁴கூணே || 62 ||

கஸ்மாந்ந ப⁴வதி | யஸ்மாத் |

அத⁴ர்மாஜ்ஜாயதே⁵ஜ்ஞாநம் யதே²ஷ்டாசரணம் தத: |

த⁴ர்மகார்யே கத²ம் ததஸ்யாத்³யத்ர த⁴ர்மோ⁵பி நேஷ்யதே || 63 ||

ப்ரத்யாசகூண ஆஹாதோ யதே²ஷ்டாசரணம் ஹரி: |

யஸ்ய ஸர்வே ஸமாரம்பா:⁴ ப்ரகாஸம் சே தி

ஸர்வத்³ரு³க் || 64 ||

திஷ்ட²து தாவத்ஸர்வப்ரவ்ரு³த்திபீ³ஜக⁴ஸ்மரம் ஜ்ஞாநம்

முமுகூவவஸ்தா²யாமபி ந ஸம்ப⁴வதி யதே²ஷ்டாசரணம் |

ததா³ஹ |

யோ ஹி யத்ர விரக்த: ஸ்யாந்நாஸௌ தஸ்மை ப்ரவர்ததே |

லோகத்ரயவிரக்தத்வாந்முமுகூ: கிமிதீஹதே || 65 ||

தத்ர த்³ரு³ஷ்டாந்த: |

கூத⁴யா பீ³யமாநோ⁵பி ந விஷம் ஹ்யத்துமிச்ச²தி |

மிஷ்டாந்நத⁴வஸ்தத்ரு³ ஜாந்நாமுட⁴ஸ்தஜ்ஜிக⁴த்ஸதி || 66 ||

யதோ⁵வக³தபரமார்த²தத்தவஸ்ய யதே²ஷ்டாசரணம் ந மநாக³பி

க⁴டதே முமுகூத்வே⁵பி ச தஸ்மாத் |

ராகோ³ விங்க³ம்போ³த⁴ஸ்ய சித்தவ்யாயாமபூ⁴மிஷு |

குத: ஸா³வலதா தஸ்ய யஸ்யாக்³நி: கோடரே தரோ: || 67 ||

ஸகலபுருஷார்த²ஸமாப்திகாரிணோ⁵ஸ்யாத்மாவபோ³த⁴ஸ்ய குத:

ப்ரஸூதிநிதி | உச்சயதே |

அமாநித்வாதி³நிஷ்டோ² யோ யஸ்சாத்³வேஷ்ட்ராதி³ஸாத⁴ந: |

ஜ்ஞாநமுத்த³யதே தஸ்ய ந ப³ஹிர்முக²சேதஸ: || 68 ||

உத்ப்ந்ந ஆத்மவிஜ்ஞாநே கிமவித்³யாகார்யத்வாத்ப்ரவ்ரு³த்திவந்நிவ்ரு³த்த்யா-

த்மகாமாநித்வ³யோ நிவர்தந்த உத நேதி | நேதி ப்³ரம: | கிம்

காரணம் | நிவ்ரு³த்திஸாஸ்த்ராவிருத்³த⁴ஸ்வாபா⁴வ்யாத்பரமாத்மநோ

ந து நியோக³வஸாத் | கத²ம் தர்ஹி | ஸ்ரு³ணு |
 உத்பந்நாத்மப்ரபோ³த⁴ஸ்ய த்வத்³வேஷ்ட்ரு³த்வாத³யோ கு³ண: |
 அயத்நதோ ப⁴வந்த்யஸ்ய ந து ஸாத⁴நரூபிண: || 69 ||

யத ஏததே³வமத: |
 இமாம் க்³ரந்த²முபாதி³த்ஸுரமாநித்வாதி³ஸாத⁴ந: |
 யத்நத: ஸ்யாந்ந து³ர்வரு³த்த: ப்ரத்யக்³த⁴ர்மாநுகோ³ ஹ்யயம் || 70 ||

ந தா³தவ்யஸ்சாயம் க்³ரந்த:² |
 நாவிரக்தாய ஸம்ஸாராந்நாநிரஸ்தைஷ்ணய ச |
 ந சாயமவதே தே³யம் வேதா³ந்தார்த²ப்ரவேஸநம் || 71 ||

ஜ்ஞாத்வா யதோ²தி³தம் ஸம்யக்³ஜ்ஞாதவ்யம் நாவஸிஷ்யதே |
 ந சாநிரஸ்தகர்மேத³ம் ஜாநீயாத³ஞ்ஜஸா தத: || 72 ||

நிரஸ்தஸர்வகர்மாண: ப்ரத்யக்³ப்ரவணபு³த்³த⁴ய: |
 நிஷ்காமா யதய: ஸாந்தா ஜாநந்தீ³த்³ம் யதோ²தி³தம் || 73 ||

ஸ்ரீமச்ச²ங்கரபாத³பத்³மபுக³ளம் ஸம்ஸேவ்ய லப்³த்⁴வோசிவாந்
 ஜ்ஞாநம் பாரமஹம்ஸ்யமேதத³மலம் ஸ்வாந்தாந்த⁴காராபநுத் |
 மா பூ⁴த்³த்ர விரோதி⁴நீ மதிரத: ஸத்³பி:⁴ பரீக்ஷயம் பு³தை:⁴
 ஸர்வத்ரைவ விஸூத்³த⁴யே மதமித³ம் ஸந்த: பரம் காரணம் ||

74 ||

ஸுபா⁴ஷிதம் சார்வபி நாமஹாத்மநாம்
 தி³வாகரோ நக்தத்³ரு³ஸாமிவாமல: |
 ப்ரபா⁴தி பா⁴த்யேவ விஸூத்³த⁴சேதஸாம்
 நிதி⁴ர்யதா²பாஸ்தத்ரு³ஷாம் மஹாத⁴ந: || 75 ||

விஷ்ணோ: பாதா³நுகா³ம் யாம் நிகி²லப⁴வநுத³ம் ஸங்கரோ⁵வாப
 யோகா³த்
 ஸர்வஜ்ஞம் ப்³ரஹ்மஸம்ஸத²ம் முநிக³ணஸஹிதம் ஸம்யக்³ப⁴யர்ச்ய
 ப⁴க்தயா |
 வித்³யாம் க்³ங்கா³மிவாஹம் ப்ரவரகு³ணநிதே:⁴ ப்ராப்ய வேதா³ந்ததீ³ப்தாம்
 காருண்யாத்தாமவோசம் ஜநிம்ரு³திநிவஹத்⁴வஸ்தயே து:³கி²தே³ப⁴ய: || 76 ||
 வேதா³ந்தோத³ரவர்தி பா⁴ஸ்வத³மலம் த்⁴வாந்த்ச்சி²த்³ஸ்மத்³தி⁴யோ

தி³வ்யம் ஜ்ஞாநமதீ³நியே⁵பிவிஷயே வ்யாஹுந்யதே ந க்வசித் ।

யோ நோ ந்யாயஸலாகயைவ நிகி²லம் ஸம்ஸாரபீ³ஜம் தம:

ப்ரோத்ஸார்யாவிரகார்ஷீ³கு³ருகு³ரு: பூஜ்யாய தஸ்மை நம: ॥ 77 ॥

ஸம்ப³ந்தோ⁴க்திரியம் ஸாத⁴வீ ப்ரதிஸ்லோகமுதா³ஹ்ரு³தா ।

நைஷ்கர்ம்யஸித்³தோ⁴ர்ஜ்ஞாத்வேமாம் வ்யாக்²யாதாஸௌ ப⁴வேத்³த்⁴ருவம்

॥ 78 ॥

இதி சதுர்தோ²த்யாய: ॥ 4 ॥

இதி ।

Encoded and proofread by Sunder Hattangadi

Naishkarmyasidhi

pdf was typeset on March 24, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

